

26.02.2018

Kokousaika 26.02.2018 16:00 - 18:21

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Vapaavuori, Jan
Arhinmäki, Paavo

pormestari
kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja

Honkasalo, Veronika
Koulumies, Terhi
Pakarinen, Pia
Pelkonen, Jaana
Raatikainen, Mika
Rantala, Marcus
Rydman, Wille
Sevander, Tomi
Sinnemäki, Anni
Vesikansa, Sanna

apulaispormestari
poistui 17:31, poissa: 111 - 113 §:t

poistui 17:43

apulaispormestari
apulaispormestari
poistui 17:40, poissa: 113 §
varajäsen
varajäsen
varajäsen

Taipale, Kaarin
Vanhanen, Reetta
Yanar, Ozan

Muut

Bogomoloff, Harry

kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja

Arajärvi, Pentti

kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja

Sarvilinna, Sami
Aho, Mikko
Jolkkonen, Juha

kansliapäällikkö
kaupunkiympäristön toimialajohtaja
sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

poistui 17:45

Laitio, Tommi

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja

poistui 18:17

Pohjolainen, Liisa

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

Pohjaniemi, Marju

henkilöstöjohtaja
poistui 17:43

26.02.2018

Raitio, Markku	va. tietotekniikka- ja viestintäjohtaja poistui 18:05
Rinkineva, Marja-Leena	elinkeinojohtaja
Saxholm, Tuula	rahoitusjohtaja
Summanen, Juha	hallintojohtaja
Åhlgren, Harry	vs. kaupunginlakimies
Peltonen, Antti	hallintopäällikkö poistui 16:59, poissa: 103 - 113 §:t
Lindén, Timo	kaupunginsihteeriksi
Matikainen, Kristiina	kaupunginsihteeriksi poistui 16:59, poissa: 103 - 113 §:t
Tapiolinna, Hilka	vs. kaupunginsihteeriksi
Katajamäki, Paula	tiedottaja
Björkstén, Jenni	hallintoasiantuntija
Anttila, Tero	HSL:n yksikön johtaja asiantuntija saapui 16:13, poistui 16:59, läsnä: osa 102 §:ää
Henriksson, Riikka	erityissuunnittelija asiantuntija saapui 17:00, poistui 17:16, läsnä: osa 103 §:ää
Karvinen, Marko	strategiapäällikkö asiantuntija saapui 17:00, poistui 17:16, läsnä: osa 103 §:ää
Lehmuskoski, Ville	HSL:n toimitusjohtaja asiantuntija saapui 16:13, poistui 16:59, läsnä: osa 102 §:ää
Pakarinen, Raimo	ympäristötarkastaja asiantuntija saapui 16:08, poistui 16:12, läsnä: osa 99 §:ää
Saarikko, Tyko	arkkitehti asiantuntija saapui 16:08, poistui 16:12, läsnä: osa 99 §:ää
Sirén, Pirjo	projektinjohtaja asiantuntija saapui 16:08, poistui 16:12, läsnä: osa 99 §:ää

Puheenjohtaja

Jan Vapaavuori

pormestari

26.02.2018

96 - 113 §:t

Esittelijät

Jan Vapaavuori

pormestari

96 §, 101 §

Sami Sarvilinna

kansliapäällikkö

97 - 100 §:t, 102 - 113 §:t

Pöytäkirjanpitäjä

Jenni Björksten

hallintoasiantuntija

96 - 113 §:t

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

26.02.2018

§	Asia	
96	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
97	Asia/2	V 14.3.2018, Vuoden 2017 talousarvion toteutumattomat sitovat toiminnalliset tavoitteet
98	Asia/3	V 14.3.2018, Vuoden 2017 talousarvion tytäryhteisöjen toteutumattomat sitovat tavoitteet
99	Asia/4	V 14.3.2018, Laajasalon Stansvikinkallion asemakaava ja asemakaavan muuttaminen (nro 12410)
100	Asia/5	V 14.3.2018, Laajasalon Kruunuvuorenrannan Kaivoskallion huviloiden asemakaavan muutos (nro 12405)
101	Asia/6	Eräiden vuoden 2017 talousarvioon merkittyjen määrärahojen ylittäminen, toimintakatteen alittaminen ja määrärahan siirtäminen, kaupunginhallituksen 12.2.2018 § 85 korjaaminen
102	Asia/7	Länsimetron liikennöinnin ajankohtaiskatsaus
103	Asia/8	Kaupunkistrategian mittarit
104	Asia/9	Viestintäjohtajan viran perustaminen kaupunginkansliaan ja viran haettavaksi julistaminen
105	Asia/10	Lausunto tarkastuslautakunnalle tarkastusjohtajan viran täyttämistä koskevassa asiassa
106	Asia/11	Lähiöprojektin toimintaraportti viimeiseltä toimintavuodelta 2017
107	Asia/12	Nuorten palkkaus Siisti kesä hankkeeseen v. 2018
108	Asia/13	Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle luonnoksesta esitykseksi eduskunnalle lukiolaiksi ja laiksi ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta
109	Asia/14	Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle ehdotuksista kielikoulutuksen kehittämiseksi "Monikielisyys vahvuudeksi - Selvitys Suomen kielivärvän tilasta ja tasosta"
110	Asia/15	Valtuutettu Sanna Vesikansan toivomusponsi lapsikohtaisesta budjetoinnista kaupunkistrategian valmistelussa
111	Asia/16	Valtuutettu Yrjö Hakasen toivomusponsi toimenpiteistä pitkäaikaistyöttömyyden ja siitä kaupungille aiheutuvien työmarkkinatuen kustannusten vähentämiseksi

26.02.2018

112	Asia/17	Kaupunginvaltuuston 14.2.2018 tekemien päätösten täytäntöönpano
113	Asia/18	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

26.02.2018

Asia/1

§ 96

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Veronika Honkasalon ja Jaana Pelkosen sekä varatarkastajiksi Reetta Vanhasen ja Marcus Rantalan.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti puheenjohtajan ehdotuksesta valita yksimielisesti pöytäkirjantarkastajaksi Maria Ohisalon sijasta Reetta Vanhasen.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Veronika Honkasalon ja Jaana Pelkosen sekä varatarkastajiksi Maria Ohisalon ja Marcus Rantalan.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

26.02.2018

Asia/2

§ 97

V 14.3.2018, Vuoden 2017 talousarvion toteutumattomat sitovat toiminnalliset tavoitteet

HEL 2018-001501 T 02 02 01

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä kaupunginkanslian, taloushallintopalveluliikelaitoksen (Talpa) johtokunnan, rakentamispalveluliikelaitoksen (Stara) johtokunnan, Korkeasaaren eläintarhan, kaupunkiympäristölautakunnan, liikenneliikelaitoksen (HKL) johtokunnan, pelastuslautakunnan, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja sosiaali- ja terveystalokunnan selvitykset vuoden 2017 talousarvion sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutumatta jäämisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Liitteet

1 Toimialojen ja liikelaitosten selvitykset toteutumattomista sitovista tavoitteista

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Vuoden 2017 talousarvion noudattamisohjeiden mukaan lauta- ja johtokuntien on annettava selvitys toteutumatta jääneistä sitovista toiminnallisista tavoitteista siten, että selvitykset voidaan käsitellä kaupunginvaltuustossa ennen tilinpäätöksen allekirjoittamista kaupunginhallituksessa.

Kaupunginkanslia, taloushallintopalveluliikelaitoksen johtokunta, Rakentamispalveluliikelaitoksen (Stara) johtokunta, Korkeasaaren eläintarha, kaupunkiympäristölautakunta, liikenneliikelaitoksen (HKL) johto-

kunta, pelastuslautakunnan, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ja sosiaali- ja terveystaloutakunta perustelevat seuraavasti, miksi vuoden 2017 talousarvion sitovat toiminnalliset tavoitteet eivät toteutuneet.

Keskushallinto

Kaupunginkanslia

Tavoite: Pidetään emokaupungin käyttömenojen reaaliikasvu asukasmäärän kasvun mukaisena vähennettynä vuotuisella 1 %:n tuottavuuden parantamisen tavoitteella.

Toteuma: Tavoite ei toteutunut.

Arvio käyttömenojen kasvutavoitteeseen vaikuttavasta kustannustason muutoksesta (peruspalvelujen hintaindeksi) oli vuonna 2017 talousarvion valmisteluvaiheessa -0,7 %. Käyttötalouden toimintamenokasvu ylittää strategian taloustavoitteen. Tällä hetkellä kustannustason muutos vuonna 2017 on -2,1 % ja se on laskenut talousarvion 2017 valmistelutilanteen ennusteesta selvästi. Kaupungin menosäästöt eivät riitä kattamaan kustannustason muutoksesta aiheutuvaa säästöpainetta.

Tavoite: 60 %:ssa hankintakeskuksen tekemistä hankinnoista huomioidaan ympäristönäkökulma

Toteuma: 56 %. Tavoite ei toteutunut.

Ympäristönäkökulma huomioitiin 56 %:ssa hankinnoista.

Hankintakilpailutusten luonne ja sisältö vaihtelevat vuosittain. Vuoden 2017 kilpailutusrakenteessa ympäristönäkökulman huomioimisen kannalta haastavien hankintojen, kuten tietohallinnon järjestelmien ja sovellusten sekä hallinnollisten palvelujen osuus oli suhteellisen suuri. Tästä syystä tavoitetta ei saavutettu.

Tavoite: Asiakastytyväisyys vähintään 3,8 (asteikolla 1–5)

Toteuma: Tavoite ei toteutunut.

1.6.2017 toteutuneessa organisaatiouudistuksessa Hankintakeskuksen toiminnoista muodostettiin kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastolle hankinnat ja kilpailuttaminen -yksikkö sekä siirrettiin sosiaali- ja terveystoimialalle yhteishankintapalveluista sosiaali- ja terveydenhuollon tarvikkeiden ja palveluiden hankinta- ja kilpailutusvastuu. Tästä johtuen hankintapalveluiden asiakastytyväisyyden mittaaminen kyselyllä ennen 1.6.2017 toimineen hankintakeskuksen osalta ei ollut mahdollista yhtenä kokonaisuutena ja aiempiin vuosiin vertailukelpoisella tavalla.

Taloushallintopalveluliikelaitos

Tavoite: Asiakastyytyväisyys 3,8 (asteikolla 1–5)

Toteuma: Asiakastyytyväisyys 3,72. Tavoite ei toteutunut.

Talpan asiakastyytyväisyyskysely uudistettiin 2016 ja toteutettiin uudistetussa muodossaan toisen kerran. Vuoden 2017 kyselyssä tavoitteena oli selvittää asiakkaiden palvelun saannin vaivattomuus, asiakastarpeiden ymmärrys ja asiakaspalvelun laatu. Kyselyn vastausprosentti oli 24 %

Kyselyn vastaajista 37% koki Talpan palveluiden kehittyneen positiivisesti ja vain 21 % heikentyneen. Tuloksista on nähtävissä selkeitä kehittämiskohteita: prosesseja tukevat tietojärjestelmät, asiakaslähtöinen toiminta, asiakkaan toiminnan tunteminen ja vastuunjaon selkeys. Asiakastyytyväisyyskyselyyn vastanneista 38 % oli vastannut myös edellisen vuoden kyselyyn eli 62 % vastanneista olivat henkilöitä, jotka vastasivat kyselyyn ensimmäisen kerran. Lisäksi osa vastaajista oli vastannut vain osaan kysymyksistä.

Rakentamispalveluliikelaitos

Tavoite: Tilikauden ylijäämä on vähintään 24 178 000 euroa.

Toteuma: Tilikauden ylijäämä on 21 435 000 euroa. Tavoite ei toteutunut.

Tavoitteeseen ei päästy, koska loppuvuonna laskutus oli arvioitua pienempää hankkeiden käynnistyttyä arvioitua hitaammin.

Laskentajärjestelmän uudelleenjärjestelyjä jouduttiin toteuttamaan kahdesti kalenterivuoden aikana ensin yhteiseen SAP-järjestelmään siirtäessä ja Staran aloittaessa 1.6. liikelaitoksena. Muutokset sitoivat resursseja. Rakentamisen korkeasuhdanteen vuoksi varsinkin työjohtoa ja päälliköitä on siirtynyt yksityisen sektorin palvelukseen, mikä on lisännyt menoja palvelujen ostojen vuoksi.

Korkeasaaren eläintarha

Tavoite: 530 000 kävijää

Toteuma: 448 882 kävijää. Tavoite ei toteutunut.

Vuonna 2017 Korkeasaaren eläintarhassa vieraili yhteensä 448 882 asiakasta. Vuoden vilkkain päivä oli heinäkuussa, jolloin Korkeasaaren eläintarhassa vieraili 6 839 asiakasta. Vuoden hiljaisimpana päivänä Korkeasaaren eläintarhassa kävi 19 asiakasta.

Asetettu sitova toiminnallinen oli hyvin kunnianhimoinen. Yli 500 000 kävijän määrä on saavutettu 2000-luvulla ainoastaan kerran. Korkea-

26.02.2018

Asia/2

saaren eläintarhan vuosittaisista vierailijoista noin puolet tulevat kesä-heinäkuussa ja yli 75% touko-elokuussa. Sää vaikuttaa suoraan kävijämäärään ja kesä 2017 oli sään suhteen kylmä ja sateinen.

Kaupunkiympäristön toimiala

Kaupunkirakenne

Tavoite: Luovutettu asuntorakennusoikeus vähintään 380 000 kem².

Toteuma: 255 500 k-m². Tavoite ei toteutunut.

Luovutetusta asuinrakennusoikeudesta noin 73 500 k-m² (noin 29 %) luovutettiin myymällä ja noin 182 000 k-m² (noin 71 %) vuokraamalla. Tämä vastaa viime vuosina toteutuneita luovutusmääriä.

Yhtenä keskeisenä tekijänä luovutetun asuinrakennusoikeuden alhaiseen määrään voitaneen pitää noususuhdanteen johdosta nousseita urakkahintoja, jotka ovat vaikeuttaneet erityisesti valtion tukeman asuntotuotannon hankkeiden, mutta myös muun säännellyn asuntotuotannon hankkeiden liikkeellelähtöä ja siten myös tontinluovutusta. Lisäksi asuntohankkeiden edistymistä ovat hidastaneet valitukset. Tiiviissä kaupunkirakenteessa valitusten vaikutus heijastuu rakentamista hidastavasti helposti laajemmalle alueelle.

Tavoite: Joukkoliikenteen osuus poikittaisliikenteessä kasvaa 0,2 %-yksikköä edellisvuoden toteumasta.

Toteuma: Kuljetusosuus syksyllä 2017 oli 21,10 %, laskua oli 1,93 %-yksikköä vuodesta 2016. Tavoite ei toteutunut.

Joukkoliikenteen kuljetusosuus kääntyi laskuun syksyllä 2017 vuodesta 2013 asti jatkuneen kasvun jälkeen. Kuljetusosuus oli korkeimmillaan vuoden 2016 syksyllä 23,03 %, jolloin se kasvoi edellisvuodesta 1,8 %-yksikköä. Joukkoliikenteen kuljetusosuus poikittaislinjalla oli alempi kuin syksyllä 2015, mutta korkeampi kuin syksyllä 2014 ja sitä aiemmin.

Vuonna 2017 läntisellä joukkoliikenteen poikittaislinjalla matkustajamäärä laski kaikissa pisteissä yhteensä 10 % lukuun ottamatta Kuusimiehentietä ja Kehä I:stä. Läntisellä poikittaislinjalla Kuusimiehentiellä kasvu tuli linjalta 560, jonka reitin varrelle on valmistunut asuntorakentamista. Myös Kehä I:llä joukkoliikenteen matkustajamäärät kasvoivat, mutta Kehä I:n parannushankkeen (Espoon raja–Hämeenlinnanväylän liittymä) valmistumisen myötä henkilöautomatkustajien määrä kasvoi suhteessa enemmän.

Pirkkolantiellä matkustajamäärien laskuun on vaikuttanut Mannerheimintien tietyömaat, ja matkustajia on siirtynyt muille reiteille. Hakamäentien matkustajamäärän laskuun on osaltaan vaikuttanut junamatkustajien (Kehäradan junien tiheä vuoroväli) määrän kasvu.

Nordenskiöldinkadulla linjojen 58, 58B ja 551 linjojen matkustajamäärät ovat laskeneet todennäköisesti Pasilassa pitkään kestäneiden rakennustöiden takia.

Itäisellä laskentalinjalla joukkoliikenteen matkustajamäärä kasvoi 3 %. Kasvua oli sekä Kehä I:llä että Viikintiellä Koillis-Helsingin linjastouudistuksen ansiosta.

Tavoite: Ympäristötalon kokonaisenergiankulutus vuonna 2017 on 6 % pienempi kuin vuoden 2014 kokonaisenergiankulutus

Toteuma: Tavoite ei toteutunut.

Tehdyistä talotekniikkasuunnittelun, kiinteistö-, energia- ja ympäristöasioiden konsultointiyrityksen suosittlemista useista eri energiansäästötoimenpiteistä huolimatta Ympäristötalon kokonaisenergiankulutus laski vuonna 2017 vuoteen 2014 verrattuna 3,6 %, kun tavoite oli 6 %. Talon käyttäjien mahdollisuudet laskea energiankulutusta ovat rajalliset.

Tavoite: Luonnon monimuotoisuutta turvataan laatimalla hoito- ja käyttösuunnitelmat sekä rauhoitusesitykset kolmelle alueelle.

Toteuma: Tavoite ei toteutunut.

Tavoitteiksi asetetuista hoito- ja käyttösuunnitelmista ja rauhoitusesityksistä toteutui yksi ja sen lisäksi kaksi muuta luonnonsuojelualueiden suunnitelmaa ja rauhoitusesitystä. Luonnon monimuotoisuutta turvattiin laatimalla hoito- ja käyttösuunnitelmat Korkeasaarenluodon ja Kivinokan vanhan metsän luonnonsuojelualueille. Rauhoitusesitykset laadittiin Korkeasaarenluodon, Kivinokan vanhan metsän ja Veräjämäen lehdon luonnonsuojelualueille. Hallainvuoren luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelma jäi tekemättä luontoinventointimäärärahojen ja henkilöstöressurssien puutteessa.

Asuntotuotanto

Tavoite: Asuntotuotanto sitoutuu rakennuttamaan asuntotuotanto-toimikunnalle varattujen rakentamiskelpoisten tonttien puitteissa AM-ohjelman mukaisen kaupungin oman asuntotuotannon, jonka määrä vuonna 2017 on 1 500 asuntoa.

Toteuma: Tavoite ei toteutunut.

Asuntotuotannossa rakentamisen ennätysellisen korkea volyyymi on nostanut hintoja ja heikentänyt urakoitsijoiden tarjoushalukkuutta. Tämä on vaikeuttanut tai estänyt kustannusten saamista hyväksyttävälle tasolle kilpailujen pohjalta ARA:ssa ja eräissä hankkeissa myös Hitastyöryhmässä. Osaan hankkeista ei ole saatu yhtään urakkatarjousta järjestetyissä kilpailuissa.

Uudistuotannon aloituksia kertyi 1 427 asunnon verran. Käynnistyspäätökset tehtiin 1 168 asunnosta. Urakkakilpailut käytiin yli 2 100 asunnosta.

Pelastuslaitos

Tavoite: Onnettomuuksien ehkäisemiseksi kuntalaisiin kohdistetaan turvallisuuteen liittyviä tarkastuksia ja toimenpiteitä, joiden kertymästä lasketaan turvallisuuspisteet. Vuoden 2017 turvallisuuspistekertymä on vähintään 8 600.

Toteuma: Tavoite ei toteutunut, jäätiin 6 %.

Tavoitteesta jäätiin 6 %. Noususuhdanne on lisännyt huomattavasti henkilöstön vaihtuvuutta. Poistumaa ei kyetty korvaamaan uusrekrytoinneilla riittävän nopeasti, jolloin turvallisuuteen liittyviä tarkastuksia ja toimenpiteitä ei saatu tehtyä suunnitellusti.

Tavoite: Ensihoidon tavoittamisviive on enintään 8 minuuttia 70 %:ssa kiireellisyysluokkien A ja B tehtävistä.

Toteuma: 68 %. Tavoite ei toteutunut.

Toteuma oli 68 %. Poikkeama johtuu kiireellisen ensihoidon runsaasta tehtävämäärästä, jota ei saatu ensihoitoyksiköissä hoidettua.

Liikenneliikelaitos

Tavoite: Toiminnan kokonaiskustannukset per paikka-km laskevat (positiivinen tuottavuuskehitys)

Toteuma: Tavoite ei toteutunut.

Vuoden 2016 toteuma oli 0,066 euroa/paikka-km ja vuoden 2017 toteuma on 0,067 euroa/paikka-km. Paikkakilometrit nousivat edellisestä vuodesta noin 11 %:lla, mutta kokonaiskustannukset nousivat hieman enemmän. Suoritteita ei toteutunut suunnitellusti, koska länsimetron matkustajaliikenne alkoi vasta marraskuussa 2017.

Tavoite: Raitio- ja metroluikenteen asiakastytyväisyys vähintään vuoden 2016 tasolla (raitio 2016: 4,04 ja metro 2016: 4,19)

26.02.2018

Asia/2

Toteuma: Tavoite ei toteutunut metrolikenteen osalta. Asiakastyytyväisyys metrolikenteessä oli 4,10 ja raitioliikenteessä 4,06.

Metrolikenteen asiakastyytyväisyyteen arvioidaan vaikuttaneen laskevasti alkuvuonna liikenteen pysäyttäneet useat tekniset viat sekä länsimetron aloituksen epävarmuustekijät ja ongelmat.

Tavoite: Matkustajien kokema järjestys ja turvallisuus paranevat vuoden 2016 tasosta (raitio 2016: 4,22 ja metro 2016: 4,18)

Toteuma: Tavoite ei toteutunut kummassakaan liikennemuodossa. Matkustajien kokema järjestys ja turvallisuus olivat raitioliikenteessä 4,21 ja metrolikenteessä 4,15.

Raitioliikenteen arvosana 4,21 oli niukasti alle tavoitteen 4,22. Metrolikenteen arvosana 4,15 jäi selkeämmin alle tavoitteen. Metromatkustajien turvallisuuden tunteeseen arvioidaan vaikuttaneen länsimetron koeajojen sekä liikennöinnin aloituksen tuomat odottamattomat liikennöntiingelmat.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Kaupunginkirjasto

Tavoite: 106 500 aukiolotuntia

Toteuma: 104 717 aukiolotuntia. Tavoite ei toteutunut.

Malmin kirjasto oli suljettuna remontin vuoksi 16.1.–17.4.2017 ja Kallion kirjasto 17.9.–31.12.2017. Kallion kirjaston sulkemisesta tuli ennakoitua pidempi muun muassa saniteettitilojen vesivahingon ja hissien uusimisen takia. Malmi ja Kallio olivat avoinna yhteensä 1 669 tuntia vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Laitoskirjastojen aukiolotunnit vähenivät 1 411 tunnilla. Syynä oli Laakson sairaalan kirjaston ennakoimaton sulkeminen sisäilmaongelman takia ja Roihuvuoren palvelukeskuksen kirjaston tilapäinen sulkeminen. Lisäksi laitoskirjastojen aukiolotuntien laskentatapaa tarkennettiin.

Sosiaali- ja terveystoimiala

Sosiaali- ja terveys

Tavoite: Päivystysosastojen kotiutusprosentti kasvaa vuoteen 2016 verrattuna ilman, että keskimääräiset hoitoajat pitenevät yli puolella vuorokaudella (kotiutusprosentti >75,2 % ja keskimääräinen hoitoaika <3,5 vuorokautta)

Toteuma: Kotiutusprosentti 72,8 %. Tavoite ei toteutunut.

26.02.2018

Asia/2

Päivystysosastojen kotiutusprosentin nostaminen on haastavaa päivystyksen keskittyessä yhä hauraampien asiakkaiden hoitamiseen. Asiakkaita siirtyy päivystyksestä jatkohoitoon kaupunginsairaalaan. Päivystysosastojen keskimääräinen hoitoaika oli kolme vuorokautta ja tältä osin tavoite toteutui.

Tavoite: Psykiatrisen avohoidon potilaiden sairaalapäivien määrä vähennee vuoteen 2016 verrattuna (2,41).

Toteuma: 2,54. Tavoite ei toteutunut.

Psykiatristen avohoitopotilaiden sairaalapäivien määrä kasvoi hieman. Sairaalahoidossa olleiden psykiatristen avohoitopotilaiden määrä kasvoi 164 henkilöllä ja uusien sairaalahoitajaksojen määrä kasvoi 255. Avohoitopotilaiden kokonaismäärä kasvoi 105 henkilöllä. Potilas tilastoidaan avohoitopotilaaksi, mikäli hän on ollut päivänkin avohoidossa vuoden aikana. Tilastoista ei voida eritellä, onko avohoitopotilaan avohoittoa edeltänyt sairaalajakso tai onko potilas ohjattu avohoidosta sairaalahoitoon.

Tavoite: Kuntouttavaa työtoimintaa saa vähintään 1 800 henkilöä vuodessa.

Toteuma: 1 780 henkilöä. Tavoite ei toteutunut.

Kuntouttavan työtoiminnan merkitys aktivointitoimenpiteenä väheni, kun pitkäaikaistyöttömien asiakastyön painopiste muuttui monialaisesta kartoitustyöstä työttömien koulutukseen ja työhön ohjaavaksi palveluksi. Vuonna 2017 TYP Helsinki (työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu) siirtyi osaksi kaupunginkanslian elinkeino-osastoa.

Kesäkuussa sosiaali- ja terveystoimialan vastuulle siirtyi kuntouttavan työtoiminnan 339 asiakasta. Siirtovaiheessa asiakkaille tehtiin pitkät päätökset, mikä vähensi työtoimintapaikkojen asiakasvirtauksen määrää. Kuntouttavan työtoiminnan päätöksiä ja aktivointisuunnitelmia alettiin TYP-siirron ja uuden tehtäväjaon myötä tehdä sosiaali- ja terveystoimialalla vuonna 2017. Kuntouttavan työtoiminnan palveluprosessi ja sen organisointi tulivat uutena työtehtävänä sosiaalityöntekijöille ja sosiaaliohjaajille ja työtehtävän haltuunotto ja koulutus on vienyt oletettua enemmän aikaa. Lisäksi työntekijöiden työaika kohdentui perustoimeentulotuen neuvontaan ja ohjaukseen, kun Kelalla oli haasteita toimeentulotuen myöntämisessä.

Toimeentulotuki

Tavoite: Ehkäisevän toimeentulotuen määrärahasta kohdennetaan vähintään 45 % lapsiperheille.

26.02.2018

Asia/2

Toteuma: 35,6 %. Tavoite ei toteutunut.

Myönnetystä ehkäisevästä toimeentulotuesta lapsiperheille kohdentui 47,1 %. Ehkäisevä toimeentulotuki on harkinnanvaraista ja käytön ennakointi ei ole tarkkaan arvioitavissa. Vuoden 2017 määräraha ehkäisevään toimeentulotukeen oli suurempi kuin toteuma. Lapsiperheille myönnettiin suhteessa enemmän ehkäisevää toimeentulotukea kuin yksinasuville.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Liitteet

1 Toimialojen ja liikelaitosten selvitykset toteutumattomista sitovista tavoitteista

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Taloushallintopalveluliikelaitos
Rakentamispalveluliikelaitos
Korkeasaaren eläintarha
Kaupunkiympäristön toimiala
Pelastuslaitos
Liikenneliikelaitos
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Sosiaali- ja terveystoimiala

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

26.02.2018

Asia/3

§ 98

V 14.3.2018, Vuoden 2017 talousarvion tytäryhteisöjen toteutumattomat sitovat tavoitteet

HEL 2018-001141 T 02 02 01

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä, että

- tytäryhteisöjen vuoden 2017 talousarvion sitovien toiminnallisten tavoitteiden poikkeamat Keskinäinen kiinteistöasakeyhtiö Helsingin Korkotukiasuntojen, Kiinteistö Oy Auroranlinnan ja Oy Asuntohankinta Ab:n osalta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Pia Halinen, controller, puhelin: 310 25718
pia.halinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tytäryhteisöjen tulostavoitteet 2017 toteumat

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Vuoden 2017 talousarvion noudattamishojeiden (Khs 7.12.2016) mukaan tytäryhteisöille talousarviossa asetettujen tulostavoitteiden toteutumisesta raportoidaan osana tytäryhteisöraportointia.

Toteutumatta jääneistä sitovista toiminnallisista tavoitteista tytäryhteisöjen on annettava selvitys siten, että selvitykset voidaan käsitellä kaupunginvaltuustossa ennen tilinpäätöksen allekirjoittamista kaupunginhallituksessa.

Toimialojen ja liikelaitosten sitovien tavoitteiden toteumatiedot käsitellään kaupunginhallituksen kokouksessa 26.2.2018. Samassa yhteydes-

sä omana asiakohdanaan on tarkoitus käsitellä tytäryhteisöjen sitovien tavoitteiden toteumatiedot. Edelleen kaupunginvaltuusto käsittelee toimialoille ja liikelaitoksille ja tytäryhteisöille asetettujen sitovien tavoitteiden toteumatietoja kokouksessaan 14.3.2018.

Esityslistan liitteenä on tytäryhteisöille talousarviossa 2017 asetetut sitovat tavoitteet. Yhtiöiden oman seurannan ja raportoinnin mukaan Keskinäinen kiinteistöosaakeyhtiö Helsingin Korkotukiasuntoja, Kiinteistö Oy Auroranlinna ja Oy Asuntohankinta Ab:ta lukuun ottamatta tytäryhteisöjen sitovat tavoitteet ovat toteutuneet.

Tarkempi selvitys muiden talousarviovavoitteiden toteutumisesta esitetään konsernijaostolle tytäryhteisöjen tilinpäätösraportin yhteydessä.

Yhteenveto toteutumattomista sitovista tavoitteista

Keskinäinen kiinteistöosaakeyhtiö Helsingin Korkotukiasunnoille, Kiinteistö Oy Auroranlinnalle ja Oy Asuntohankinta Ab:lle asetettiin Helsingin kaupungin talousarviossa 2017 sitova tavoite: Kiinteistöjen ylläpitokustannusten nousu enintään ylläpitokustannuksia kuvaavan indeksin nousun suuruinen. Viimeisin julkaistu kiinteistön ylläpidon kustannusindeksi on vuoden 2017 kolmannelta neljännekseltä. Kustannusindeksi nousi edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna 0,2 %. Tavoite ei toteutunut edellä mainittujen yhtiöiden osalta.

Keskinäinen kiinteistöosaakeyhtiö Helsingin Korkotukiasuntojen ylläpitokustannusten nousu oli 3,7 %. Ylläpitokustannusten nousu johtui kaukolämmön energian keskihinnan noususta vuodesta 2016 (39,79 €/MWh) vuoteen 2017 (44,11 €/MWh) yhteensä 10,9 %. Absoluuttinen sähkönkulutus kuitenkin laski 0,29 %. Lisäksi kiinteistöveron korotus ja kiinteistöihin liittyvä korjaustoiminta kasvattivat ylläpitokustannuksia.

Kiinteistö Oy Auroranlinnan ylläpitokustannusten nousu oli 1,8 %. Kustannusnoususta 1,4 % oli lämmityskustannusten nousua, vaikka lämmön kulutus laski edellisvuoteen noin 2 % sekä lämmitystarveluvulla etä absoluuttisina lukemina tarkasteltuna. Kaukolämmön energian keskihinta nousi vuodesta 2016 (39,79 €/MWh) vuoteen 2017 (44,11 €/MWh) yhteensä 10,9 %. Lisäksi valmistautuminen tietoteknisesti 1.1.2018 alkavaan Keskinäinen kiinteistöosaakeyhtiö Helsingin Korkotukiasuntojen isännöintitehtäviin aiheutti tietojärjestelmäkuluja.

Oy Asuntohankinta Ab:n omistamien asuntojen hallinta on jakaantunut yli 900 eri asunto-osaakeyhtiöön, eikä yhtiö itse suoraan pysty vaikuttamaan ylläpitokustannusten kehitykseen tai seurantaan. Yhtiön maksamien vastikkeiden määrä kasvoi edellisvuoteen verrattuna 5,2 %, sisältäen hoito- ja rahoitusvastikkeiden nousun. Isoin osa vastikkeiden noususta johtuu Asuntohankinnan tytäryhtiön As Oy Pieni Villasaarentie

26.02.2018

Asia/3

2:n vuonna 2016 valmistuneesta peruskorjauksesta, jonka rahoitusvastiketta alettiin keräämään 1.5.2017 lähtien. Tilastokeskuksen tilasto asunto-osakeyhtiöiden vastikkeiden kehityksestä valmistuu syyskuussa 2018, joten vertailuaineistoa ei ole vielä käytettävissä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Pia Halinen, controller, puhelin: 310 25718
pia.halinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Tytäryhteisöjen tulostavoitteet 2017 toteumat

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen konsernijaosto 12.02.2018 § 10

HEL 2018-001141 T 02 02 01

Esitys

Kaupunginhallituksen konsernijaosto esitti kaupunginhallitukselle seuraavaa:

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä, että

- tytäryhteisöjen vuoden 2017 talousarvion sitovien toiminnallisten tavoitteiden poikkeamat Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Helsingin Korkotukiasuntojen, Kiinteistö Oy Auroranlinnan ja Oy Asuntohankinta Ab:n osalta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Pia Halinen, controller, puhelin: 310 25718
pia.halinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

26.02.2018

Asia/4

§ 99

V 14.3.2018, Laajasalon Stansvikinkallion asemakaava ja asemakaavan muuttaminen (nro 12410)

HEL 2015-004954 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 49. kaupunginosan (Laajasalo, Kruunuvuorenranta) kortteleita 49332-49342 ja lähivirkistys- sekä katualueita koskevan asemakaavan ja 49. kaupunginosan (Laajasalo, Kruunuvuorenranta) lähivirkistysalueita koskevan asemakaavan muutoksen 24.1.2017 päivätyn ja 21.11.2017 muutetun asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12410 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein. Asemakaavan muutoksen myötä muodostuvat uudet korttelit 49332-49342.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Tyko Saarikko, ympäristötarkastaja Raimo Pakarinen ja projektinjohtaja Pirjo Sirén. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Palautusehdotus:

Paavo Arhinmäki: Esitämme asiaa palautettavaksi uudelleen valmistettavaksi.

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Asian käsittelyn keskeyttämisestä äänestettiin ennen keskustelun jatkamista.

Äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Paavo Arhinmäen palautusehdotuksen mukaisesti

Jaa-äännet: 13

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Wille Rydman, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Kaarin Taipale, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 2

Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo

26.02.2018

Asia/4

Kaupunginhallitus päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 13 - 2.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12410 kartta, päivätty 24.1.2017, muutettu 21.11.2017
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12410 selostus, päivätty 24.1.2017, muutettu 21.11.2017, päivitetty Kylk:n 21.11.2017 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 24.11.2015, täydennetty 24.1.2017 ja 14.11.2017
- 4 Liikennesuunnitelma, 14.11.2017
- 5 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Helen Sähköverkko Oy

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Stansvikinkallion alue sijaitsee Kruunuvuorenrannan itäosassa. Kaava-alueelle suunnitellaan alueen ominaispiirteitä, luontoa, kallioita ja kor-

keuseroja hyödyntäviä kerrostalokortteleita. Asuinkortteleiden keskelle jää Stansvikinkallion puisto, jota asuinkorttelit ja Stansvikinkallionkatu kiertävät kehämäisesti. Rakentamisen korkeus laskee etelään merelle päin ja itään kohti Stansvikin kartanoaluetta.

Stansvikinkallio liittyy luontevalla tavalla osaksi Kruunuvuorenrannan uutta kaupunginosaa. Alue on tiiviimmin rakennetun Kruunuvuorenrannan keskeisten osien ja virkistysalueiden välissä, mikä on huomioitu itään ja etelään päin avautuvalla kaupunkirakenteella. Asukasmäärä on noin 2 000. Asemakaava-alueen kokonaiskerrosala on yhteensä 88 350 k-m², josta asumista on 87 600 k-m² ja liiketilaa 750 k-m².

Alueen kaakkoiskulmassa sijaitsee Uusikylän kesämaja-alue, jonne on suunniteltu kerrostalokortteleita. Uusikylän mökeille on osoitettu Stansvikin kartanoalueen asemakaavassa (nro 11960) korvaavat mökkipaikat Vanhakylässä.

Kaava-alueen itä- ja kaakkoisalueen AK-korttelit ulottuvat Laajasalon Tahvonlahdenniemen ja Stansvikin arvokkaalle lepakkoalueelle (LS-alue). Näillä alueilla saalistaa ja ruokailee lepakoita. Ruokailu- eli saalistusalueet eivät ole luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettuja. EU:n luontodirektiivin mukaiset suojeltavat lisääntymis- ja levähdyspaikat eivät sijaitse kaava-alueella. Kaavassa on lepakoiden elinolosuhteita koskeva määräys, joka koskee valaistuksen suuntaamista ja rajoittamista.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisu on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja pääosin voimassa olevan oikeusvaikutteisen yleiskaava 2002:n sekä Kruunuvuorenrannan osayleiskaavan mukainen ja edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista. Yleiskaava 2002 on kaava-alueella pientalorakentamista koskevalta osalta vanhentunut, kun otetaan huomioon kaupungin muut asumista ohjaavat tavoitteet ja joukkoliikenneinvestointipäätökset. Kaava poikkeaa yleiskaava 2002:sta pientalorakentamisen osalta mutta on muilta osin sen mukainen ja sopeutuu näin olleen yleiskaavan kokonaisuuteen. Kaavaratkaisu on uuden yleiskaavan tavoitteiden mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Pääosa kaava-alueesta on metsäistä ja korkeuseroiltaan vaihtelevaa kalliomaastoa. Alue rajautuu pohjoisessa Koirasaarentiehen ja lännessä Haakoninlahdenkatuun ja sen varrelle rakennettaviin asuinkortteleihin sekä Kruunuvuorenrannan kaupalliseen keskukseen. Idässä alue rajautuu Stansvikin kartanoalueeseen ja sen reuna-alueilla kasvavaan sekametsään. Stansvikin kartanoympäristö on kulttuurihistoriallisesti,

26.02.2018

Asia/4

rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävää aluetta. Kaava-alueen koilliskulma ulottuu noin 0,5 ha tämän valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön (RKY) ja maakunnallisesti arvokkaan kulttuuriympäristön alueelle (Helsingin höyrylaivareitien kesähuvila-asutus). Etelässä on yleiseksi uimarannaksi muuttuva ranta ja sen metsäinen rakentamattomaksi jäävä rantavyöhyke.

Alueen pohjois- ja luoteisosat ovat olleet öljysatama-alueita, jossa on sijainnut tähän toimintaan liittyviä huolto-, varasto, toimisto- ja tehdasrakennuksia. Öljysataman toiminta Kruunuvuorenrannassa on loppunut ja kaikki siihen liittyvät rakennukset ja rakenteet on alueelta purettu ja maaperä on puhdistettu.

Alue on asemakaavoittamatonta lukuun ottamatta pientä aluetta Stansvikintien alkupäässä, joka on viheraluetta lainvoimaisessa Stansvikin asemakaavassa. Helsingin kaupunki omistaa alueen. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

Kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia ilman arvonlisäveroa seuraavasti:

Esirakentaminen	7 milj. euroa
Katualueet	5 milj. euroa
Virkistysalueet	1 milj. euroa

YHTEENSÄ 13 milj. euroa

Esirakentamisen kustannusarvio sisältää tarvittavat yleisten alueiden ja tonttien kaivu-, louhinta- ja täyttökustannukset. Suurimmat esirakentamiskustannukset aiheutuvat louhinnasta. Kustannuslaskennan osalta louhinta on arvioitu tehtävän aluelouhintana. Katualueiden sekä virkistysalueiden esirakentamis- ja pohjarakennuskustannukset sisältyvät esirakentamisen kustannuksiin.

Uutta kaavoitettavaa kerrosalaa kohden kustannuksia aiheutuu noin 150 €/k-m².

Uudesta kaavoitettavasta kerrosalasta kaupungille on arvioitu kertyvän tonttien rakennusoikeuden myynnistä sekä vuokraamisesta noin 50 - 55 miljoonaa euroa.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Asemakaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 10.2. - 13.3.2017 .

Muistutukset

Kaavaehdotuksesta tehtiin neljä muistutusta. Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat pääosin asemakaavaehdotuksen suhteeseen voimassa olevan yleiskaavaan sekä maakuntakaavaan. Useissa mielipiteissä esitettiin, että maankäytön muutos tulisi toteuttaa voimassa olevan yleiskaavan rakentamisalueiden rajausten ja periaatteiden mukaisena. Mielipiteissä vedottiin arvokkaan luontoalueen säilymisen puolesta ja todettiin kaavaehdotuksen luontoselvitysten ja toteuttamisen aiheuttamien vaikutusten arviointien erityisesti luonnolle ja suojeleluille lajeille olevan puutteellisia. Lisäksi mielipiteet kohdistuivat maankäytön muutoksen aiheuttamiin vaikutuksiin Stansvikin kartanon RKY-alueeseen, yleisesti rakentamisen laajuuteen, tehokkuuteen ja mitta-kaavaan, Kruunuvuorenrannan virkistysalueiden riittävyteen, kulkureitteihin, katulinjauksiin ja Suomenlinnan suojavyöhykkeen huomioimiseen asemakaavoituksessa.

Lausunnot

Kaavaehdotuksesta saatiin Helsingin Sähköverkko Oy:n, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL), Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY), Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus), asuntotuotantotoimiston (ATT), kiinteistölautakunnan, pelastuslautakunnan, yleisten töiden lautakunnan, ympäristökeskuksen ja kaupunginmuseon lausunnot.

HSL toteaa lausunnossaan, että suunnitelmassa on otettu hyvin huomioon kävelyn ja pyöräilyn yhteydet. Erityistä huomiota tulee kiinnittää yhteyksiin Koirasaarentien ja Haakoninlahdenkadun liittymän länsipuoliselle raitiovaunupysäkille.

HSY arvioi kustannuksia.

ELY-keskus toteaa lausunnossaan, että kaava-aineistossa on riittävästi esitetyt tiedot luontoarvoista ja suunnitelman vaikutuksista lukuun ottamatta lepakoille tärkeitä alueita. Kulttuuriympäristön osalta ELY-keskuksella ei ole huomautettavaa. Melun osalta ELY-keskus toteaa, että liikennemäärien perusteella ääneneristävyydemääräykset ovat riittävät mutta etenkin Koirasaarentien ja Haakoninlahdenkadun risteyksessä

olevan rakennuksen ääneneristävyyttä on tarpeen lisätä raitiovaihteiden ja tiukan kurvin vuoksi.

ATT pitää kohtuuhintaisten hankkeiden kannalta hyvänä, että ranta- ja pienimittakaavaisemman rakentamisen lisäksi mahdollistetaan tehokkaan ja selväpiirteisen kerrostalorakentamisen kaava-alueen pohjois- ja keskiosassa. Kortteleihin 49332-49336 on määritelty likimääräiset kulkuaukot. Toivottavaa olisi, että kulkuaukkojen sijoituksessa voitaisiin joustavasti huomioida asuntoratkaisuista tulevat tarkoituksenmukaiset lamellimitat. Ajoyhteys tonteilla 49337 ja 49338 on ahdas ja tämän vuoksi sijoituskohtaa tulisi väljentää niin, että ajoyhteys on mahdollista toteuttaa poikki rungon. Lisäksi teknisiä tiloja koskevaa asemakaavamääräystä tulisi täsmentää.

Kiinteistölautakunta toteaa lausunnossaan, että kortteleissa 49337 - 49339 piha-alueet on ositettu merkinnällä ah-pih, joka tarkoittaa yhteiskäyttöistä piha-aluetta. Tämä on tarkoituksenmukainen ratkaisu, sillä järjestely mahdollistaa sen, että korttelin sisällä ohjeellisia tontinrajoja voidaan joustavasti muuttaa myöhemmin siten, että rakennusten rakenteet pysyvät omilla tonteillaan, mikä osaltaan vähentää tonttien välisiä rasitejärjestelyjä. Kortteleiden 49340 - 49341 piha-alueet olisi tarkoituksenmukaista osoittaa myös ah-pih - merkinnällä.

Kaavakarttaan ja kaavamääräyksiin tulee sisällyttää riittävän yksityiskohtainen ja yksiselitteinen muotoilu viherkertoimen määritelmästä ja tavoitetasosta, jotta sen sitovuus tarkoitettussa muodossa turvataan lupakäsittelyssä.

Pelastuslautakunta toteaa lausunnossaan, että kaava-alueen sammutusvesijärjestelyt on toteutettava siten, että katupinnan alapuolisten palopostien sijaan rakennetaan maanpäällisiä paloposteja ja palovesiaseimia. Korttelit, joista asunnoista pelastaminen ei onnistu pelastuslaitoksen ajoneuvokalustolla, tulee mahdollistaa asukkaiden turvallinen oma-toiminen pelastautuminen esimerkiksi erillisellä ulkopuolisella portaalla tai muulla turvallisella, arkkitehtuuriin sopivalla tavalla.

Yleisten töiden lautakunta toteaa lausunnossaan, että yleisiksi alueiksi merkityt, korttelien väliset, pienehköt torialueet sekä Stansvikinkallionpolku, Stansvikinkallionkuja, Katinpaadenkuja ja Kaivoskallionpolku ovat haastavia ja kalliita sekä rakentamisen että ylläpidon näkökulmasta. Katinpaadenkuja ja Stansvikinkallionkuja ovat luontevasti osa korttelialuetta eikä yleistä aluetta. Kaavan mukainen rakentaminen heikentää lepakoiden elinoloja pienentämällä niiden ruokailu- ja saalistusaluetta. Olemassa olevat puut eivät säily ilman selkeää määräystä niiden säilyttämisestä. Merkintä tulee muuttaa puita säilyttäväksi. Korttelin AK 49341 rakennusalat sijaitsevat hyvin lähellä suojelualuetta VL/s-1. Ra-

26.02.2018

kennuksia ei voida rakentaa eikä niiden korjaus tai huolto onnistu menettä suojelualueen puolelle. Rakentamiselle ja myöhemmin rakennusten huollolle ja kunnostamiselle tulee jättää riittävästi tilaa tontin puolelle.

Lisäksi yleisten töiden lautakunta katsoi, että luontoselvityksiä ei ole tehty riittävässä laajuudessa erityisesti lahopuulajikkeiden osalta. Alueelta on havaintojen mukaan löytynyt luonnonsuojelulain nojalla erityisen suojeltavaa lahokaviosammalta sekä useita muita kääpälajeja.

Kaupunginmuseo esittää, että RKY-alueelle sijoittuvien ja Stansvikin puistoa sivuavien asuinkorttelien rakennusten korkeutta ja sijoittelua harkitaan vielä siten, että ne jäävät mahdollisimman näkymättömiin Stansvikin kartanolta tarkastelutuna.

Ympäristökeskus ja Helen Sähköverkko Oy ilmoittivat, ettei niillä ole huomautettavaa kaavaehdotuksesta.

Asemakaavaan ja asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Kaavaehdotukseen on tehty muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisestä luvusta (liite 2, s. 35 -39).

Tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Lopuksi

Asemakaavaan sisältyy liikennesuunnitelma (liite), jossa on huomioitu jalankulkureittien sujuvat yhteydet joukkoliikenteen pysäkeille, uimarannalle, kaupalliseen keskukseen sekä poikittainen virkistysyhteys Stansvikin kartanoalueen suuntaan. Alueen pyöräilyreitistö liittyy laajempaan pyöräliikenneverkkoon ja ulkoilureitteihin. Joukkoliikenteen pääyhteys on Koirasaarentielle tuleva pikaraitiotie keskustan ja Laajasalon keskuksen välillä. Toinen raitiotielinja kulkee alueen sivuitse Koirasaarentieltä Haakoninlahdenkadun eteläpäähän. Lisäksi Koirasaarentieltä ja Haakoninlahdenkadulta on bussiyhteydet Herttoniemen metroasemalle.

Päätösehdotus on kaupunkiympäristölautakunnan tarkistetun esityksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

26.02.2018

Asia/4

Liitteet

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12410 kartta, päivätty 24.1.2017, muutettu 21.11.2017
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12410 selostus, päivätty 24.1.2017, muutettu 21.11.2017, päivitetty Kylk:n 21.11.2017 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 24.11.2015, täydennetty 24.1.2017 ja 14.11.2017
- 4 Liikennesuunnitelma, 14.11.2017
- 5 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Kruunuvuorenranta, havainnekuva, 24.1.2017
- 4 Stansvikinkallio, havainnekuva, 24.1.2017
- 5 Suunnitteluperiaatteet
- 6 Periaateleikkaus korttelista 49342
- 7 Näkymä Katinpaadenpolulta
- 8 Näkymä katuaukiosta
- 9 Näkymä Stansvikinkallion puistosta

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Helen Sähköverkko Oy

Tiedoksi

Asuntotuotanto
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

26.02.2018

Asia/4

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 21.11.2017 § 225

HEL 2015-004954 T 10 03 03

Hankenumero 1665_1, 1665_3

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 24.1.2017 päivätyn ja 21.11.2017 muutetun asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12410 hyväksymistä. Asemakaava koskee 49. kaupunginosan (Laajasalo, Kruunuvuorenranta) kortteleita 49332–49342 ja lähivirkistys- sekä katualueita ja asemakaavan muutos koskee 49. kaupunginosan (Laajasalo, Kruunuvuorenranta) lähivirkistysalueita (muodostuvat uudet korttelit 49332 - 49342).

Kaupunkiympäristölautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan info- ja näyttelytila Laiturilla, Narinkka 2, sekä Internet-sivuilla Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi.

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Samalla kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että aiemmassa vaiheessa tehtyjen selvitysten jälkeen aava-alueelta on löytynyt lahokaviosammalen kasvupaikka. Löytö perustuu tuoreeseen, vuonna 2017 valmistuvaan koko Helsingin aluetta koskevaan inventointiin. Lajin löytäminen vaatii erityisosaamista eikä ilmennä aiempaa puutteellista selvittämistä. Voidaan todeta, että laajalla selvityksellä lahokaviosammalen kasvupaikkojen tunnistamisessa Helsinki on toiminut edelläkävijänä.

Lahokaviosammal kasvaa lahopuulla, tavallisimmin kuusella, ja on vaa-

26.02.2018

Asia/4

telias kasvupaikan pienilmaston suhteen. Lahokaviosammal on erityisesti suojeltava laji ja luontodirektiivin liitteen II laji sekä uhanalaisuusluokaltaan äärimmäisen uhanalainen. Sen kasvupaikkoja ei saa hävittää eikä heikentää.

Korttelin 49340 rakennukset on sijoitettu alueelta löydetystä lahokaviosammalsiintymästä noin kahdenkymmenenviiden metrin päähän niin, että kortteli voidaan vielä luontevasti rakentaa säilyvän siirtolohkareen ympärille louhimatta kallioita. Säilyvä metsä on merkitty lähivirkistysalueeksi, jonka lahopuujatkumo tulee turvata. Kaava-alueen itäpuolen viheralue säilyy luonnontilaisena yhdessä tämän kaava-alueen itäpuoleisten viheralueiden kanssa muodostaen yhtenäisen metsikön. Lahokaviosammalsiintymä sijaitsee nykyisin vain muutaman metrin päässä metsään muodostuneista ulkoilupoluista. Uudet rakennetut polkukerrostot ohjaavat kulkua viheralueilla ja vähentävät luonnontilaisen metsän pohjan kulumista.

Käsittely

21.11.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli arkkitehti Tyko Saarikko. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Palautusehdotus:

Mika Välipirtti: Esitän seuraavan palautusehdotuksen:

Kaava palautetaan uudelleen nähtäväksi ja valmisteltavaksi siten, että jatkotyöstössä selvitetään Stansvikinkallion asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12410 selostuksen 7.11.2017 päivätyn version kaava-alueen luontoselvitykset. Niistä Kruunuvuoren lepakkoselvitys 2017 (päiväty 27.10.2017) sekä Helsingin lahokaviosammalselvitys 2017 eivät ole olleet käytettävissä muistutusaikana 10.2. - 13.3.2017. Molemmissa tutkimuksissa on asemakaavas suunnitelman arvioinnin kannalta olennaista uutta tietoa.

Kannattaja: Silvia Modig

Asian käsittelyn jatkamisesta äänestettiin ennen keskustelun jatkamista.

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Esitän seuraavan vastaehdotuksen:

Esitysehdotukseen lisätään kolme uutta seuraavan sisältöistä viimeistä kappaletta:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Samalla kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että aiemmassa vaiheessa tehtyjen selvitysten jälkeen aava-alueelta on löytynyt lahokaviosammalen kasvupaikka. Löytö perustuu tuoreeseen, vuonna 2017 valmistuvaan koko Helsingin aluetta koskevaan inventointiin. Lajin löytäminen vaatii erityisosaamista eikä ilmennä aiempaa puutteellista selvittämistä. Voidaan todeta, että laajalla selvityksellä lahokaviosammalen kasvupaikkojen tunnistamisessa Helsinki on toiminut edelläkävijänä.

Lahokaviosammal kasvaa lahopuulla, tavallisimmin kuusella, ja on vaatelias kasvupaikan pienilmaston suhteen. Lahokaviosammal on erityisesti suojeltava laji ja luontodirektiivin liitteen II laji sekä uhanalaisuusluokaltaan äärimmäisen uhanalainen. Sen kasvupaikkoja ei saa hävittää eikä heikentää.

Korttelin 49340 rakennukset on sijoitettu alueelta löydetystä lahokaviosammalesiintymästä noin kahdenkymmenenviiden metrin päähän niin, että kortteli voidaan vielä luontevasti rakentaa säilyvän siirtolohkareen ympärille louhimatta kallioita. Säilyvä metsä on merkitty lähivirkistysalueeksi, jonka lahopuujatkumo tulee turvata. Kaava-alueen itäpuolen viheralue säilyy luonnontilaisena yhdessä tämän kaava-alueen itäpuoleisten viheralueiden kanssa muodostaen yhtenäisen metsikön. Lahokaviosammalesiintymä sijaitsee nykyisin vain muutaman metrin päässä metsään muodostuneista ulkoilupoluista. Uudet rakennetut polkukerätyköt ohjaavat kulkua viheralueilla ja vähentävät luonnontilaisen metsän pohjan kulumista.

Kannattaja: Laura Rissanen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Mika Vähäpirtin palautusehdotuksen mukaisesti

Jaa-äännet: 11

Sirpa Asko-Seljavaara, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Jape Lovén, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Osmo Soiniavaara

Ei-äännet: 2

Silvia Modig, Mika Välipirtti

Kaupunkiympäristölautakunta päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 11-2.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen.

14.11.2017 Pöydälle

26.02.2018

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Tyko Saarikko, arkkitehti, puhelin: 310 37441
tyko.saarikko(a)hel.fi
Anu Kuutti, tiimipäällikkö, arkkitehti, puhelin: 310 37154
anu.kuutti(a)hel.fi
Aleksi Räisänen, liikenneinsinööri, liikennesuunnittelu, puhelin: 310 37229
aleksi.raisanen(a)hel.fi
Jouni Kilpinen, diplomi-insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37251
jouni.kilpinen(a)hel.fi
Raimo Pakarinen, ympäristötarkastaja, ympäristöasiat, puhelin: 310 31534
raimo.pakarinen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 05.10.2017 § 37

HEL 2015-004954 T 10 03 03

Hankennumero 1665_1

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12410 pohjakartan kaupunginosassa 49 Laajasalo Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kiinteistöviraston kaupunkimittausosasto on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12410
Kaupunginosa: 49 Laajasalo
Kartoituksen työnumero: 4604
Pohjakartta valmistunut: 9.9.2016
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -

26.02.2018

Asia/4

palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 21.03.2017 § 32

HEL 2015-004954 T 10 03 03

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi Helsingin kaupungin 49. kaupunginosan (Laajasalo, Kruunuvuorenranta) kortteleita 49332, 49343 ja lähivirkistys- ja katualueita (muodostuvat uudet korttelit 49332 ja 49343) koskevasta Stansvikikallio-nimisestä asemakaavasta nro 12410 seuraavan lausunnon:

Asemakaava-alueen sammutusvesijärjestelyt on toteutettava siten, että katupinnan alapuolisten palopostien sijaan rakennetaan maanpäällisiä paloposteja, maanpäällisiä palovesiasemia, taikka kiinteitä rakennuspaloposteja.

Mikäli kaikkiin kerrokseen sallitaan varastotiloja, tulee varastot sijoittaa siten, että kyseisten tilojen savunpoisto on mahdollista toteuttaa ensisijaisesti painovoimaisesti suoraan ulos.

Kortteleiden 49340 ja 49341 rakennusten mahdolliset harjakaton alle sijoitettavat parvet on rakennettava siten, että kantavat rakenteet mitoitetaan kestäväksi tulipalossa. Parvien poistumisturvallisuusratkaisut on neuvoteltava pelastusviranomaisen kanssa.

Kortteleiden 49332 – 49339 pihanpuoleisissa julkisivuissa mahdollinen puun käyttö on rajoitettava vähäiseksi.

Korttelit, joissa asunnoista pelastaminen ei onnistu pelastuslaitoksen ajoneuvokalustolla, tulee mahdollistaa asukkaiden turvallinen omatoiminen pelastautuminen esimerkiksi erillisellä ulkopuolisella portaalla tai muulla turvallisella, arkkitehtuuriin sopivalla tavalla.

Maanalaisiin tiloihin ei tule sijoittaa palovaaralliseksi luokiteltavia muun-
tamoita.

Esittelijä

pelastuskomentaja vs.
Jorma Lilja

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Lisätiedot

Pekka Ronkainen, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 31031238
pekka.ronkainen(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 14.03.2017 § 92

HEL 2015-004954 T 10 03 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Stansvikinkallion alue sijaitsee Laajasalon Kruunuvuorenrannassa. Alueelle suunnitellaan asuntoja noin 2 000 uudelle asukkaalle.

Yleisiksi alueiksi merkityt korttelien väliset, pienehköt torialueet sekä Stansvikinkallionpolku, Stansvikinkallionkuja, Katinpaadenkuja ja Kai-voskallionpolku ovat haastavia ja kalliita sekä rakentamisen että ylläpidon näkökulmasta muun muassa suurten korkeusvaihteluiden takia. Yleisille kulkuväylille pitää rakentaa portaita, mikä nostaa väylien rakentamisen ja ylläpidon kustannuksia merkittävästi. Katinpaadenkuja ja Stansvikinkallionkuja ovat luontevasti osa korttelialuetta eikä yleistä aluetta. Asemakaavaehdotusta tulee tarkistaa tältä osin. Aukioiden rakentaminen tulee suunnitella ja sovittaa yhteen huolellisesti ympäröivien tonttien rakentamisen kanssa.

Asemakaavan mukainen rakentaminen heikentää lepakoiden elinoloja pienentämällä niiden ruokailu- eli saalistusalueita. Suojellun viiksisiipan ja muiden lepakoiden elinolosuhteet heikentyvät erityisesti kortteleissa 49341, 49342 ja 49343, jotka ovat viiksisiipan saalistusaluetta. Olevat puut eivät säily näillä korttelialueilla ilman selkeää määräystä niiden säilyttämisestä. Istutettavat puut eivät ole riittävä ratkaisu lepakoiden reittien turvaamiseksi, sillä uudet puut ovat pitkään matalia taimia. Paras tapa on säilyttää olevaa puustoa. Merkintä korttelin 49341 kohdalla edellyttää joko puiden säilyttämistä tai korvaavien istuttamista. Merkintä tuo lepakoiden elinympäristön turvaamiseen tukea vain, jos riittävä määrä puita voidaan säilyttää. Merkintää tulee muuttaa puita säilyttäväksi. Kortteleita 49342 ja 49343 tulee täydentää samalla puustoa säilyttävällä merkinnällä.

Korttelin AK 49341 rakennusalat sijaitsevat hyvin lähellä suojelualuetta VL/s-1. Rakennuksia ei voida rakentaa eikä niiden korjaus tai huolto onnistu menemättä suojelun alueen puolelle. Rakentamiselle ja myöhemmälle rakennusten huollolle ja kunnostamiselle tulee jättää riittävästi tilaa tontin puolelle.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

26.02.2018

Asemakaavan toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia (09/2016, Alv 0 %) seuraavasti: esirakentaminen 7 miljoonaa euroa, katualueet 5 miljoonaa euroa ja virkistysalueet 1 miljoonaa euroa. Kustannuksia syntyy yhteensä 13 miljoonaa euroa.

Yleisten töiden lautakunta toteaa, että voimassa olevassa yleiskaavassa suuri osa asemakaava-alueesta on viheraluetta. Tämän vuoksi asemakaava ei ole maankäyttö- ja rakennuslain hengen mukainen ja se tulisi valmistella uudestaan.

Lisäksi yleisten töiden lautakunta katsoo, että alueen luontoselvityksiä ei ole tehty riittävässä laajuudessaan erityisesti lahoppulajikkeiden osalta, koska käytössä ollut tutkimustieto on 11,5 vuotta vanha. Alueelta on havaintojen mukaan löytynyt ainakin luonnonsuojelulain nojalla erityisen suojeltavaa laho-kaviosammalta sekä useita muita kääpä-lajeja, joiden vuoksi selvitykset tulisi tehdä uudestaan ennen kaavan etenemistä. Asemakaavaa varten tulisi myös tehdä ympäristövaikutusten arviointi, jotta läheisten luonnonsuojelualueiden monimuotoisuus turvataan.

Käsittely

14.03.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Pörrö Sahlberg: Lisätään uusina kappaleina (7) ja (8) seuraavaa:

Yleisten töiden lautakunta toteaa, että voimassa olevassa yleiskaavassa suuri osa asemakaava-alueesta on viheraluetta. Tämän vuoksi asemakaava ei ole maankäyttö- ja rakennuslain hengen mukainen ja se tulisi valmistella uudestaan.

Lisäksi yleisten töiden lautakunta katsoo, että alueen luontoselvityksiä ei ole tehty riittävässä laajuudessaan erityisesti lahoppulajikkeiden osalta, koska käytössä ollut tutkimustieto on 11,5 vuotta vanha. Alueelta on havaintojen mukaan löytynyt ainakin luonnonsuojelulain nojalla erityisen suojeltavaa laho-kaviosammalta sekä useita muita kääpä-lajeja, joiden vuoksi selvitykset tulisi tehdä uudestaan ennen kaavan etenemistä. Asemakaavaa varten tulisi myös tehdä ympäristövaikutusten arviointi, jotta läheisten luonnonsuojelualueiden monimuotoisuus turvataan.

Kannattaja: Henrik Nyholm

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Lisätään uusina kappaleina (7) ja (8) seuraavaa: Yleisten

26.02.2018

Asia/4

töiden lautakunta toteaa, että voimassa olevassa yleiskaavassa suuri osa asemakaava-alueesta on viheraluetta. Tämän vuoksi asemakaava ei ole maankäyttö- ja rakennuslain hengen mukainen ja se tulisi valmistella uudestaan. Lisäksi yleisten töiden lautakunta katsoo, että alueen luontoselvityksiä ei ole tehty riittävässä laajuudessaan erityisesti laho-
puulajikkeiden osalta, koska käytössä ollut tutkimustieto on 11,5 vuotta vanha. Alueelta on havaintojen mukaan löytynyt ainakin luonnonsuojelulain nojalla erityisen suojeltavaa laho-
kaviosammalta sekä useita muita kääpälajeja, joiden vuoksi selvitykset tulisi tehdä uudestaan ennen kaavan etenemistä. Asemakaavaa varten tulisi myös tehdä ympäristövaikutusten arviointi, jotta läheisten luonnonsuojelualueiden monimuotoisuus turvataan.

Jaa-äännet: 2

Terhi Koulumies, Maria Landén

Ei-äännet: 7

Antti Möller, Henrik Nyholm, Eija Paananen, Dennis Pasterstein, Mariam Rguibi, Pörrö Sahlberg, Tuomo Valokainen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

28.02.2017 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunginarkkitehti
Jussi Luomanen

Lisätiedot

Birgitta Rossing, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38640
birgitta.rossing(a)hel.fi
Silja Hurskainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939
silja.hurskainen(a)hel.fi
Taru Sihvonen, projektinjohtaja, puhelin: 310 38434
taru.sihvonen(a)hel.fi
Katriina Arrakoski, projektipäällikkö, puhelin: 310 64382
katriina.arrakoski(a)hel.fi

Asuntotuotantotoimisto 13.3.2017

HEL 2015-004954 T 10 03 03

Stansvikinkallion aluetta Kruunuvuorenrannassa suunnitellaan 2000 uudelle asukkaalle. Alueelle suunnitellaan kerros- talokortteleita, jotka huomioivat alueen ominaispiirteitä ja hyödyntävät alueen luontoa, kalliota ja korkeuseroja. Kruunuvuorenrannan kaupallisten ja julkisten palveluiden keskus tulee sijoittumaan kaava-alueen länsireunalle. Tavoite luoda edellytykset laadukkaalle esikaupunkielämälle on kannatettava.

Lausunto on laadittu kohtuuhintaisen asuntotuotannon näkökulmasta. Ennakkotietoa alueen tulevista tontinvarauksista ei ole, mutta lausunto ei koske kortteleita 49340- 49343.

Helsingin kaupungin asuntotuotantotoimisto ATT pitää kohtuuhintaisten hankkeiden kannalta hyvänä, että ranta- ja alueen pienimittakaavaisemman rakentamisen lisäksi kaavaehdotus mahdollistaa tehokkaan ja selväpiirteisen kerrostalorakentamisen kaava-alueen pohjois- ja keskiosassa.

Kortteleihin 49332-49336 on määritelty likimääräiset kulkuaukot. Toivottavaa olisi, että kulkuaukkojen sijoituksessa voitaisiin joustavasti huomioida asuntoratkaisuista tulevat tarkoituksenmukaiset lamellimitat.

Kortteleiden 49332-49339 paikoitusratkaisu perustuu kansipihojen alle sijoittuvaan pysäköintiin. Vaikuttaa siltä, että varsinkin kortteleissa 49337-49339 kaikki autopaikat eivät mahdu pihakannen alle yhteen tasoon, vaan paikkoja joudutaan sijoittamaan myös asuinrakennusten rungon alle. Ratkaisu tuottaa rakenteellisia ongelmia; joko tehottoman autohallin tai se sitoo asuntojen mitoitusta. Ajoyhteys pysäköintihalliin tonteilla 49337 ja 49338 on ahdas. Sijoituskohtaa tulisi väljentää niin, että ajoyhteys on mahdollista toteuttaa poikki rungon.

Tulisi varmistaa, että pysäköintipaikat, valaisimet tai katupuut eivät estä katualueelta tehtävää pelastustoimintaa.

Kaavaehdotuksen määräyksessä kielletään pelastusteiden rakentaminen kortteleiden 49332-49336 kansipihoille ja nostopaikat kortteleiden välissä on asemakaavaselostuksen pelastustiekaavion mukaan sijoitettu siten, että kaavamääräyksellä koko rakennusalan mittaiseksi määritellyt sivusiivet eivät ole lainkaan pelastuslaitoksen kalustolla pelastettavissa. Määräys rajoittaa asuntojen suuntaamista parhaisiin näkymiin / ilmansuuntiin, tuottaa helposti sivukäytäväratkaisuja ja vaatii vähintään lyhyisiin siipiin kiinteitä pelastustieportaita.

Kaavassa tulisi sallia konehuoneet tasakattoisten lamellitalojen katoilla vastaavasti kuin Haakoninlahti I:n kaava-alueella. Mikäli konehuone sijoitetaan ylimpään asuinkerrokseen, tulee nykymääräysten mukaan sen kerroksen asunnon varustaa huoneistokohtaiset LTO-kojeilla. Kaa-

26.02.2018

vamääräys aiheuttaa nyt rakennuksiin ilmanvaihdon sekäjärjestelmän, joka paitsi nostaa tilantarvetta ja rakennuskustannuksia, vaatii myös koko järjestelmän käyttöiän ylimääräistä huoltotarvetta.

Kaavamääräyksen mukaan ilmasto-olojen rakennustekniikalle ja materiaaleille asettamiin vaatimuksiin on kiinnitettävä erityistä huomiota, mutta toisessa määräyksessä kielletään tekemästä harjakattoisiin rakennuksiin räystäitä, jotka osaltaan suojaisivat rakennuksia kosteusrasitukselta ja likaantumiselta. Määräykset ovat ristiriidassa keskenään.

Kaavaluonnoksen määräys edellyttää, että tonttien vihertehokkuuden tulee täyttää Helsingin viherkertoimen tavoitetaso. Onko tällainen tavoitetaso olemassa tai tiedossa?

Jo luovutettujen Kruunuvuorenrannan tonttien tontinvarausten alueellisissa lisäehdoissa on määritelty, että alueyhtiö hoitaa yhteispihatonttien toteuttamista ja ylläpitoa. Onko jo mietitty, miten kortteleiden 49337-49339 yhteiskäyttöiseksi piha-alueeksi (ah-pih) merkittyjen tonttien suunnittelu, rakentaminen ja huolto tulisi järjestää? Tulevatko myös ne kuulumaan alueyhtiön vastualueeseen?

Asemakaavaluonnoksen autopaikkanormit noudattavat 12/2015 hyväksytyä autopaikkojen mitoitusohjetta. Liiketilojen osalta on määritelty eri normit myymälälle, ravintolalle ja toimistolle. Rakennettavien liiketilojen autopaikkatarpeen määrittelyä vaikeuttaa suunnitteluvaiheessa useimmiten puuttuva tieto tilan tarkasta käyttötarkoituksesta. Yksi autopaikkanormi liiketilalle selkeyttäisi tilannetta.

Asuntotuotantotoimisto 15.10.2015

Lisätiedot

Seidi Kivisyryjä, hankesuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 32331
seidi.kivisyryja(a)att.hel.fi

Marja-Liisa Heikkilä, rakennuttaja-arkkitehti, puhelin: 310 32396
marjaliisa.heikkila(a)att.hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 13.3.2017

HEL 2015-004954 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt Helsingin kaupunginmuseolta lausuntoa, joka koskee Laajasalon Kruunuvuorenrannan uudella asuinalueella sijaitsevan Stansvikinkallion asemakaavan muutosehdotusta. Kaupunginmuseo tarkastelee asiaa perustehtävänsä mukaisesti kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja lausuu pyydettyä seuravaa.

Stansvikinkallion alue sijaitsee Kruunuvuorenrannan itäosassa. Pääosa suunnittelualueesta on metsäistä ja korkeuseroiltaan vaihtelevaa kallio- maastoa. Alue rajautuu pohjoisessa Koirasaarentiehen ja lännessä uuteen Haakoninlahdenkatuun ja sen varrelle rakennettaviin uusiin asuin- kortteleihin. Idässä alue rajautuu Stansvikin kartanoalueeseen ja sen reuna-alueilla kasvavaan sekametsään. Etelässä on yleiseksi uimaran- naksi muuttuva ranta ja sen metsäinen rakentamattomaksi jäävä ranta- vyöhyke. Alueelle suunnitellaan asuinkerrostalokortteleita, jotka tulevat ympäröimään Stansvikinkallion puistoa. Aluetta suunnitellaan noin 2 000 uudelle asukkaalle, asemakaava-alueen kokonaiskerrosala on yhteensä 89 650 k-m².

Alueen kulttuuriympäristöarvot

Suunnittelualue sijaitsee Suomenlinnan maailmanperintökohteen suo- ja-alueella ja sen kaakkoiskulma sisältyy Stansvikin kartanon ja sen puiston valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäris- töön (RKY) osana Helsingin höyrylaivareittiin liittyvää kesähuvila-asu- tuksen kokonaisuutta. Sama osa suunnittelualueetta on myös maakun- nallisesti arvokas kulttuuriympäristö: Helsingin höyrylaivareittien kesä- huvila-asutus - Itä-Helsingin huvilakulttuuri ja rannat, jonka kuvaus kuu- luu seuraavasti: ”Helsingin paikallisliikenteen höyryvenereittien varteen, vanhan sisäsaariston väylän tuntumaan, kartanoiden maille Stansvikiin, Hevossalmeen ja Jollakseen 1800-luvun lopulla ja 1900-luvun alkupuol- lella rakennetut lukuisat kesähuvilat. Stansvikin kartanon säilyneet ra- kennukset ovat 1800-luvun alkupuolelta ja kartanon historia liittyy Via- porin vaiheisiin. Kartanoalueen pohjoispuolella on kaivosalue, josta on louhittu malmia 1700-luvun lopulta 1830-luvulle. Kaivokset ovat luon- nonsuojelualuetta, eivätkä sisälly maakunnallisesti arvokkaan alueen rajaukseen.”

Valtaosa suunnittelualueesta on osa Itä-Helsingin kulttuuripuistoa: ”Itä- Helsingin merellinen kulttuuripuisto on yksi Helsingin vihersormista. Puistosta laaditaan kokonaisuudelle suunnitteluperiaatteet ja alueen ar- voja ja ominaispiirteitä korostava suunnitelma.”

Kaavatilanne

Uudenmaan maakuntakaavassa osa suunnittelualueesta on merkitty kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta tärkeäksi alueeksi, joka on val- takunnallisesti merkittävä (Stansvikin kartanon alue). Yleiskaava 2002:ssa merkittävä osa suunnittelualueesta on merkitty kulttuurihisto- riallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittä- väksi kaupunkipuistoalueeksi, jota tulee kehittää siten, että alueen ar- vot ja ominaisuudet säilyvät. Muut suunnittelualueen osat pohjoisempa- na on merkitty kerros- ja pientalovaltaiseksi alueeksi sekä virkistysalu-

eeksi. Uudessa, ei vielä lainvoimaisessa yleiskaavassa (2006) alue on merkitty pääosin asuntovaltaiseksi alueeksi ja pieneltä osin lähikeskusta-alueeksi.

Suunnittelualue rajautuu idässä Stansvikin kartanon puistoon, joka 23.9.2016 voimaan tullessa Stansvikin kartanon alueen asemakaavassa on määritelty merkinnällä VL/s-1 virkistysalueeksi, joka liittyy kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen maisemapuistokokonaisuuteen. Aluetta tulee hoitaa siten, että sen maisema- ja luontoarvot säilyvät. Stansvikinkallion asemakaavaehdotuksessa nelikerroksiset pistetalot kortteleissa 49340 ja 49341 rajautuvat aivan kiinni tähän puistoalueeseen, jolloin sen maisema-arvot heikentyvät selvästi.

Kaupunginmuseon lausunto

Helsingin kaupunginmuseo on lausunut aiemmin Stansvikinnummen asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 21.5.2015 ja asemakaavaluonnoksesta 21.10.2015. Kaupunginmuseo toistaa tuolloin lausumansa huolen siitä, että Stansvikinkallion asemakaavaehdotuksen sisältämät muutokset uhkaavat Stansvikin kartanon alueen valtakunnallisesti arvokkaan rakennetun kulttuuriympäristön luonnetta. Kaupunginmuseo totesi jo luonnosvaiheessa, että suunnitellut nelikerroksiset pistetalot suunnittelualueen itä- ja kaakkoisosassa kortteleissa 49340 ja 49341 ovat liian korkeita ja sijoittuvat liian lähelle RKY-alueella ja osin RKY-alueelle. Kaupunginmuseo pitää valitettavana, ettei suunnitelmassa rakentamisen määrää ole vähennetty näillä alueilla. Havainnekuvista ei hahmotu, miltä suunnitelman mukainen näkymä Stansvikin kartanoalueelta näyttäisi. Kaupunginmuseo esittää, että RKY-alueelle sijoittuvien ja Stansvikin puistoa sivuavien asuinkorttelien rakennusten korkeutta ja sijoittelua harkitaan vielä siten, että ne jäävät mahdollisimman näkymättömiin Stansvikin kartanoalueelta tarkasteltuna. Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettavaa suunnitelmiin.

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 21.10.2015

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 21.5.2015

Lisätiedot

Maaret Louhelainen, tutkija, puhelin: +358403347014
maaret.louhelainen(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 09.03.2017 § 117

HEL 2015-004954 T 10 03 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kiinteistölautakunta antoi kaupunkisuunnittelulautakunnalle Kruunuvuorenrannan Stansvikinkallion asemakaavaehdotuksesta nro 12410 seuraavan lausunnon:

Yleistä

Kruunuvuorenrannan Stansvikinkallion alueelle on suunnitteilla alueen ominaispiirteitä; luontoa, kallioita ja korkeuseroja hyödyntäviä kerrostalokortteleita. Asemakaava-alueen kokonaiskerrosala on yhteensä 89 650 k-m², josta 750 k-m² on liiketiloja ja 88 900 k-m² asuintilaa. Asuntoja on suunnitteilla noin 2 000 asukkaalle.

Kaava-alueen pinta-ala on noin 10,9 hehtaaria. Helsingin kaupunki omistaa kaavoitettavan maa-alueen kokonaisuudessaan. Kaava-alueella ei siten ole tarvetta maankäyttö Sopimusten tekemiselle.

Kortteleiden piha-alueet, ohjeellinen tonttijako ym.

Kortteleissa 49337 - 49339 piha-alueet on osoitettu merkinnällä ah-pih, joka tarkoittaa yhteiskäyttöistä piha-aluetta. Kiinteistölautakunta pitää tätä tarkoituksenmukaisena ratkaisuna, sillä järjestely mahdollistaa sen, että korttelin sisällä ohjeellisia tontinrajoja voidaan joustavasti muuttaa myös myöhemmin siten, että rakennusten rakenteet pysyvät omilla tonteillaan, mikä osaltaan vähentää tonttien välisiä rasitejärjestelyitä.

Kortteleiden 49340 - 49341 piha-alueet on ilmeisesti myös tarkoitus toteuttaa ja käyttää tontinrajoista riippumatta yhteisinä kuten kortteleissa 49337 - 49339, jolloin olisi tarkoituksenmukaista osoittaa tämä ah-pih -merkinnällä myös näillä tonteilla. Ainakin kortteli 49340 voisi olla tarkoituksenmukaisesti jettavissa useammaksi tontiksi (kaavassa vain yksi ohjeellinen tontti), jolloin korttelin piha-alueen yhteinen toteutus ja käyttö tulisi ohjatuksi ah-pih -merkinnällä. Kortteli 49341 toiminee lähtökohteisesti yksittäisenä tonttina, mutta ah-pih merkinnästä ei toisaalta olisi haittaakaan siltä varalta, että kortteli tulisi jaetuksi useammaksi tontiksi.

Kiinteistölautakunta pyytää lisäksi kiinnittämään huomiota korttelin 49340 ajojärjestelyihin. Tontille on osoitettu kaksi suurempaa rakennus-alaa, kooltaan 2 000 k-m² ja 2 800 k-m² ja lisäksi neljä 900 k-m² suurista rakennus-alaa. Kaavaehdotuksessa tontille (kortteliin) ajo on merkitty vain yhdestä kohdasta, mikä aiheuttaa tontilla helposti ympäriaajoa. Olisi tarkoituksenmukaisinta ja ajosta aiheutuvien haittojen välttämiseksi perusteltua, että ajo tontille olisi mahdollista myös muualtakin. Tämä helpottaisi myös korttelin jakamista useammaksi tontiksi, jolloin ajoa ei tarvitsisi järjestää rasitteina toisen tontin kautta tai ainakaan kaikilta osin.

Viherkerroin

Kaavaehdotuksen mukaan ”tonttien jatkosuunnittelussa tulee tutkia viherkerroinmenetelmän soveltamista siten, että korttelin tai tontin vihertehokkuus noudattaa Helsingin viherkerroinmenetelmässä asetettua tavoitetasoa”.

Kiinteistölautakunta pyytää huomioimaan kaavamääräyksen tarkennuksessa, että sen tulee olla hankkeen suunnittelun näkökulmasta ennakoitava ja lupakäsittelyn ja -tulokannan näkökulmasta yksiselitteinen ja yhdenvertaisen kohtelun mahdollistava. Kaava-asiakirjaan (kaavakarttaan / kaavamääräykseen) on sisällytettävä riittävän yksityiskohtainen ja yksiselitteinen muotoilu viherkerroinmääräytelmästä ja tavoitetasosta, jotta sen sitovuus tarkoitettuun muodossa turvataan lupakäsittelyssä.

Autopaikkojen vähennysoikeus valtion tukemissa vuokra-asuntoyksiköissä

Kaavaehdotukseen sisältyvän autopaikkojen vähentämistä koskevan kaavamääräyksen mukaan ”jos tontilla on kaupungin tai ARA-vuokra-asuntoja, niiden osalta voidaan käyttää 20 % pienempää autopaikamääräystä kuin omistusasunnoissa” tulisi muuttaa sellaiseen muotoon, että se koskee valtion korkotukemaa vuokra-asuntotuotantoa. Vertailu omistusasuntoihin on myös harhaanjohtava, sillä ko. tuotantomuodon vähennysoikeus on suhteessa kaikkeen muuhun tuotantoon, mukaan lukien esim. asumisoikeustuotantoon.

Kortteleihin 49332 - 49336 osoitetut kummut

Kortteleihin 49332 - 49336 on osoitettu rajaukseltaan likimääräinen puu- ja pensain istutettava kumpu. Kummut sijaitsevat maanalaisten pysäköintitilojen päällä ja ovat siten niin sanottua kansipihaa. Kiinteistölautakunta pyytää tutkimaan, ettei kummun istuttamiseen liittyvillä velvoitteilla vaaranneta rakennettavan pysäköintilaitoksen turvallisuutta tai aiheuteta ylimääräisiä tarpeettomia korjaustarpeita.

Tonttityyppi

Lopuksi kiinteistölautakunta toteaa, että kaavaluonnoksiin aiemmin sisältyneiden pientalokortteleiden muuttaminen kerrostalokortteleiksi on tervetullut ja perusteltu muutos. Pientalotonttien kysyntä Helsingissä on viime vuosina ollut vähäistä ja rakentamiskelpoisia tontteja on edelleen luovuttamatta. Kruunuvuorenrantaan on ennestään kaavoitettu pientalotontteja (AO) Kaitalahden alueelle, ja kyseisiä tontteja on edelleen luovuttamatta. Kaitalahdessa pientalotontit myös nojautuvat alueelle aiemmin rakennettuun pientalokantaan. Kiinteistölautakunta pitää myös hyvänä ratkaisuna sitä, että rakentamiselle osoitettavat korttelit käytetään mahdollisimman tehokkaasti, mitä tavoitetta pientalorakentamisella ei saavuteta. Kerrostalotuotannolla vastataan myös parhaiten kaupungin asuntotuotantotavoitteiden toteutumiseen.

26.02.2018

Asia/4

Esittelijä

osastopäällikkö
Sami Haapanen

Lisätiedot

Tuukka Toropainen, vs. kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 34244
tuukka.toropainen(a)hel.fi
Katarina Nordberg, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 31800
katarina.nordberg(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 07.03.2017 § 71

HEL 2015-004954 T 10 03 03

Päätös

Ympäristölautakunta päätti, että lausunnon asiasta antoi ympäristökeskus.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Juha Korhonen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32080
juha.korhonen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 24.01.2017 § 18

HEL 2015-004954 T 10 03 03

Ksv 1665_1, karttaruutu 672501

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti

- asettaa 24.1.2017 päivätyn asemakaavaehdotuksen nro 12410 julkisesti nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti. Asemakaava koskee 49. kaupunginosan Laajasalo, Kruunuvuorenranta kortteleita 49332–49343 ja lähivirkistys- ja ka-tualueita (muodostuvat uudet korttelit 49332–49343).
- Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkisuunnitteluviraston info- ja näyttelytila Laiturilla, Narinkka 2, sekä kaupunkisuunnitteluviraston internet-sivuilla: kohdassa Päätöksente-ko.

www.hel.fi/ksv

26.02.2018

Asia/4

- että kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot
- valtuuttaa kaupunkisuunnitteluviraston tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä
- merkitä tiedoksi laaditut korttelikortit, jotka ovat kaavaselostuksen liitteenä.

Samalla lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle

- asemakaavaehdotuksen nro 12410 hyväksymistä, mikäli ehdotuksesta ei tehdä maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n mukaisia muistutuksia eivätkä ehdotuksesta annetut lausunnot anna aiheutta asian käsittelemiselle uudelleen kaupunkisuunnittelulautakunnassa.

01.12.2015 Ehdotuksen mukaan

24.11.2015 Pöydälle

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Tyko Saarikko, arkkitehti, puhelin: 310 37441
tyko.saarikko(a)hel.fi
Ulla Kuitunen, projektipäällikkö, puhelin: 310 37293
ulla.kuitunen(a)hel.fi
Mervi Nicklen, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37221
mervi.nicklen(a)hel.fi
Aleksi Räisänen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37229
aleksi.raisanen(a)hel.fi
Jouni Kilpinen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37251
jouni.kilpinen(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 16.11.2016 § 92

HEL 2015-004954 T 10 03 03

Nimistötoimikunta on käsitellyt Stansvikinkallion nimistöä 18.11.2015. Tämän käsittelyn jälkeen suunnitelmaan on tehty joitakin muutoksia, minkä johdosta nimistötoimikunta esittää seuraavia korjauksia aiemmin tehtyihin nimiehdotuksiin:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

26.02.2018

Katinpaadenkuja–Katthällsgränden (aiemmin: Katinpaadenkaari–Katt-
hällsbågen)

(katu)

Perustelu: Liitynnäinen, alueen edustalla sijaitsevan Katinpaasi–Katt-
hället -nimisen saaren mukaan;

Katinpaadenpolku–Katthällsstigen (aiemmin: Katinpaadenkatu–Katt-
hällsgatan)

(jalankulku- ja pyöräily-yhteys)

Perustelu: Liitynnäinen, Katinpaadenkujan mukaan;

ja

Katinpaadenrinne–Katthällsbrinken (aiemmin: Katinpaadenpolku–Katt-
hällsstigen)

(jalankulku- ja pyöräily-yhteys)

Perustelu: Liitynnäinen, Katinpaadenkujan mukaan.

18.11.2015 Käsitelty

14.10.2015 Pöydälle

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Opetusvirasto Opetustoimen johtaja 22.10.2015

HEL 2015-004954 T 10 03 03

Kruunuvuorenranta on yksi Helsingin merkittävimmistä asuntotuotanto-
kohteista 2010-luvulla. Kaavan valmistelussa on painotettu erityisesti
riittävän asuntotuotannon turvaamista sekä joukkoliikenteen toiminta-
edellytysten ja hyödyntämismahdollisuuksien parantamista alueella.
Kruunuvuorenranta on tarkoitus yhdistää suoraan keskustaan silloille
rakennettavalla raitiotie-, pyöräily- ja jalankulkuyhteydellä.

Stansvikinnummen kaava-alue 2.000 asukkaalle on osa Kruunuvuoren-
rantaan rakentuvaa 12.000 asukkaan uutta asuinalueita. Uutta asunto-
rakentamista mahdollistavaa kerrosalaa on yhteensä 75.700 km². Alue
tarjoaa erilaisia asuntotyyppisiä sekä hallinta- että rahoitusmuodoltaan.
Asemakaava mahdollistaa hyvien lähipalveluiden rakentamisen ja mah-
dollistaa turvalliset ja luontevat yhteydet niiden käyttäjille.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Alueella voimassa olevasta asemakaavasta vuodelta 2011 on suunnittelualueeseen liitetty julkisten lähipalveluiden korttelialue (YL) sekä sen eteläpuoleinen katualue. Alue rajautuu pohjoisessa rakenteilla olevaan Koirasaarentiehen ja lännessä uuteen Haakoninlahdenkatuun ja sen varrelle rakennettaviin uusiin asuinkortteleihin. Idässä alue rajautuu Stansvikin kartanoalueeseen ja sen reuna-alueilla kasvavaan sekametsään. Etelässä on yleiseksi uimarannaksi muuttuva ranta ja sen metsäinen rakentamattomaksi jäävä rantavyöhyke.

Alueen lounais- ja luoteisosat ovat olleet öljysatama-aluetta. Öljysataman toiminta on loppunut ja siihen liittyvät rakennukset ja rakenteet on purettu. Suunnittelualueen kaakkoisosassa Uusikylässä sijaitseville kesämajoille on Stansvikin asemakaavaa laadittaessa osoitettu korvaavat paikat Stansvikin kartanoalueen itärannalla sijaitsevaan Vanhakylän lomakylään.

Asemakaava-alueen pinta-ala on 14,8 ha. Asemakaava-alueen kokonaiskerrosala on yhteensä 113.150 k-m².

Suunnittelualueen länsiosaan on suunniteltu Kruunuvuorenrannan kaupallisten palveluiden keskus, joka on mitoitettu Kruunuvuorenrannan tarpeisiin ottaen huomioon myös Laajasalon palvelut. Kaupallisen keskuksen kortteliin on asemakaavaluonnoksen mukaan mahdollista rakentaa yhteensä 20.000 k-m² sekä liiketiloja että asumista. Kivijalkaliiketiloja on yhteensä 850 k-m².

Asemakaavaluonnokseen on päivitetty palvelukorttelin (YL) tilatarpeet ja varmistettu uusien katulinjausten vaikutukset korttelin mitoitukseen ja sen toimivuuteen. Julkisten palveluiden korttelin kerrosala on 16.600 k-m². Tällöin on varauduttu suomenkieliseen peruskouluun, ruotsinkieliseen alkuopetuskouluun ja päiväkotiin, suomenkieliseen päiväkotiin ja leikkipuiston sisätiloihin. Kortteliin sijoittuu myös liikuntahalli, joka toimii myös koulujen liikuntatilana.

Asemakaava toteutuu osana Kruunuvuorenrannan aluerakentamisprojektia. Kaava-alueen länsi- ja pohjoispuoleisten katualueiden toteuttaminen on jo alkanut. Stansvikinnummen rakentamisaikataulu tarkentuu asemakaavatyön aikana. Julkisten palveluiden kortteli on ajoitettu toteutettavaksi n. vuonna 2025.

Lisätiedot

Kaisa Nuikkinen, johtava arkkitehti, puhelin: 310 86291
kaisa.nuikkinen(a)hel.fi

Rakennusvirasto 20.10.2015

HEL 2015-004954 T 10 03 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

26.02.2018

Asia/4

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa Stansvikinnummen kaavaluonnoksesta 23.10.2015 mennessä.

Lähtökohdat

Pääosa suunnittelualueesta on metsäistä ja korkeuseroiltaan vaihtelevaa kalliomaastoa. Alue rajautuu pohjoisessa rakenteilla olevaan Koira-saarentiehen ja lännessä uuteen Haakoninlahdenkatuun ja sen varrelle rakennettaviin uusiin asuinkortteleihin. Idässä alue rajautuu Stansvikin kartanoalueeseen ja sen reuna-alueilla kasvavaan sekametsään. Etelässä on yleiseksi uimarannaksi muuttuva ranta ja sen metsäinen rakentamattomaksi jäävä rantavyöhyke.

Suunnitteluperiaatteet

Stansvikinnummelle suunnitellaan alueen ominaispiirteitä, luontoa, kallioita ja korkeuseroja hyödyntäviä kerros- ja pientalokortteleita. Stansvikin kartanon maisema-alueeseen rajautuvat viheralueiden hoidossa tulee huomioida maisemapuistokokonaisuuden arvot.

Rakentamisessa ja rakennusten massoittelussa kiinnitetään erityistä huomiota rakennusten sopeutumiseen alueen maaston muotoihin, ominaispiirteisiin ja herkkään ympäristöön.

Stansvikinnummen korkein kalliolaki ja sen kangasmetsä säilytetään luonnonmukaisena virkistysalueena, jolle suunnitellaan ympäristön ehdoilla selkeät jalankulkureitit.

Puistoa ympäröivien kerrostalokortteleiden pihat suunnitellaan liitettäväksi luontevasti puistoon.

Rakennusviraston kannanotto

Rakennusvirasto viittaa 9.6.2015 antamaansa OAS-kannanottoon ja pyytää ottamaan huomioon asemakaavan luonnoksessa seuraavat mielipiteet.

Viheralueet ja maisema

Stansvikin arvokas, rakennettu kulttuuriympäristö (RKY) vaatii säilyttääkseen identiteettinsä, historiallisen tunnelmansa ja luontoarvonsa tarpeeksi laajan luonnonmukaisen suojavyöhykkeen ympärilleen. Suojavyöhykkeen maisemapuutarhakokonaisuuden huomioon ottava hoitotapa ei korvaa visuaalista suojavyöhykettä uuden asuntoalueen ja kartanopuiston välissä.

26.02.2018

Läpikulkuliikenteen ohjaaminen ympäristön ehdoilla selkeitä kulkureittejä pitkin kalliiosessa maastossa on haasteellista tai jopa mahdotonta. Tämän vuoksi alueen tontinrajoja tuntematon voi helposti mieltää kallioliselle laelle suunniteltavan luonnonmukaisen viheralueen asuinrakennusten pihapiiriksi.

Rakennusvirasto ehdottaa, että tutkitaan mahdollisuutta sijoittaa puiston ympärillä olevat korttelit uudelleen siten, että puisto poistetaan luokun ottamatta korttelialueiden lomaan jääviä jalankulkureittejä. Tällä tavoin kalliolla ja sen tuntumassa olevien kortteleiden pihapiirejä sekä Stansvikin kartanopuiston ja asutuksen välistä suojavyöhykettä voisi laajentaa.

Katualueet

Kaduille tulee varata katutilan mitoitusohjeen mukaisesti riittävät tilavauokset eri liikennemuotoja, pysäköintiä, julkisen liikenteen pysäkkejä, kadunkalusteita, istutuksia, aurauslunta sekä kunnallisteknisiä järjestelmiä varten. Uusille kaduille tulee varata tilaa kääntöpaikkoja varten.

Rakennusvirasto 4.6.2015

Lisätiedot

Birgitta Rossing, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38640
birgitta.rossing(a)hel.fi

Silja Hurskainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939
silja.hurskainen(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) HKL-Infrapalvelut 15.10.2015

HEL 2015-004954 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt Liikennelaitos -liikelaitokselta (HKL) lausuntoa Stansvikinnummen kaavaluonnoksesta. Stansvikinnummelle suunnitellaan alueen ominaispiirteitä, luontoa, kallioita ja korkeuseroja hyödyntäviä kerros- ja pientalokortteleita. Alueen keskelle rakennetaan Kruunuvuorenrannan kaupallisten palveluiden keskus, pieni ostari ja siihen liittyvää palveluasumista.

Suunnittelualue rajautuu pohjoisessa rakenteilla olevaan Koirasaarentiehen ja lännessä uuteen Haakoninlahdenkatuun ja sen varren asuin kortteleihin. Asemakaava-alueen itäpuolella on Stansvikin kartanon metsäinen reuna-alue. Pääosa suunnittelualueesta on metsäistä kallio- maastoa, joka rajautuu etelässä uimarannaksi muuttuvaan metsäiseen rantavyöhykkeeseen. Raitiotieyhteyden toteutuessa Laajasaloon kul-

26.02.2018

kee raitiotie Koirasaarentietä. Haakoninlahdelle on suunnitteilla raitiotien päätepysäkit.

HKL on lausunut ko. suunnitelman osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 20.5.2015 seuraavaa:

Raitiotien liikennöinnistä, etenkin kääntölenkin kohdalla, aiheutuu ajonaikana säännönmukaisesti melu- ja värinähaittoja, jotka tulee huomioida lähialueen kiinteistöjen suunnittelussa.

HKL lausuu kaavaluonnoksesta lisäksi, että katualueita ja liikennejärjestelyjä suunniteltaessa tulee käyttää raitioteiden suunnitteluohjetta ja sen mukaista mitoitusta. Yksittäisen kaava-alueen liittymisen vaikutuksia Laajasalon raitiotiejärjestelmään koko raitiotien toteutettavuuden ja operoinnin osalta tulee myös tutkia.

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) HKL-Infrapalvelut 20.5.2015

Lisätiedot

Jaakko Laurila, projekti-insinööri, puhelin: 310 22691
jaakko.laurila(a)hel.fi

Kiinteistövirasto Geotekninen osasto 6.10.2015

HEL 2015-004954 T 10 03 03

Pääosin kaava-alue sijoittuu kallioiselle kitkamaa-alueelle, jolla maakerrokset ovat ohuet. Pohjoisosassa Koirasaarentien varressa tontit sijoittuvat pehmeikön reuna-alueelle. Korkeuserot alueella ovat varsin suuret. Kaavassa edellytetyt pihakannet ja kaksikerroksiset maanalaiset pysäköintiratkaisut piha-alueilla aiheuttavat korkeuserojen kanssa korkeita louhittuja seinämiä, joista osa tosin on näkyvissä vain työn aikana. Alueen kallioperä on tyypillisesti rikkonaista, joten louhittujen kallioseinämien suunnitteluun ja toteutukseen pitää kiinnittää erityistä huomiota, vaikka ne jäisivätkin työnaikaisiksi.

Lisätiedot

Mirva Koskinen, projektipäällikkö, puhelin: 310 37821
mirva.koskinen(a)hel.fi

26.02.2018

Asia/5

§ 100

V 14.3.2018, Laajasalon Kruunuvuorenrannan Kaivoskallion huviloiden asemakaavan muutos (nro 12405)

HEL 2016-002627 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 49. kaupunginosan (Laajasalo, Kruunuvuorenranta) kortteleita 49187 - 49188 sekä lähivirkistys- ja urheilualueita koskevan asemakaavan muutoksen 15.11.2016 päivätyn ja 9.5.2017 muutetun piirustuksen numero 12405 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12405 kartta, päivätty 15.11.2016, muutettu 9.5.2017
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12405 selostus, päivätty 15.11.2016, muutettu 9.5.2017, päivitetty Kslk:n 9.5.2017 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 15.10.2016, täydennetty 9.5.2017
- 4 Osa päätöshistoriaa.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

Helsingin seudun liikenne -kun-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

26.02.2018

Asia/5

tayhtymä
Helen Sähköverkko Oy

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Asemakaavan muutos koskee Kruunuvuorenrannassa Tahvonlahden pohjukassa, Kaivoskallion luonnonsuojelualueen eteläpuolella ja Koirasaarentien varrella olevaa aluetta.

Alueella sijaitsee kolme asemakaavalla suojeltua vanhaa puurakennusta (sr-1), joista vanhin Kaivoshuvila on 1700-luvun loppupuolelta. Tornihuvila sekä Alppimaja ovat 1800–1900-luvun taitteesta. Huvilatontit ovat valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä RKY (Helsingin höyrylaivareittien kesähuvila-asutus). Voimassa olevassa kaavassa rakennukset on merkitty kaavaan P/s-merkinnällä, joka ei salli asumista.

Kaavamuutos mahdollistaa kolmen suojellun pientalon ottamisen asuiskäyttöön ja seitsemän tyyllisesti ja mittakaavallisesti kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön soveltuvan pientalon rakentamisen alueelle. Kaivoshuvilan viereen Koirasaarentien varteen kaavoitetaan kolme uutta rakennusta ja Alppimajan länsipuolelle liikuntapuiston puoleiselle rinteelle neljä. Alppimajan tontille saa rakentaa lisäksi ympäristöönsä soveltuvan talousrakennuksen. Kerrosala kasvaa 1 340 m².

Helsingin kaupunki omistaa maa-alueen ja rakennukset. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisu on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja oikeusvaikutteisen osayleiskaavan mukainen ja edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista. Kaavaratkaisu on Helsingin uuden yleiskaavan tavoitteiden mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Hopealaakson ja Kaitalahden laajennuksen asemakaavassa (nro 11950) alue on merkitty lähivirkistysalueeksi sekä muuta kuin asumista sisältävän palvelurakennuksen korttelialueeksi, jonka kulttuurihistoriallinen arvo tulee säilyttää. Alue on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä.

26.02.2018

Alue rajautuu etelässä rakenteilla olevaan Koirasaarentiehen, pohjoisessa Kaivoskallion luonnonsuojelualueeseen ja lännessä tulevaan liikuntapuistoon.

Helsingin höyrylaivareitin varrella 1800-luvulta 1900-luvun alkuun Stansvikin alueella oli vilkasta huvila-asutusta. Tästä syystä Kruunuvoorenrannan Tahvonlahden pohjukassa olevat ja uuden Koirasaarentien varrella sijaitsevat huvilatontit on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä RKY ja rakennukset on merkitty kaavaan P/s-merkinnällä, joka ei salli asumista. Alueen kolme vanhaa huvilarakennusta Kaivoshuvila, Tornihuvila ja Alppimaja on suojeltu kaavassa sr-1-merkinnällä. Näistä Kaivoshuvila on Laajasalon vanhimpia rakennuksia. Se on rakennettu 1700-luvun loppupuoliskolla ja liittyy alueella harjoitettuun kaivostoimintaan.

Huvilat ovat kaupungin omistuksessa ja tällä hetkellä Jyty Helsinki Ry:n vuokraamia ja virkistyskäytössä.

Kustannukset

Asemakaavan toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia (10/2016, Alv 0 %) seuraavasti:

Katualueet	0,7 milj. euroa
Puisto- ja virkistysalueet	0,2 milj. euroa
Yhteensä	0,9 milj. euroa

Uutta kaavoitettavaa kerrosalaa kohden kustannuksia aiheutuu noin 640 €/k-m². Kustannuksen suuruus johtuu kaavoitettavan alueen pienestä pinta-alasta sekä pientalomaisesta luonteesta.

Kaupungille on arvioitu kertyvän tonttien rakennusoikeuden myymisestä sekä vuokraamisesta tuloa noin 1 miljoona euroa. Edellisessä laskelmassa ei ole otettu huomioon Sr-1 merkittyjen rakennusten käyttötarkoituksen muutoksen ALY/s aiheuttamia talousvaikutuksia.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 16.12.2016–23.1.2017.

Muistutukset

Kaavaehdotuksesta tehtiin kolme muistutusta. Muistutukset kohdistuivat suunnitelmiin rakentaa luonnonsuojelualueen ja kulttuuriympäristön läheisyyteen. Muistutusten mukaan suunniteltu rakentaminen on maakuntakaavan ja osayleiskaavan vastainen ja laiton, kaventaa yleisen virkistysalueen käyttöä ja tuottaa vahinkoa rakennetulle kulttuuriperinnölle. Kaivoskallion huviloiden kaavavalmistelussa tulee selvittää omakotitalotonttien ja uuden yleiskaavan yhteisvaikutus. Rakentaminen katkaisisi Stansvik - Tullisaari vihervyöhykkeen. Kaivoskallion luonnonsuojelualueen viereen ei tulisi rakentaa. Kaavassa tulisi ottaa huomioon enemmän lepakoiden saalistusreitit ja lisääntymispaikat. Kaava-alueen ulkopuolella olevia alueita tulisi muuttaa luonnonsuojelualueiksi.

Vastineet muistutuksiin on esitetty vuorovaikutusraportissa.

Lausunnot

Asemakaavan muutosehdotuksesta saatiin Helsingin kaupungin liikennelaitoksen (HKL), Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, yleisten töiden lautakunnan, kaupunginmuseon ja kiinteistöviraston lausunnot.

Helsingin kaupungin liikennelaitos -liikelaitos (HKL) toteaa lausunnoissaan, että suunnittelualueella tulee ottaa huomioon Kruunusillat-hankkeessa suunnitellun Laajasalon raitiotien raitiotiekiskojen läheisyys ja siitä mahdollisesti aiheutuvat melu- ja värinähaitat.

ELY-keskuksen lausunnossa esitettiin, että asemakaavaa tulee täydentää esittämällä vastaukset kysymyksiin miten ulko-oleskelualueilla saavutetaan melun enimmäisohjearvot sekä tulee ottaa kantaa ilmanlaadun turvaamiseen.

ELY-keskuksen myöntämän luonnonsuojelulain mukaisen poikkeusluvan ehdon 4) mukaan: "Nykyinen Koirasaarentie puretaan Kaivoshuvilan ja Schaumanin huvilan kohdalla ja tiepohjalle istutetaan puustoa parantamaan siirtymäreittiä pohjoispuolelle." Kaavaratkaisussa ehto näyttää toteutuvan vain Kaivoshuvilan kohdalla ohjeellisella lep-merkinnällä. Asemakaavaa on tarkennettava poikkeusluvan mukaiseksi.

Kaivoshuvilaa koskevaan asemakaavamääräykseen tulee lisätä: Kaivoshuvilassa sijaitsee lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikka, jonka hävittäminen ja heikentäminen on LSL 49.1 §:n nojalla kielletty.

Asemakaavamuutos huomioi rakennussuojelun ja kulttuuriympäristön vaalimisen tavoitteet ansiokkaasti.

26.02.2018

Asia/5

Ympäristökeskuksella ei ole huomautettavaa asemakaavan muutosehdotuksesta. Kiinteistövirasto pitää asemakaavamuutosehdotuksen ratkaisuja hyvinä.

Yleisten töiden lautakunnan kannanotossa ehdotetaan korttelin 49188 uudisrakentamisen poistoa ja tonttien muuttamista viheralueeksi piha-piiriin säilyttämiseksi. Alue kuuluu valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin (RKY). Myös vanhojen huviloiden puutarhat kuuluvat säilyttämisen pariin.

Kaupunginmuseon näkökulmasta olennaista on, että kulttuurihistoriallisesti merkittävien huviloiden säilyminen turvataan. Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan niiden säilymistä tukee, että alueelle sallitaan uusia mittakaavallisesti vanhoja huviloita vastaavia omakotitaloja. Suojeltujen huviloiden kunnostamisen ja korjaamisen tulee tapahtua vanhaa rakennustapaa ja alkuperäisiä materiaaleja kunnioittaen.

Helen Sähköverkko Oy, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) ja pelastuslautakunta ilmoittivat, ettei niillä ole lausuttavaa.

Toimenpiteet julkisen nähtävillä olon jälkeen

Vastineet muistutuksiin ja lausuntoihin on esitetty vuorovaikutusraportissa.

Muistutuksissa ja lausunnoissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin. Kaavaehdotukseen on tehty muutoksia, jotka eivät olennaisesti muuta kaavaehdotuksen sisältöä.

Selostusta on täydennetty suunnittelu- ja käsittelyvaiheiden osalta.

Kaavaehdotukseen tehdyt muutokset ilmenevät yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisestä luvusta. Ne on myös koottu Tehdyt muutokset -liitteeseen.

Päätösehdotus on kaupunkiympäristölautakunnan tarkistetun esityksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12405 kartta, päivätty

26.02.2018

Asia/5

- 2 15.11.2016, muutettu 9.5.2017
Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12405 selostus, päivätty
15.11.2016, muutettu 9.5.2017, päivitetty Kslk:n 9.5.2017 päätöksen
mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 15.10.2016, täydennetty 9.5.2017
- 4 Osa päätöshistoriaa.pdf

Oheismateriaali

- 1 Ilmakuva
- 2 Havainnekuva, 15.11.2016

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen
hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne-
ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, ase-
makaavan, rakennusjärjestyksen
hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

Helsingin seudun liikenne -kun-
tayhtymä
Helen Sähköverkko Oy

Tiedoksi

Kaupunginmuseo
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunkiympäristölautakunta
Pelastuslautakunta
Liikenneliikelaitos

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 09.05.2017 § 224

HEL 2016-002627 T 10 03 03

Ksv 5404_1

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 15.11.2016 päivätyn ja 9.5.2017 muutetun asemakaavan muutossehdotuksen nro 12405 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 49. kaupunginosan (Laajasalo) kortteleita 49187-49188 sekä lähivirkistys- ja urheilualueita.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkisuunnitteluviraston info- ja näyttelytila Laiturilla, Narinkka 2, sekä kaupunkisuunnitteluviraston internet-sivuilla kohdassa Päätöksenteko

www.hel.fi/ksv.

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

22.11.2016 Ehdotuksen mukaan

15.11.2016 Pöydälle

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Marja Piimies

Lisätiedot

Elina Ahdeoja, arkkitehti, kaavan valmistelu, puhelin: 310 37059
elina.ahdeoja(a)hel.fi
Suvi Huttunen, arkkitehti, kaavan valmistelu, puhelin: 310 37335
suvi.huttunen(a)hel.fi
Aleksi Räisänen, liikenneinsinööri, liikennesuunnittelu, puhelin: 310 37229
aleksi.raisanen(a)hel.fi
Mervi Nicklen, maisema-arkkitehti, maisemasuunnittelu, puhelin: 310 37221
mervi.nicklen(a)hel.fi
Jouni Kilpinen, diplomi-insinööri, teknistaloudelliset asia, yhdyskuntatekniikka, puhelin: 310 37251
jouni.kilpinen(a)hel.fi
Helena Färkkilä-Korjus, diplomi-insinööri, pohjarakentaminen, puhelin: 310 37325
helena.farkkila-korjus(a)hel.fi
Matti Neuvonen, diplomi-insinööri, runkoääni ja tärinä, puhelin: 310 37311
matti.neuvonen(a)hel.fi
Karri Kyllästinen, diplomi-insinööri, kaavatalous, puhelin: 310 37347
karri.kyllastinen(a)hel.fi

26.02.2018

Asia/5

Juha-Pekka Turunen, vuorovaikutussuunnittelija, vuorovaikutus, puhelin: 310 37403
juha-pekka.turunen(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 07.02.2017 § 18

HEL 2016-002627 T 10 03 03

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi seuraavan lausunnon Kruunuvuorenrannan (49.ko) asemakaavan muutoksesta nro 12405:

Pelastuslautakunnalla ei ole huomautettavaa asemakaavan muutokseen nro 12405. Kaava luo edellytykset palo- ja pelastusturvallisuuden huomioonottamiselle jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Joonatan Suosalo, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 31030222
joonatan.suosalo(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 31.01.2017 § 51

HEL 2016-002627 T 10 03 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Asemakaavan muutos koskee Kaivoskallion luonnonsuojelualueen eteläpuolella ja Koirasaarentien varrella olevaa aluetta, joka sijaitsee Laajasalossa Kruunuvuorenrannassa Tahvonlahden pohjukassa.

Asemakaavassa on monilta osin huomioitu luonto- ja kulttuurihistorialliset arvot sekä rakennusviraston asemakaavaluonnoksesta antaman kannanoton asiat. Kuitenkin edellisissä kaavavaiheissa ja tässä muutosehdotuksessa on jonkin verran ristiriitaisuutta.

Uudenmaan maakuntakaavan, vaihemaakuntakaavan ja voimassa olevan osayleiskaavan mukaan alue on merkitty virkistysalueeksi. Osayleiskaavassa puolestaan korostetaan alueen arvoa kulttuurihistoriallisesti merkittävänä ympäristönä: alue kuuluu valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin (RKY).

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

26.02.2018

Asia/5

Valmisteilla olevassa asemakaavassa korostetaan kulttuurihistoriallisten rakennusten säilyttämistä. RKY-merkintä tarkoittaa kuitenkin koko rakennetun kulttuurihistoriallisesti arvokkaan ympäristön säilyttämistä, joten myös vanhojen huviloiden puutarhat kuuluvat säilyttämisen pariin.

Edellä mainitut tavoitteet täytyisivät paremmin, jos korttelista 49188 poistettaisiin uudisrakentaminen samalla laajentaen Kaivoshuvilan tonttia. Loppu Koirasaarenkujan ja Koirasaarentien välisestä alueesta merkittäisiin viheralueeksi. Lisäksi uudisrakennusten sijoittaminen tiiviisti kahden kadun väliin jäävälle, kapealle kaistalle muuttaa huvilayhdyskunnan luonteen kylämaiseksi, mitä se ei ole ollut.

Yllä mainittu muutosehdotus toteutuessaan tukisi alueen rakennetun kulttuuriympäristön suojelua. Se olisi myös enemmän RKY-alueen tavoitteiden mukaista. Ehdotettu muutos turvaa myös suojeltujen lepakoiden elinolot.

Kustannukset

Asemakaavan toteuttamisesta aiheutuu rakennusvirastolle kustannuksia katu- ja viheralueiden rakentamisesta yhteensä noin 0,9 miljoonaa euroa.

Esittelijä

vs. kaupunginarkkitehti
Jussi Luomanen

Lisätiedot

Birgitta Rossing, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38640
birgitta.rossing(a)hel.fi
Silja Hurskainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939
silja.hurskainen(a)hel.fi
Tuuli Ylikotila, luontoasiantuntija, puhelin: 310 38540
tuuli.ylikotila(a)hel.fi

Kiinteistövirasto 26.1.2017

HEL 2016-002627 T 10 03 03

Kiinteistöviraston antaa kaupunkisuunnitteluvirastolle Kruunuvuorenrannan kaivoskallion huviloiden asemakaavanmuutosehdotuksesta nro 1245 seuraavan lausunnon:

Kiinteistövirasto pitää asemakaavamuutosehdotuksen ratkaisuja hyvinä ja sillä ole muuta lausuttavaa asemakaavamuutosehdotuksesta.

26.02.2018

Asia/5

Asemakaavamuutosalue on kaupungin omistuksessa ja maankäyttökorvaussopimuksella ei ole täten tarvetta.

Lisätiedot

Tom Qvisén, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 34201
tom.qvisen(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 10.01.2017 § 12

HEL 2016-002627 T 10 03 03

Päätös

Ympäristölautakunta päätti, että lausunnon asiasta antoi ympäristökeskus.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Juha Korhonen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32080
juha.korhonen(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 20.12.2016

HEL 2016-002627 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluviraston lausuntopyyntö 2.12.2016

Kaupunginmuseo tarkastelee kaavahanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt antaa seuraavan lausunnon.

Alueella on lainvoimainen asemakaava nro 11950 (2013) Hopealaakso ja Kaitalahden laajennus. Asemakaavassa alue on merkitty lähivirkistysalueeksi sekä muuta kuin asumista sisältävän palvelurakennuksen korttelialueeksi, jonka kulttuurihistoriallinen arvo tulee säilyttää.

Alue on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009, Helsingin höyrylaivareitin kesähuvila-asutus). Korttelialueiden rakennukset Kaivoshuvila, Tornihuvila (Schaumanin huvila) sekä Alppimaja sijaitsevat vanhan Koirasaarentien varressa. Näistä Kaivoshuvila on Laajasalon vanhimpia rakennuksia. Se on rakennettu 1700-luvun loppupuoliskolla ja liittyy alueella harjoitettuun kaivostoimintaan. Huvilat on suojeltu voimassa olevassa asemakaavassa sr-1-merkinnällä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Asemakaavan muutoksessa alueen vanhojen rakennusten viereiset korttelialueet on osoitettu uusille historiallisten rakennusten arkkitehtuurin ja mittakaavan huomioon ottaville erillispientaloille. Koirasaarentien suuntaisen korttelin 49188 neljän pientalon tontit (AO) ovat kaavassa määrätty rakennettavaksi modernein mansardikatoin. Liikuntapuiston suuntaan laskevaan rinteeseen kortteliin 49187 (AO) voidaan rakentaa neljä modernia aumakattoista pientaloa viereisen Alppimaja-rakennuksen kattomuodon mukaan. Nämä rakennukset sijaitsevat samalla tontilla 49187/2 (AO) ja niillä on yhteinen paikoitus tontin itäpuolella. Uusien rakennusten kattojen korot sovitetaan vanhojen rakennusten korkeuteen. Kerroskorkeus saa olla enintään kolme metriä. Uudet pientalotontit Koirasaarentien varrella ovat loivassa rinteessä kun taas liikuntapuiston suuntaan oleva pientalotontti on jyrkässä puustoisessa rinteessä.

Suojellut huvilarakennukset sijaitsevat asuin-, liike- ja toimistorakennusten sekä julkisten lähipalvelurakennusten korttelialueella, jonka kulttuurihistoriallinen arvo tulee säilyttää (ALY/s). Tämä tarkoittaa, että myös asuminen on rakennuksissa sallittua. Rakennukset ovat kaikki suojeltu sr-1-merkinnällä. Myös pihapiirit on suojeltu /s määräyksellä. Uuden Koirasaarentien valmistuttua vanha tie palvelee ainoastaan näitä ja tulevia uusia rakennuksia. Vanhan tien linjausta siirretään hieman pohjoiseen, jotta Kaivoshuvilalle jää enemmän pihapiiriä. Vanhan Koirasaarentien linjauksen paikalle Kaivoshuvilankujan eteläpuolelle on asemakaavassa osoitettu istutettava puurivi.

Asemakaavamuutoksen vaikutukset maisemaan ja kaupunkikuvaan on arvioitu vähäisiksi. Sen toteuttaminen muuttaa paikallisesti Koirasaarentien pohjoisreunan katumiljöötä. Kulttuurihistoriallisen rakennuskannan ehdoilla tehtävä uudisrakentaminen muuttaa nykyisin irrallaan muusta Kruunuvuorenrannan rakenteesta sijaitsevat vanhat huvilat osaksi laajempaa pihapiiriä ja pientalokortteleita. Kaavaratkaisun arvioidaan eheyttävän kaupunkikuvaa ja vahvistavan alueen luonnetta.

Selostuksessa todetaan, että asemakaavamuutoksen tärkein tavoite on vaalia alueen kulttuuriperintöä ja pyrkiä turvaamaan suojeltujen rakennusten säilyminen myös tulevaisuudessa. Maltillinen uudisrakentaminen täydentää alueen kerroksellista rakennuskantaa.

Kaupunginmuseon näkökulmasta olennaista on, että kulttuurihistoriallisesti merkittävien huviloiden säilyminen turvataan. Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan niiden säilymistä tukee, että alueelle sallitaan uusia mittakaavallisesti vanhoja huviloita vastaavia omakotitaloja. Suojeltujen rakennusten mahdollinen uusi ympärivuotinen käyttö asettaa haasteita suunnittelulle. Suojeltujen huviloiden kunnostamisen ja korjaamisen tulee tapahtua vanhaa rakennustapaa ja alkuperäisiä materiaaleja kunnioittaen.

26.02.2018

Kaupunginmuseolla ei ole asemakaavan muutosehdotuksesta muuta huomautettavaa.

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 17.5.2016

Lisätiedot

Sari Saresto, tutkija, puhelin: +358 9 503756846
sari.saresto(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) Infra- ja kalustoyksikkö 12.12.2016

HEL 2016-002627 T 10 03 03

HKL-liikennelaitos toteaa asiasta seuraavaa:

Suunnittelualueella tulee ottaa huomioon Kruunusillat-hankkeessa suunnitellun Laajasalon raitiotien raitiotiekiskojen läheisyys ja siitä mahdollisesti aiheutuvat melu- ja värinä Haitat.

Lisätiedot

Simo Karjalainen, ratatöiden valvoja, puhelin: 310 36888
simo.karjalainen(a)hel.fi

Rakennusvirasto 10.6.2016

HEL 2016-002627 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1248-00/16 ja asemakaavaluonnoksesta, Laajasalon, Kruunuvuorenrannan (49.ko) asemakaavan muutos (korttelit 49187-49188, Kaivoskallion huvilat), 10.6.2016 mennessä.

Suunnittelualueella Koirasaarentien varrella sijaitsevaan kolmeen jo suojeltuun pientaloon mahdollistetaan myös asuminen ja niiden yhteyteen osoitetaan tontit 8 pientalolle.

Kannanotto

Kaava-alueen tonteille vievä katu (pp/t/h) on voimassa olevan asemakaavan liikuntapuiston pysäköintipaikkojen paikalla. Liikuntapuistolle on löydyttävä korvaavat pysäköintipaikat. Pysäköintipaikkojen määrä tulee pysyä samana. Kaavaluonnos ei ole muutenkaan yhteneväinen liikuntapuiston yleissuunnitelman kanssa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

26.02.2018

Kaivoshuvilankuja on esitetty liian kapeaksi ja kadun päästä puuttuu kääntöpaikka. Katualueelle ei tule esittää istutuksia tai puita.

Koirasaarentien liittymässä ei ole huomioitu bussipysäkkiä eikä näkemäalueita. Koirasaarentielle on tulossa suunnitelmamuutos erillisten raittikapysäkkien vuoksi, minkä vuoksi tila jää entistä ahtaammaksi ja liittymän paikkaa joudutaan täsmentämään.

Alueelle pitää tehdä erillinen jätteen keräys, koska todennäköisesti näin pienelle yksikölle ei kannata tehdä omaa jätteen keräyspistettä. Jäteautot joutuvat ajamaan alueelle vain näiden tonttien vuoksi.

Kaivoshuvilan tontille on jo rakennettu erillinen vesihuolto Koirasaarentieltä, koska ei ollut tietoa tästä kaavamuutoksesta.

Kunnallistekniikasta tulee erittäin kallis rakennusneliöihin nähden.

Ajoyhteys tontille 49187/4 puiston kautta ei voi olla luonnonsuojelualueen kautta.

Rakennusvirasto on hakenut ja saanut luonnonsuojelulain mukaisen poikkeusluvan Koirasaarentien länsiosan rakentamiseksi. ELY-keskus on myöntänyt luvan poiketa luonnonsuojelulain 49 §:n 1 momentin mukaisesta lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja koskevasta hävittämis- ja heikentämiskiellosta hakemuksen mukaisesti muun muassa seuraavin ehdoin:

- Kaivoshuvilan ympäristössä säästetään mahdollisimman paljon olevaa korkeata puustoa uuden tielinjan molemmin puolin.
- Tien valaistusta Kaivoshuvilan kohdalla vältetään tai sitä rajoitetaan ainakin lepakoiden lisääntymisaikana kesä-elokuussa. Valopylväiden tulee olla matalia ja valot suunnattu tarkasti tiealueelle valosaasteen minimoimiseksi.
- Nykyinen Koirasaarentie puretaan Kaivoshuvilan ja Schaumanin huvilan kohdalla ja tiepohjalle istutetaan puustoa parantamaan siirtymäreittiä pohjoispuolelle.
- Puiden kaatoa ja häiriötä aiheuttavia rakentamistöitä ei tehdä Kaivoshuvilan kohdalla lepakoiden lisääntymiskauden aikana kesä-elokuussa.
- Hakijan on seurattava ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla rakentamisen vaikutuksia lepakoihin rakennustyön aikana ja 2 vuoden ajan valmistumisen jälkeen. Raportti seurannan tuloksista on toimitettava vuosittain ELY-keskukselle.

Asemakaavaluonnos on ristiriidassa luvan ehtojen kanssa.

Lisätiedot

Birgitta Rossing, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38640

26.02.2018

birgitta.rossing(a)hel.fi
Silja Hurskainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939
silja.hurskainen(a)hel.fi
Eila Suojala, projektinjohtaja, puhelin: 310 39786
eila.suojala(a)hel.fi

Kiinteistövirasto Tonttiosasto 2.6.2016

HEL 2016-002627 T 10 03 03

Lausunto

Kiinteistövirasto tonttiosasto antaa kaupunkisuunnitteluvirastolle Kruunuvoorenrannan kaivoskallion huviloiden asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja suunnittelutavoitteista nro 1248-00/16 seuraavan lausunnon:

Tonttiosasto pitää asemakaavaluonnoksen perusratkaisuja pääosin hyvinä. Kruunuvoorenrannan kaivoskallion vanhojen huviloiden yhteyteen, Kaivoshuvilankujan varteen olisi kuitenkin tarkoituksenmukaista mahdollistaa vanhan huvilakannan täydentäminen saman aikakauden/luonteen mukaisilla, muualta siirrettävillä huviloilla korttelissa 49188 ja kaavailulla tontilla 49187/3. Tämä vaatisi korttelin 49188 uusien AP-tonttien ohjeellisen tonttijaon väljentämistä ja joustavaa rakennusoikeusmäärittelyä, sillä mahdollisesti siirrettävät huvilat eivät vielä ole tiedossa. Alueen yleisilmeen kannalta on tärkeää miettiä siirrettävien huviloiden soveltumista ympäristöön ja tontille yhteistyössä Kaupunginmuseon kanssa.

Tonttiosasto ehdottaa, että ”huvilatontit” merkittäisiin palvelu- ja asuinrakennusten korttelialueeksi (P/A), jottei mahdollisia myöhemmin tarvittavia käyttötarkoitusten muutoksia varten tarvitse ryhtyä asemakaavan muutosprosessiin. Helsingissä valitettavan moni tyhjilleen jäänyt huvila on jo tuhoutunut vastaavien kaavanmuutosprosessien viivästyttyä.

Kaava-alueella tulisi lisäksi tutkia mahdollisuutta ajaa uusille tonteille suuntaisliittymän kautta Koirasaarentieltä alueen itäpäästä (sisäänajo alueelle idästä vanhaa tietä pitkin), jolla voidaan vähentää merkittävästi liikuntapuiston pysäköintialueen läpiajoa.

Lisätiedot

Tuukka Toropainen, kiinteistölakimies, puhelin: 310 34244
tuukka.toropainen(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 13.04.2016 § 37

HEL 2016-002627 T 10 03 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

26.02.2018

Asia/5

Arkkitehti Suvi Huttunen esitteli Kruunuvuorenrannan Kaivoskallion alueen suunnittelutilannetta ja nimistötarpeita.

Nimistötoimikunta päätti esittää Kaivokallion luonnonsuojelualueen eteläpuolelle suunnitellun uuden katuyhteyden nimeksi

Kaivoshuvilankuja–Gruvvillegränden
(katu)

Perustelu: 1700-luvun loppupuolella rakennetun ja alueella harjoitetun kaivostoimintaan liittyvän nk. kaivoshuvilan mukaan. Kaivoshuvila on Laajasalon ja Helsingin vanhimpia olemassa olevia rakennuksia.

Koirasaarentien pohjoispuolella Kaivoskalliolla on säilynyt vanhoja kaivoskuiluja, jotka liittyvät paikalla 1766 tehtyyn malmilöytöön ja rautamalmikaivoksen perustamiseen. Vuosina 1787–1799 Stansvikissa asui ainoastaan kaivosseppä Boman puolisonsa Gretan kanssa, luultavasti juuri tässä sittemmin Kaivoshuvilaksi kutsutuksi rakennuksessa. Vuonna 1799 Bomanin talouteen kuului myös kaksi piikkaa ja kaksi renkiä.

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

26.02.2018

Asia/6

§ 101

Eräiden vuoden 2017 talousarvioon merkittyjen määrärahojen ylittäminen, toimintakatteen alittaminen ja määrärahan siirtäminen, kaupunginhallituksen 12.2.2018 § 85 korjaaminen

HEL 2018-000497 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti muuttaa eräiden vuoden 2017 talousarvioon merkittyjen määrärahojen ylittämistä, toimintakatteen alittamista ja määrärahan siirtämistä koskevaa kaupunginhallituksen 12.2.2018 85§ kokouksessa tehtyä esitystä viimeisen kappaleen osalta seuraavasti:

talousarviokohdalta 3 10 01 Kaupunkirakenne -9 619 000 euroa

talousarviokohdalle 2 09 01 Katu- ja viheralueiden ylläpito + 9 619 000 euroa

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Mari Paananen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 73043
mari.rajantie(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Välitilinpäätöksessä 31.5.2017 on kirjattu investointimenoja jaksotuksena päättyneeseen käyttötalouden talousarviokohtaan 2 09 01 Katu- ja viheralueiden ylläpito. Kirjaus on oikaistu ajalle 1.6.–31.12.2017 muutetun talousarviorakenteen investointimenoihin hyvittämällä käyttötalouden menoja talousarviokohdassa 3 10 01 Kaupunkirakenne. Kirjauksien talousarviovaikutuksia ei ole otettu huomioon kaupunginvaltuuston 21.6.2017 § 291 ja 29.11.2017 § 412 toimialaorganisaatioon siirtymisen aiheuttamat muutokset vuoden 2017 talousarvioon ajalle 1.6. – 31.12.2017 koskevissa päätöksissä. Tarkentuneiden vuoden 2017 tilinpäätöslukujen johdosta yhteensä 9 619 000 euron määräraha tulisi siir-

26.02.2018

Asia/6

tää talousarviokohdasta 3 10 01 Kaupunkirakenne talousarviokohtaan
2 09 01 katu- ja viheralueiden ylläpito.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Mari Paananen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 73043
mari.rajantie(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 12.02.2018 § 85

HEL 2018-000497 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto oikeuttaa kasvatusta- ja koulutuslautakunnan, sosiaali- ja terveystalouden, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja kaupunkiympäristölautakunnan ylittämään vuoden 2017 talousarvioon merkityt määrärahat sekä Korkeasaaren alittamaan toimintakatteensa seuraavasti:

Käyttötalouden määrärahojen ylitykset ja toimintakatteiden alitukset ovat yhteensä 35 940 000 euroa.

Investointimäärärahojen ylitykset ovat yhteensä 245 000 euroa.

TA-kohta 1 60 01 Korkeasaaren eläintarha
toimintakate talousarviossa – 3 382 000 euroa
toimintakatteiden alitus 40 000 euroa

TA-kohta 2 10 01 Kasvatus ja koulutus
määräraha talousarviossa 650 980 000 euroa
määrärahan ylitys 500 000 euroa

TA-kohta 3 10 01 Kaupunkirakenne
Määräraha talousarviossa 113 502 000 euroa
Määrärahan ylitys 3 000 000 euroa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

26.02.2018

TA-kohta 5 10 02 Toimeentulotuki
määräraha talousarviossa 26 600 000 euroa
määrärahan ylitys 4 400 000 euroa

TA-kohta 5 10 05 Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri
määräraha talousarviossa 534 769 000 euroa
määrärahan ylitys 28 000 000 euroa

Investointiosa

TA-kohta 8 05 04 Irtaimen omaisuuden perushankinta, Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimiala
määräraha talousarviossa 4 221 000 euroa
määrärahan ylitys 245 000 euroa

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää tehdä määrärahan siirron vuoden 2017 talousarvioon merkittyihin määrärahoihin seuraavasti:

talousarviokohdalta 5 10 01 Sosiaali- ja terveystaloudet -2 690 000
talousarviokohdalle 5 10 05 Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri +
2 690 000

talousarviokohdalta 3 10 01 Kaupunkirakenne -9 496 000 euroa
talousarviokohdalle 2 09 01 Katu- ja viheralueiden ylläpito + 9 496 000
euroa

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Mari Rajantie, erityissuunnittelija, puhelin: 310 73043
mari.rajantie(a)hel.fi

§ 102 Länsimetron liikennöinnin ajankohtaiskatsaus

HEL 2018-001179 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi Länsimetron ja sen liityntälinjojen liikennöinnin ajankohtaiskatsauksen.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat HSL:n yksikön johtaja Tero Anttila ja HKL:n toimitusjohtaja Ville Lehmuskoski. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Länsimetro aloitti liikennöinnin Ruoholahdesta Matinkylään 18.11.2017. Suorat bussilinjat Helsingistä Espooseen jatkoivat vielä liikennöintiä liityntälinjaston käynnistymiseen saakka.

Molempia metrolinjoja (Tapiola–Mellunmäki ja Matinkylä–Vuosaari) ajetaan ruuhka-aikoina 5 minuutin vuorovälillä, jolloin yhteisellä osuudella Tapiola–Itäkeskus on 2,5 minuutin vuoroväli. Arkisin ja lauantaisin päiväliikenteessä liikennöidään 7,5 minuutin vuorovälillä, ja yhteisellä osuudella on 3,75 minuutin vuoroväli. Iltaisin ja sunnuntaisin vastaavat vuorovälit ovat 10 ja 5 minuuttia.

Liikenne on HSL:n mukaan toiminut pääosin hyvin ja teknisesti luotettavasti. Matinkylän metrojunissa on havaittu epätasaista kuormitusta, mutta Tapiolaan päättyvien junien jatkaminen Matinkylään ei HSL:n mukaan ole ainakaan toistaiseksi tarpeen. HSL ja HKL ovat kuitenkin

26.02.2018

sopineet helmikuussa toteutettavasta kokeilusta, jossa molemmat juna-ryhmät liikennöidään Matinkylään asti. Alkuun aiheutui myös ajamattomia lähtöjä kuljettajapulan vuoksi, mutta tilanne on parantunut metrokuljettajakurssin valmistuttua loppiaisena.

Länsimetron liityntälinjasto aloitti 3.1.2018, jolloin Lauttasaaren, Etelä-Espoon ja Kirkkonummen eteläosien bussilinjat alkoivat liikennöidä Helsingin keskustan sijasta metroasemille. Etelä-Espoon bussilinjasto uudistui kokonaisuudessaan. Länsiväylää pitkin Kamppiin kulkevat bussilinjat kulkevat Matinkylän ja Tapiolan metroasemille. Yöliikenne eteläisen Espoon suuntaan kulkee edelleen Kampin terminaalista. Lauttasaassa kaikki bussit kulkevat metroaseman kautta. Liityntälinjasto perustuu HSL:n hallituksen 20.1.2015 tekemään Länsimetron liityntälinjastoa koskevaan päätökseen sekä vuosittaisiin HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelmiin.

Metron uusilla asemilla keskimääräinen arkivuorokauden nousijamäärä on nyt noin 55 000. Uusista asemista vilkkain on Matinkylä, jossa nousuja on keskimäärin 18 000 arkivuorokaudessa. Helsingin uusilla asemilla nousuja on Lauttasaassa keskimäärin 21 000 ja Koivusaassa keskimäärin 2000 arkivuorokaudessa. Helsingin keskustassa Kampin aseman nousijamäärät ovat pudonneet noin kolmanneksella (arkikeskiarvo nyt 21 000) ja Rautatien aseman asemalla kasvaneet noin 20 %:lla (arkikeskiarvo nyt 36 000). Ruoholahden asemalla on hyvin pientä laskua ja Helsingin yliopiston asemalla hyvin pientä kasvua nousijamäärissä.

Bussiliikenteessä kokonaisuutena nousujen määrä on laskenut metron vaikutusalueella, mutta lisääntynyt Espoon sisäisillä linjoilla liityntälinjastojen johdosta. Lauttasaaren bussilinjoilla nousijamäärä on pudonnut lähes puoleen aikaisemmasta.

Metron uudet liityntälinjat ovat HSL:n mukaan toimineet suunnitellusti. HSL seuraa koko ajan palautteita, linjojen ajoaikoja ja matkustajamääriä. Palautetta on tullut erityisesti matka-ajan pidentymisistä, mm. Vattuniemen alueelta. Ensimmäiset pienet korjaustoimet ovat suunnitteilla ja osin toteutettu, Helsingissä mm. bussilinjojen 20 ja 21 osalta.

Liikenneliikelaitos vastaa metroasemista myös Länsimetron osuudella. Metroradan ja kahdeksan uuden aseman hallinta siirtyi lokakuun 2017 alussa Länsimetro Oy:ltä HKL:lle. Länsimetron tekniset järjestelmät ovat järjestelmien laajuus huomioon ottaen toimineet pääosin moitteetta.

Yksikön johtaja Tero Anttila HSL:stä ja toimitusjohtaja Ville Lehmuskoski HKL:stä selostavat asiaa kaupunginhallituksen kokouksessa.

26.02.2018

Asia/7

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

HKL

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

26.02.2018

Asia/8

§ 103

Kaupunkistrategian mittarit

HEL 2018-001538 T 00 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle 12.3.2018 saakka.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat strategiapäällikkö Marko Karvinen ja erityissuunnittelija Riikka Henriksson. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle 12.3.2018 saakka Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi
Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä liitteen 1 mukaiset mittarit kaupunkistrategian mittareiksi sekä merkitä tiedoksi seurattavat kansainväliset vertailut.

Lisäksi kaupunginhallitus kehottaa keskushallintoa ja toimialoja ottamaan mittarit huomioon vuoden 2019 talousarvion tavoitteita, toimenpiteitä ja toiminnan mittausta valmisteltaessa.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 27.9.2017 kaupunkistrategian vuosiksi 2017–2021. Samalla kaupunginvaltuusto päätti, että strategian toteuttamista arvioidaan ja seurataan osana vuosittaista talouden ja toiminnan seurantaa. Strategian täytäntöönpanopäätöksessä (Khs 13.10.2017 § 910) kaupunginhallitus kehotti kaupunginkansliaa, yhteistyössä toimialojen kanssa, valmistelemaan ehdotuksen kaupunkistrategian mittareiksi.

den ja indikaattoreiden kokonaisuudesta niin, että ehdotusta voidaan käsitellä kaupungin toimielimissä helmikuusta 2018 alkaen.

Strategian mittareiden ja indikaattoreiden laatimista varten perustettiin kaupunginkanslian ja toimialojen projektiryhmä, jossa oli kaksi edustajaa jokaisen toimialan toiminnan suunnittelua ja mittarointia valmistelevista yksiköistä sekä kaupunginkansliasta strategian, talouden ja toiminnan suunnittelun, kaupunkitiedon, elinkeinojen, henkilöstön ja tietohallinnon osaamisalueilta. Valmistelua on ohjannut kaupungin johtoryhmä I, joka on käsitellyt mittariston valmistelua ja luonnoksia kokouksissaan 11.12.2017, 22.1.2018 ja 5.2.2018.

Projektin vaiheiksi määriteltiin mittareiden tyypittely, muiden kaupunkien mittaroinnin selvittäminen, mittarien luokittelu, olemassa olevien mittareiden kokoaminen, tarvittavien mittareiden kehittäminen, seurantamenettely sekä visualisointi ja viimeistely.

Projektiryhmä kokoontui kuusi kertaa ja käsiteli kokouksissaan kotimaisia ja kansainvälisiä esimerkkejä strategioiden ja erillisohjelmien mittaroinnista ja mittareiden visualisoinnista, luonnoksia Helsingin strategian mittaroinnin luokittelusta ja tyypittelystä, mittareiden seuranta ja seurannan sykliä, konsulttien ehdotuksia mittarointikokonaisuudeksi, toimialojen ja keskushallinnon käytössä olevia, aiempia ja suunnittelussa olevia mittareita sekä edellisten pohjalta valittavia mittareita ja niiden perusteluja.

Mittarointityön keskeisenä lähtökohtana oli kaupunkistrategian hyväksymisen jälkeen toimialoilla ja keskushallinnossa loppuvuoden 2017 aikana tehty vuoden 2018 toimintasuunnitelmien suunnitteluprosessi. Syksyn suunnittelun aikana kaupunkistrategiasta johdettiin toimialojen ja keskushallinnon vuoden 2018 toimintasuunnitelmat ja tulosbudjetit, joihin on määritelty toiminnan mittareita strategian pohjalta. Kaupunkistrategian toteuttamisen tavoitteiden ja mittareiden tarkentamista ja suuntaamista jatketaan mm. mittarointikokonaisuuden ohjaamana, kun vuoden 2019 talousarviovalmistelu käynnistyy.

Kansalliset ja kansainväliset esimerkit

Mittariston muodostamisen pohjaksi selvitettiin laajasti kotimaisia ja ulkomaisia esimerkkejä strategioiden ja erillisohjelmien mittareista ja mittareiden visualisoinnista. Suomesta esimerkkeinä toimivat Tampere ja Turku. Kansainvälisiä esimerkkejä kartoitettiin Amsterdamista, Barcelonasta, Budapestista, Kööpenhaminasta, New Yorkista, Oslost, Rotterdamista, Soulist, Tokiosta ja Tukholmasta. Kaupungeilla on erilaisia lähestymistapoja mittareihin ja visualisointeihin. Osassa kaupungeissa on yksi strategia ja siihen kytkeytyvä järjestelmällinen seuranta, osassa on useita erillisiä strategioita ja ohjelmia, joille kullekin oma seuranta ja

26.02.2018

Asia/8

mittarit. Suomen kaupungeissa on käytössä yhden strategian malli ja järjestelmällinen seuranta. Lähes kaikkia kaupunkeja yhdistää mittareiden luokittelu kokonaisuutta pienempien tavoitteiden tai teema-alueiden mukaan. Visualisoinneissa on esitetty keskeisimmät tunnusluvut sekä osassa kehityksen suunta esimerkiksi symbolein tai liikennevalovärein.

Mittareiden tyypittely ja luokittelu

Mittarit tyypiteltiin muutosmittareihin, vaikuttavuusmittareihin ja toiminnan mittareihin. Muutosmittarit ilmentävät nimensä mukaisesti ilmiössä tai asiassa tapahtunutta muutosta tai kehitystä. Kaupungin toimenpiteillä haetaan vaikuttavuutta tiettyjen ilmiöiden tai asioiden muutokseen ja nämä on luokiteltu vaikuttavuusmittareiksi. Toiminnan mittarit kuvaavat nimensä mukaisesti toimintaa ja toimenpiteitä. Mittarityyppien keskinäistä suhdetta kuvaa se, että esimerkiksi toiminnan mittareiden useilla yksittäisillä toimenpiteillä halutaan saada aikaan muutoksia vaikuttavuusmittareissa.

Mittarit luokiteltiin strategian teemakokonaisuuksien Kestävän kasvun turvaaminen, Uudistuvat palvelut ja Vastuullinen taloudenpito mukaisesti. Jokaiselle teemakokonaisuudelle muodostettiin strategian sisällön pohjalta 1–8 alateemaa. Kestävän kasvun turvaamisen alateemat ovat yleinen viihtyisyys ja turvallisuus, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, väestöryhmien ja alueiden väliset hyvinvointierot, lasten ja nuorten hyvinvointi ja syrjäytymisen ehkäisy, liikunnan edistäminen, ekologisesti kestävä kehitys, kaupunkirakenteen toiminnallisuus sekä elinvoimaisuus ja matkailu. Uudistuvien palvelujen alateemat ovat asukaslähtöisyys ja osallisuus, digitaalisuus, oppiminen, koulutus ja oppimisympäristöt, yritystoiminta ja elinkeinoelämä sekä henkilöstön hyvinvointi ja johtaminen. Vastuullisen taloudenpidon alateema on taloudellisesti kestävä kehitys.

Mittarikokonaisuus

Kaupunkistrategian mittaristo muodostaa hierarkkisen kokonaisuuden, jossa eri tasot kytkeytyvät toisiinsa. Kaupunkistrategian mittareita on kaupunkitasolla, toimiala- ja talousarviotasolla sekä palvelujen tasolla. Kaupunkitason mittarit ovat pääosin kaupunkikokonaisuutta ja useamman toimialan yhteisiä tavoitteita ilmentäviä. Kaupunkitason mittareihin vaikuttaa usean toimialan toiminta tai ilmiöllä/asialla on yhtä toimialaa laajempaa merkitystä. Kaupunkitason mittarit kytkeytyvät strategiakauden talousarviovalmisteluun ja suuntaavat resursseja. Toimiala- ja talousarviotason mittarit ovat toimialan omaan toimintaan kohdistuvia tavoitteita, suoritteita tai toimenpiteitä. Palvelujen tason mittarit täydentä-

vät kokonaisuutta ja ne vaikuttavat toimialan palvelujen toimintaan sekä toimialan yhteisten tavoitteiden toteutumiseen.

Kaupungilla on erillisohjelmia ja kaupunkiyhteisiä hankkeita, joissa on olemassa tai joihin kehitetään mittareita. Nämä täydentävät strategian mittarikokonaisuutta ja paneutuvat kukin omaan teemaansa yksityiskohtaisemmin. Säännöllistä seurantaan toteutetaan nykyisin laajemmin esimerkiksi asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelmasta sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnista. Kaupunkiyhteisistä hankkeista mittareita liittyy mm. valmisteilla oleviin päästövähennysohjelmaan ja liikkumisohjelmaan. Nämä erillisseurannat täydentävät kokonaiskuvaa. Tarkemmissa mittareissa tapahtuneet muutokset voivat indikoida muutoksia kaupunkitason mittareihin.

Konsulttien ehdotukset mittarikokonaisuudeksi

Työn kuluessa pyydettiin kahdelta konsultilta (BroadScope ja Deloitte) näkemykset kaupunkistrategian mittarikokonaisuudeksi. Konsultit saivat materiaaliksi Helsingin kaupunkistrategian Maailman toimivin kaupunki ja tehtäväksi muodostaa näkemyksen millaisilla kaupunkistrategian toteutumisesta kannattaisi mitata. Molemmat konsultit olivat lähteneet työstämään strategiaa samankaltaisesti kuin projektiryhmä. Strategia oli pilkottu ehdotuksissa teemoihin ja mittarit muodostettu joko osaksi teema- tai tavoitekokonaisuutta. Mittarikokonaisuudet ja mittareiden määrä tukivat projektiryhmän näkemyksiä kaupunkistrategian keskeisimmistä kaupunkitason mittareista.

Kaupunkitason mittarikokonaisuus

Kaupunkistrategiassa todetaan, että kokonaisvaltaisen taloudellisen, sosiaalisen ja ekologisen kestävyuden varmistaminen on kasvavan kaupungin tärkeimpiä tavoitteita ja asukas- ja käyttäjätyytyväisyys on kaupungin tuloksellisuuden keskeisimpiä mittareita.

Kaupunkitasolle ehdotetaan 46 mittaria. Kestävän kasvun turvaaminen teemassa on 23 mittaria, Uudistuvissa palveluissa 16 mittaria ja Vastuullinen taloudenpito seitsemän mittaria. Projektiryhmän näkemyksen mukaan valitut mittarit ilmentävät toimivan kaupungin toteuttamista eri teemoissa kattavasti. Mittareiden valinnassa haluttiin keskittyä keskeisiin tekijöihin. Osassa mittareista huomio on kiinnitetty jollain tavalla heikommassa tai haavoittuvammassa asemassa oleviin ryhmiin, koska näiden tekijöiden huomioiminen on kaupunkistrategian toteuttamisen kannalta erityisen tärkeää.

Mittaristo koostuu sekä olemassa olevista että 14 kehitettävästä mittarista. Olemassa olevat mittarit perustuvat säännöllisesti saatavissa oleviin tutkimuksiin tai tilastoihin. Tämä mahdollistaa kehityksen seuran-

nan ja muutosten analysoinnin strategiakauden aikajänteellä, tarvittaessa myös pidemmältä ajalta. Lisäksi tilastoissa sekä otospohjaisissa tutkimuksissa on mahdollista seurata esimerkiksi väestöryhmien ja alueiden välisiä kehityskulkuja ja muutoksia. Kansallisesti käytössä olevien tilastojen ja tutkimuksien valinta seurantamittareiden joukkoon mahdollistaa myös vertailut muihin kaupunkeihin.

Kehitettävät mittarit ilmaisevat asukas-, asiakas- ja käyttäjäkokemusta tai -tyytyväisyyttä, alueellista eriytymistä, liikkumista, kaupunkirakenteen toiminnallisuutta, maahanmuuton työperäisyyttä, digitaalisuutta ja henkilöstökokemusta. Edellä mainittuihin ei ole aiemmin ollut olemassa hyväksi koettuja tai yhtenäisiä mittareita tai niiden ilmentämiseen ei ole olemassa valmiita tilastoja tai tutkimuksia. Mittarikokonaisuuden muodostamistyön aikana on selvitetty erilaisia toteutusvaihtoehtoja kehitettävälle mittareille. Kehitystyössä tullaan jatkossa arvioimaan hyötysuhteita vaihtoehtoisten toteutuksien välillä sekä kartoittamaan kustannuksia. Kehittävistä mittareista vuoden 2018 kahden ensimmäisen neljänneksen aikana valmistuvat ja ovat raportoitavissa erilaisuusindeksi, uusien asukkaiden sijoittuminen raideliikenteen piiriin, avointen rajapintojen määrä ja henkilöstökokemus ja johtaminen. Muut kehitettävät mittarit ovat valmiina vuoden 2018 loppuun mennessä. Täydennetty mittarikokonaisuus tuodaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Kestävän kasvun turvaaminen -mittarit

Yleistä viihtyisyyttä ja turvallisuutta kuvaavat kaksi muutosmittaria, koettu turvallisuus sekä kehitettävä mittari asukastytyväisyydestä. Kaupungin oma turvallisuustutkimus toteutetaan kaksi kertaa valtuustokauden aikana. Turvallisuustutkimuksien mukaan kokemus oman asuinalueen turvallisuudesta on keskeinen asia arjen viihtyvyyden kannalta. Lähtötasona on vuoden 2016 turvallisuustutkimuksen tilanne. Tapahtuneita muutoksia on mahdollisuus seurata ikäryhmittäin, sukupuolittain ja peruspiireittäin. Asukastytyväisyyden mittaamiseen ei löytynyt olemassa olevista tilastoista tai tutkimuksista mittaria, joka ilmentäisi strategiassa esiin nostettuja näkemyksiä kaupungista kokemuksena tai kaupungissa asumisesta ja elämisestä. Mittarin toteutusvaihtoehtoina pohditaan kyselyjen eri muotoja ja esimerkiksi Net Promoters Codia (suositteluindeksiä). Suositteluindeksin käyttöä puoltaisi Helsingin yrityskyselyn aineisto, jossa yrityksiltä tiedustellaan halukkuutta suositella Helsinkiä sijaintipaikkana. Käyttämällä suositteluindeksiä myös asukas-tutkimuksessa, olisi olemassa samalla asteikolla muodostettua tietoa asukkaista ja yrityksistä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen alateemassa mittareiksi ehdotetaan koettua terveyttä ja koettua elämänlaatua kansallisesta vuonna 2018 nimellä FinSote toteutettavasta kyselystä. Kokemusmittareiden

lähtötason määrittelee vuoden 2015 tutkimus. Tietoa on mahdollista saada ikäryhmittäin sekä peruspiiritasolla. Strategiassa terveyserojen kaventaminen on nostettu yhdeksi tavoitteeksi. Koettu terveys nähtiin sairastavuutta parempana mittarina, koska ihmisen kokemus terveydestään vaikuttaa hänen toimintaansa. Sosiaali- ja terveystoimiala seuraa kattavasti terveys- ja hyvinvointi-indikaattoreita, joten muutokset keskeisissä terveyden ja hyvinvoinnin tekijöissä, kuten esimerkiksi ylipainossa, tupakoinnissa, alkoholin käytössä ja masennuksessa ovat seurannassa ja toimia on kohdennettavissa näihin tekijöihin palveluvalikoiman kautta. Koettu elämänlaatu ilmentää välillisesti strategiaan kirjattua hyvää, virikkeellistä, laadukasta ja kokemusrikasta elämää.

Väestöryhmien ja alueiden välisiä hyvinvointieroja mitataan kolmella mittarilla: työttömyys ja pitkäaikaistyöttömyys sekä kehitettävillä mittareilla erilaisuusindeksi ja ennalta ehkäisevän toiminnan vaikuttavuus. Strategiassa nostetaan esiin mahdollisimman monen työelämään pääsy ja työllistymisen tukeminen. Kaupunki kohdistaa monia toimia työttömyyden ja pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseksi. Mittarilla voidaan seurata tapahtunutta muutosta ja osin toimien vaikutuksia. Mittarilla on mahdollista seurata ikäryhmittäin ja peruspiireittäin. Alueiden välinen eriytyminen ja sen hillitseminen tuotiin vahvasti esille strategiassa. Kehitettävä erilaisuusindeksi mahdollistaa alueiden välisen kehityksen seurannan Helsingin sisällä sekä myös kaupunkien välillä keskeisten muuttujien kautta. Ennalta ehkäisevän toiminnan vaikuttavuuteen kehitettävä mittari kokoaa yhteen terveys- ja hyvinvointityön toiminnan ja analysoi toimien vaikuttavuutta suhteessa panostuksiin ja havaittuihin kehityskuluihin.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja syrjäytymisen ehkäisyn mittarit ovat työn ja koulutuksen ulkopuolella olevat nuoret, ilman opiskelupaikkaa jääneet peruskoulun päättäneet, harrastuksen omaavien lasten ja nuorten osuus sekä lasten ylipaino. Nämä mittarit ovat joko vaikuttavuusmittareita tai niissä on vahvasti vaikuttavuusmittarin ulottuvuuksia, koska kaupunki kohdistaa toimenpiteitä nykytilanteen muuttamiseksi. Harrastusmittaria lukuun ottamatta mittarit kohdistuvat hyvinvoinnin osa-alueisiin, joilla on iso merkitys lapsen tai nuoren tulevaisuuden kannalta. Nuorten syrjäytyminen koulutuksesta tai työstä on vakava ongelma ja ongelman lievittäminen nähdään strategiassa tärkeäksi. Lasten ylipaino on tutkimusten mukaan Suomessa lisääntynyt. Ylipainon seuraaminen mahdollistaa varhaisen puuttumisen. Strategiassa asetetaan päämääräksi, että jokaisella lapsella ja nuorella on harrastus. Harrastuksen omaavien osuutta seurataan kouluterveyskyselyn kautta.

Liikkumisen edistämisen mittareiksi valittiin vapaa-ajan liikuntaa harrastavat, MOVE! fyysinen toimintakyky ja kehitettävä mittari liikkumisesta. Vapaa-ajan liikuntaa harrastavia on mahdollista seurata ikäryhmittäin ja

peruspiireittäin. MOVE! fyysisen toimintakyvyn mittari kuvaa 5. ja 8. luokkalaisten oppilaiden fyysistä toimintakykyä (kestävyys, liikkuvuus, nopeus, voima, taitavuus). Seuranta aloitetaan vuonna 2018. Liikkumisen kehitettävällä mittarilla halutaan ilmentää liikkumisen lisääntymistä helsinkiläisten keskuudessa. Toteutustapa kytketään mahdollisesti asukastyytyväisyys/kokemus mittariin.

Ekologisesti kestävä kehityksen mittarit ovat Helsingin kasvihuonekaasupäästöt, pyöräliikenteen määrä automaattilaskentapisteissä sekä ilmanlaatu valituissa mittauspisteissä. Kasvihuonekaasupäästöille asetetaan kaupunkistrategiassa selkeä tavoitetaso. Pyöräilyn ja muiden kestävien liikkumismuotojen suosiota halutaan kasvattaa, saatava seurantatieto mahdollistaa pyöräliikenteen määrän analysoinnin laskentapisteittäin eri vuodenaikoina. Ilmanlaadun mittauspisteiksi valittiin Mannerheimintien ja Mäkelänkadun mittauspisteet, joissa tavoitetasot ovat typpidioksidin ja hengitettävien hiukkasten osalta EU:n ilmanlaatudirektiivissä (2008/50/EC) määritellyt raja-arvot.

Kaupunkirakenteen toiminnallisuutta ilmentävät valmistuneiden asuntojen määrä ja hallinta- ja rahoitusmuoto sekä kehitettävät mittarit saavutettavuus asukkaiden näkökulmasta ja uusien asukkaiden sijoittuminen raideliikenteen piiriin. Asuntotuotannolle asetetaan strategiassa kunnianhimoinen tavoitetaso toimivien asuntomarkkinoiden edistämiseksi ja kasvun haasteeseen vastaamiseksi. Kaupungin toimivuutta arjen saavutettavuuden näkökulmasta halutaan ilmentää kehitettävällä mittarilla. Yksittäisiä analyyseja aiheesta on tehty esimerkiksi yleiskaavan valmistelun ja tutkimushankkeiden yhteydessä, mutta järjestelmällistä seuranta tai yhtä seurantatapaa ei ole ollut. Kaupunkirakenteen tiivistymistä hyvien joukkoliikenneyhteyksien yhteyteen seurataan uusien asukkaiden sijoittumisella raideliikenteen asemien ja pysäkkien läheisyyteen.

Elinvoimaisuutta ja matkailua seurataan yöpymisten määrällä, kongressien ja kongressivieraiden määrällä sekä kehitettävällä mittarilla työperäisestä maahanmuutosta. Strategian mukaan Helsinki houkuttelee matkailijoita ja panostaa kongressien houkutteluun. Tavoitetaso on paitsi määrän kasvaminen, sen kasvaminen suhteessa samaan tahtiin kilpailijakaupunkien Tukholman ja Kööpenhaminan kanssa. Strategian mainintaan työperäisen maahanmuuton kasvattamisesta kehitetään mittaria. Tulevaisuudessa on mahdollisesti saatavilla tieto maahanmuuton perusteesta. Ennen tiedon saatavilla oloa selvitetään mittarin kehittämiseksi eri maista tulevien Suomeen tulon syitä muilla keinoilla.

Uudistuvat palvelut -mittarit

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Asukaslähtöisyyttä ja osallisuutta mittaroidaan osallistuvan budjetoinnin hankelukumäärällä ja äänestysprosentilla, kehitettävillä mittareilla asiakaskokemuksesta ja palvelutyytyväisyydestä sekä toimintakulttuurin muutoksesta. Asiakaskokemusta ja palvelutyytyväisyyttä on kaupungilla aiemmin mitattu palvelukohtaisesti esimerkiksi erillisillä kyselyillä tai happy or not-mittarilla. Kattavaa ja vertailtavaa tietoa asiakkaiden palvelutyytyväisyydestä eri toimialojen palveluissa ei ole olemassa. Uusi kehitettävä mittari ilmentää nimenomaan palvelujen asiakaskokemusta ja tyytyväisyyttä palveluun. Toteutustapoina selvitetään erilaisia kyselyjä tai esimerkiksi asukaskokemukseen ehdotettua ja yritysten halukkuudessa suositella käytettyä Net Promoters Codea (suositeluindeksiä). Toimintakulttuurin muutosta ilmentävän mittarin kehityksessä on kaksi vaihetta. Tarkoituksena on kartoittaa ensin kaupunkilaisten näkemyksiä mikä heidän mielestään osoittaisi toimintakulttuuriin muuttuneen ja sen jälkeen seurata kyselyn perusteella merkittävimmitä muodostuneiden tekijöiden muutosta kaupungin toiminnassa.

Digitaalisuuteen liittyvät mittarit käyttäjättyytyväisyys kaupungin digitaalisiin palveluihin, digitaalisten palvelujen kehitys ja avointen rajapintojen määrät ovat kaikki kehitettäviä mittareita. Digitalisuus on nostettu yhdeksi keskeiseksi teemaksi strategiassa, tämän vuoksi mittareissa on mukana sekä käyttäjättyytyväisyyttä että määrää ilmaisevat mittarit. Digitaalisten palvelujen kehitys mittarin sisältö määritellään tarkemmin, kun kaupungin digitalisaation linjaukset on tarkennettu ja jatkosuunnittelua niiden toteuttamiseksi tehty. Mittareilla voidaan mitata esimerkiksi laatua, laajuutta, kattavuutta tai määrää.

Oppiminen, koulutus, oppimisympäristöt alateeman mittareina toimivat strategiassa mainitut varhaiskasvatuksen osallistumisaste ja lähikoulun valinneiden osuus sekä PISA-tulokset, valtakunnalliset oppimistulokset, ylioppilaskirjoitusten tulokset sekä kehitettävä mittari varhaiskasvatuksen laadusta. Varhaiskasvatuksen osallistumisasteen ja lähikoulun valinneiden tiedot ovat saatavissa alueittain ja kieliryhmittäin. Strategiassa korostetaan kasvatuksen ja koulutuksen merkitystä ja tasa-arvoisuutta. Strategiassa asetetaan monia tavoitteita koulutuspolun eri vaiheisiin ja oppimisympäristöille. Opetuksen laatua kuvaamaan on valittu yksi kansainvälinen sekä kaksi valtakunnallista oppimistulosten vertailua. Varhaiskasvatuksen laatua kuvaavaa mittaria kehitetään.

Yritystoiminnan ja elinkeinoelämän mittarit ovat helsinkiläisten yksityisten sektorin työpaikkojen määrän kasvu suhteessa asukasluvun kasvuun ja yritysten halukkuus suositella Helsinkiä sijaintipaikkana. Ensiksi mainittu kasvaa strategian mukaan vähintään yhtä nopeasti kuin asukasluku. Helsinki haluaa olla strategian mukaan Suomen paras kaupunki yrityksille. Kaupungin omana työnä toteutettava yrityskysely, tuot-

taa nettosuosittelemisindeksi yritysten halukkuudesta suositella Helsinkiä sijaintipaikkana. Lähtötason muodostaa vuoden 2016 kysely.

Henkilöstön hyvinvointia ja johtamista mitataan Kunta10-tutkimukseen perustuvalla mittarilla sekä kehitettävällä henkilöstökokemus ja johtaminen mittarilla. Kunta10 mukana olevat indikaattorit ovat ainakin ei vaikutusmahdollisuuksia muutoksiin työssä, päätöksenteon oikeudenmukaisuus, sosiaalinen pääoma, työn hallinta, muutokset työssä laatu sekä Helsingin kaupungin suosittelu työntekijänä. Kehitettävällä mittarilla pyritään pureutumaan strategian asettamaan erinomainen ihmisten johtaminen tavoitteeseen. Mittarissa kehittämisessä näkökulmina ovat ainakin henkilöstön tyytyväisyys johtamiseen ja esimiestyöhön, oikeudenmukaisuus sekä toiminnan sujuvuus ja ketteryys. Mittarista on tarkoitus kehittää vaikuttavuusmittari, koska strategian perusteella myös johtamiseen ja toimintakulttuurin muutoksen panostetaan.

Vastuullinen taloudenpito

Taloudellisesti kestävä kehitys kuvaavat mittarit taloudellinen kokonaistuottavuus, investointien tulorahoitusprosentti, työllisyysaste, lainakanta asukasta kohden, yhteisöveron jako-osuus sekä kassan riittävyys. Talouden mittareista strategiaan on kirjattu tavoitetaso tai kehityssuunta muille mittareille paitsi kassan riittävyydelle. Kassan riittävyys on oleellinen näkökulma vastuullisessa talouden hoidossa. Osa lähtösoista selviää vuoden 2017 tilinpäätöksen valmistuttua.

Strategiassa todetaan, että Helsinki tavoittelee yksikkökustannuksissa muiden suurten kaupunkien keskiarvoa. Tavoite on kaupunkitasoisesti tärkeä, mutta tavoitteeseen ei ole löydettävissä kaupunkitasolle yksittäistä vertailulukua, joka ilmentäisi tavoiteltua yksikkökustannusten tasoa. Seurantatiedot ovat toimialoilla palvelukohtaisia ja tämän vuoksi yksikkökustannuksia seurataan osana toimialojen mittareita. Yksikkökustannuksien kehitystä perusteluineen verrattuna muihin suuriin kaupunkeihin tullaan seuraamaan vuosittain osana talouden ja toiminnan seuranta.

Mittareiden raportointi ja visualisointi

Kuten strategiassa todetaan, mm. kestävä kasvun kokonaisuutta seurataan ja raportoidaan mittaristolla kaupungin toiminnan ja talouden suunnittelurytmiin kytkettynä. Vaikka pääosa mittareista päivittyy kerran vuodessa tai harvemmin, kaikki mittarit raportoidaan neljä kertaa vuodessa. Talouden ja toiminnan seurannan yhteydessä raportoidaan talousarvion sitovien tavoitteiden sekä muiden tavoitteiden ja suoritteiden toteutuminen. Koska strategian kaupunkitason mittareihin liittyy välillisesti monien toimialojen sitovia tavoitteita, muita tavoitteita ja suoritteita, näissä tapahtuneiden muutoksien vaikutuksia voidaan alustavasti

tulkita suhteessa kaupunkitason mittareihin, vaikka kaupunkitason mittarit eivät päivitykään yhtä usein.

Projektiryhmä on laatinut ehdotuksen visualisoinnista, joka sisältää keskeiset tunnusluvut, muutoksen suunnan, kuvaajat, tarvittaessa karttaesityksiä sekä lyhyttä kuvaavaa tekstiä. Painettuna mittarit tulevat visualisointina talouden ja toiminnan seurantaraportteihin ja lisäksi niistä laaditaan erillinen sähköinen julkaisu sekä esittelykalvot.

Kansainväliset ja kansalliset vertailut

Kaupunkistrategian mukaisesti on selvitetty muutamien laadukkaiden kansainvälisten vertailujen ja rankingien seuraamista. Esityslistan liitteenä 4 on ehdotus seurattavista vertailuista. Erillistä päätöstä valittavista vertailuista ei tehdä, koska vertailujen jatkuvuus on jossain määrin epävarmempaa kun mittareiden perustana olevien tilastojen ja tutkimuksien. Tämän vuoksi halutaan turvata mahdollisuus ottaa mukaan uusia sekä jättää pois vertailuja olosuhteiden muuttuessa. Liitteessä olevat vertailut kattavat strategian eri näkökulmia sosiaalinen kestävyys, ekologinen kestävyys, opetus, digitaalisuus, elinkeinopolitiikka ja elämänlaatu. Mainittujen lisäksi tehdään joidenkin mittareiden osalta kerran vuodessa vertailuja kansallisesti sekä Tukholmaan ja Kööpenhaminaan.

Kaupunkistrategian mittarityön jatko

Strategian mukaisesti mittarointi on kytketty toiminnan ja talouden suunnittelurytmiin. Mittarikokonaisuus on yhtenä lähtökohtana keskuks-hallinnon ja toimialojen vuoden 2019 talousarviovalmisteluun. Kehitettävien mittareiden valmistelu organisoidaan projektiksi nyt tehdyn valmistelun tapaan kanslian ja toimialojen toiminnan ja talouden suunnittelun yhteistyönä. Täydennetty mittarikokonaisuus tuodaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi alkuvuodesta 2019.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi
Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kaupunkitason mittarit
- 2 Toimialojen mittarit
- 3 Kansainväliset vertailut

26.02.2018

Asia/8

4 Esimerkkejä muista kaupungeista

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunkiympäristön toimiala
Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala
Sosiaali- ja terveysalan toimiala

26.02.2018

Asia/9

§ 104

Viestintäjohtajan viran perustaminen kaupunginkansliaan ja viran haettavaksi julistaminen

HEL 2018-002224 T 01 01 00

Päätös

1.

Kaupunginhallitus perusti kaupunginkanslian viestintäjohtajan viran 1.6.2018 alkaen. Viran kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, kokemusta johtamistehtävissä sekä suomen kielen erinomainen ja ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito.

2.

Lisäksi kaupunginhallitus kehotti kaupunginkansliaa käynnistämään viestintäjohtajan viran julkisen haun.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Karoliina Ruuskanen, ts. henkilöstöpäällikkö, puhelin: +358 9 310 25277
karoliina.ruuskanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

1.

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

2.

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus päättää viran perustamisesta ja lakkauttamisesta hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momentin 13 kohdan mukaan. Kuntalain 11 luvun 87 §:n mukaan virka perustetaan sellaisia tehtäviä varten, joissa käytetään julkista valtaa.

Perustettavaksi esitettävän viestintäjohtajan viran tehtävänä on johtaa kaupunginkanslian viestintäosastoa hallintosäännön 5 luvun 3 §:n mukaan. Kaupunginkanslia jakautuu 1.6.2018 alkaen viiteen osastoon.

26.02.2018

Asia/9

Viestintäosasto huolehtii viestinnästä ja markkinoinnista, yleisneuvonnasta sekä osallisuudesta ja vuorovaikutuksesta.

Hallintosäännön 12 luvun 1 §:n 8 kohdan mukaan kansliapäällikkö päättää kaupunginkanslian osastopäälliköiden palkasta ja palkan määrätymisperusteesta sekä näiden tehtävien vaativuusluokittelusta ja siihen perustuvasta palkasta. Perustettavaksi esitettävän viran kokonaispalkaksi on tarkoitus määritellä 8 600 euroa kuukaudessa.

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momentin 10 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää myös kansliapäällikköä seuraavan alemman organisaatiotason johtavien viranhaltijoiden kuten viestintäjohtajan virkaan ottamisesta. Kaupunginhallitus päättää myös viran haettavaksi julistamisesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Karoliina Ruuskanen, ts. henkilöstöpäällikkö, puhelin: +358 9 310 25277
karoliina.ruuskanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

1. Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
2. Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Taloushallintopalvelut

§ 105

Lausunto tarkastuslautakunnalle tarkastusjohtajan viran täyttämistä koskevassa asiassa

HEL 2017-013147 T 01 01 01 01

Lausunto

Kaupunginhallitus totesi lausuntonaan tarkastuslautakunnalle, että hakijoista parhaat edellytykset tarkastusjohtajan viran menestyksekkääseen hoitamiseen on arviointipäällikkö Timo Terävällä.

Tehtävän kuvaus

Tarkastusjohtajan tehtävänä on johtaa Helsingin kaupungin tarkastusviraston toimintaa. Johtavana viranhaltijana tarkastusjohtajan tehtävänä on suunnitella, seurata ja valvoa tarkastusviraston toimintaa sekä vastata sen tuloksellisuudesta ja tavoitteiden saavuttamisesta. Tarkastusjohtajan tehtävänä on myös viraston strateginen ohjaus sekä suorituskyvyn ja toiminnan tuloksellisuuden kehittäminen ja ylläpito. Tarkastusjohtaja toimii tarkastuslautakunnan esittelijänä.

Hallintosäännön 23 luvun 1 §:n mukaan tarkastusjohtajan kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto ja kokemusta johtamis- ja tarkastustehtävissä sekä suomen kielen erinomainen ja ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito. Perustuslain mukaiset yleiset virkanimitysperusteet ovat kyky, taito ja koeteltu kansalaiskunto. Edellä mainittujen muodollisten vaatimusten lisäksi tarkastusjohtajan tehtävässä edellytetään suuren kuntaorganisaation toiminnan vankkaa tuntemusta, syvällistä julkisen hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin asiantuntijuutta, perehtyneisyyttä julkishallinnon ja -talouden tilintarkastusjärjestelmään sekä kokemusta asiantuntijaorganisaation johtamisesta. Lisäksi edellytetään hyviä viestintä- ja vuorovaikutustaitoja sekä kykyä tehdä yhteistyötä kaupungin sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien kanssa. Kansainvälinen yhteistyö edellyttää myös sujuvaa englannin kielen taitoa ja kykyä toimia oman alan kansainvälisissä verkostoissa.

Hakijat

Virkaa haki hakuajan kuluessa kahdeksan henkilöä. Heistä kuusi kutsuttiin haastatteluun ja haastatelluista kolme henkilöarviointiin. Yksi haastatelluista peruutti sittemmin hakemuksensa. Hakijaluettelo on liitteenä 1. Haastateltujen hakijoiden osalta kaupunginhallitus toteaa seuraavaa.

26.02.2018

Hakija 2, ***** on suorittanut Helsingin kauppakorkeakoulussa kauppatieteiden maisterin tutkinnon. Lisäksi hän on suorittanut Institute of Internal Auditors -oppilaitoksessa riskienhallinnan varmentajan tutkinnon sekä itsearviointien ohjaajatutkinnon. ***** on toiminut vuodesta 2011 luottamus- ja sivutoimisissa tehtävissä muun muassa Teke-sin tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana. Aiemmin hän on toiminut tarkastusjohtajana Ruukki Group Plc:ssä sekä tarkastusalan johtamistehtävissä muun muassa Ernst & Young Oy:ssä, KPMG Wideri Oy:ssä ja Osuuspankkikeskuksessa. ***** vahvuutena on monipuolinen kokemus tarkastustoiminnasta. Hänellä on kokemusta työskentelystä laajoissa kokonaisuuksissa ja kokemus kansainvälisesti toimivissa yrityksissä on tuonut hänelle monipuoliset verkostot. Hänen kokemuksensa arviointityöstä on kuitenkin vähäisempää, eikä hänellä ei ole suoraa kokemusta julkishallinnon ja -talouden tarkastuksesta ja arvioinnista. Hänellä ei ole kokemusta työskentelystä luottamushenkilöiden kanssa.

Hakija 4, ***** on suorittanut Lapin yliopistossa hallintotieteen tohtorin tutkinnon ja hänelle on myönnetty Lapin yliopistosta dosentin arvo. Lisäksi hän on valmistunut muutosjohtamisen maisteriksi Pariisin kauppakorkeakoulun (HEC Paris) ja Oxfordin yliopiston Said Business Schoolin muutosjohtamisen ohjelmasta. Hän on suorittanut MBA-tutkinnon Jyväskylän yliopistossa. ***** on toiminut vuodesta 2013 lähtien Helsingin kaupungin rakentamispalveluliikelaitos Staran hallintojohtajan virassa. Aiemmin hän on toiminut johtamistehtävissä muun muassa Helsingin kaupungin sosiaalivirastossa ja nuorisosiainkeskuksessa. ***** vahvuutena on kaupungin johtamisjärjestelmän tuntemus sekä kokemus johtamistyöstä kaupungin organisaatioissa. Hän on verkostoitunut kattavasti toimiessaan kotimaisissa ja kansainvälisissä verkostoissa. Hänellä ei ole kokemusta julkisen talouden tarkastustyöstä eikä kokemusta työskentelystä julkisen talouden tilintarkastusjärjestelmän parissa. Hakija kutsuttiin henkilöarviointiin.

Hakija 5, ***** on suorittanut Lapin yliopistossa hallintotieteiden tohtorin tutkinnon ja hänelle on myönnetty Lapin yliopistosta dosentin arvo. Lisäksi hän on suorittanut julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajan (JHTT) tutkinnon. ***** on toiminut vuodesta 2017 lähtien Jyväskylän kaupunginreviisorina. Aiemmin hän on toiminut Rovaniemen tarkastuspäällikkönä ja kehittämisspäällikkönä, sekä yliopistonlehtorina ja yliassistenttina Lapin yliopistossa. ***** vahvuutena on kokemus julkisen hallinnon tarkastus- ja arviointitehtävistä ja yleisesti toimimisesta kunnallishallinnossa. Hänellä on myös monipuolista kokemusta verkostojen johtamisesta, mutta hänen kokemuksensa suorasta esimiestyöstä ja organisaation johtajana toimimisesta on lyhyt. Hakija kutsuttiin henkilöarviointiin.

26.02.2018

Hakija 6, Timo Terävä, on valmistunut Vaasan yliopistosta hallintotieteen maisteriksi. Hän on suorittanut Helsingin kaupungin Aalto-yliopiston executive MBA-tutkinnon. Lisäksi hän on suorittanut julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajan (JHTT) tutkinnon sekä Oiva Akatemian esimies- ja controller-valmennukset. Terävä on hoitanut 1.1.2018 alkaen väliaikaisena Helsingin kaupungin tarkastusjohtajan avointa virkaa. Väkinäisessä virassaan tarkastusviraston arviointipäällikkönä hän on toiminut vuodesta 2008 lähtien. Aiemmin hän on toiminut tarkastusviraston kaupunkitarkastajana sekä verotarkastajana Uudenmaan verovirastossa. Terävän vahvuutena on hänen vankka kokemuksensa Helsingin kaupungin arviointi- ja tarkastustehtävistä. Johtoryhmän jäsenenä, tarkastuslautakunnan sihteerinä ja viraston ARVI-ryhmän puheenjohtajana hänellä on hyvä käsitys tarkastusviraston toimintakentästä sekä kokemusta johtamis- ja esimiestehtävistä virastossa. Hänellä on perusteltuja näkemyksiä Helsingin arviointi- ja tarkastustoiminnan kehittämisen suuntaviivoista. Hänen kansainvälinen verkostoitumisensa on vähäisempää kuin muilla hakijoilla. Hakija kutsuttiin henkilöarviointiin.

Hakija 7, ***** on suorittanut Helsingin yliopistossa valtiotieteiden tohtorin tutkinnon. Hän on lisäksi suorittanut JHTT-koulutusohjelman opintojaksoja sekä Oiva Akatemian esimiesvalmennuksia. ***** on toiminut vuodesta 2016 lähtien johtavana tuloksellisuustarkastajana Helsingin kaupungin tarkastusvirastossa. Aiemmin hän on toiminut kaupunkitarkastajana sekä johtavana tuloksellisuustarkastajana ja ylitar- kastajana Valtiontalouden tarkastusvirastossa. ***** vahvuutena on hyvä kokemus tarkastus- ja arviointityöstä tarkastusvirastossa. Hänellä on hyviä näkemyksiä tarkastusviraston toimintaan ja näyttöjä kyvystä edistää uudenlaisia toimintatapoja ja tehdä yhteistyötä verkostoissa. Hänellä ei ole käytännön kokemusta työskentelystä suorassa esimies- työssä ja roolin ottamisesta organisaation johtajana.

Arviointi

Kaikki edellä mainitut hakijat täyttävät viran muodolliset kelpoisuusvaatimukset. Heillä on tehtävän edellyttämät yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot ja riittävä käytännön kielitaito tehtävän hoitamiseksi.

Haastattelujen ja henkilöarviointien perusteella on arvioitava, että hakijalla 6, Timo Terävä, on vankan käytännön kokemuksensa ja perusteellisten ja hyvin jäseneltyjen kehittämisenäkemyksensä sekä johtamisvalmiuksiansa johdosta muita hakijoita paremmat edellytykset johtaa tarkastusviraston toimintaa menestyksekkäästi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

26.02.2018

Asia/10

Lisätiedot

Riitta Hellman, rekrytointipäällikkö, puhelin: 310 32950
riitta.hellman(a)hel.fi

Liitteet

1 Hakijalista

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tarkastusjohtajan virkaan ottamisesta päättää hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 14 momentin mukaan kaupunginvaltuusto. Esityksen tarkastusjohtajan valinnasta kaupunginvaltuustolle tekee hallintosäännön 13 luvun 1 §:n 12 momentin mukaan tarkastuslautakunta, kuultuaan asiassa ensin kaupunginhallitusta. Kaupunginhallituksen kuuleminen tapahtuu tämän lausunnon muodossa.

Lausunnon tarkoitus on arvioida tarkastusjohtajan virkaa hakeneiden kokemusta ja osaamista kaupungin yleishallinnolliselle johtamis- ja esimiestyölle asetettujen vaatimusten ja tarkastus- ja arviointitoiminnan menestyksekkään johtamisen näkökulmista.

Hakijoita haastattelivat tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Dan Koivulaakso, kansliapäällikkö Sami Sarvilinna, johtava henkilöstöasiantuntija Riitta Hellman kaupunginkanslian henkilöstöosastolta ja rekrytointikonsultti, psykologi Anu Säilä-Kiukas Psycon Oy:stä. Henkilöarvioinnit suoritti Psycon Oy.

Kaupunginhallituksen jäsenillä on mahdollisuus tutustua esitykseen liittyviin hakemuksiin ja niistä laadittuun yhteenvetoon sekä henkilöarviointiraportteihin ennen kokousta ja kokouksen aikana. Tutustumista varten voi ottaa yhteyttä kirjaamoon kokouspäivän aamuun saakka ja kokouspäivän aamusta alkaen toimielimen sihteeriin. Oheismateriaaliin liittyviin sisällöllisiin kysymyksiin vastaa lisätiedonantaja.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riitta Hellman, rekrytointipäällikkö, puhelin: 310 32950
riitta.hellman(a)hel.fi

26.02.2018

Asia/10

Liitteet

1 Hakijalista

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Tarkastuslautakunta
Tarkastusvirasto
Kaupunginkanslian henkilöstöosasto

§ 106

Lähiöprojektin toimintaraportti viimeiseltä toimintavuodelta 2017

HEL 2018-001114 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi lähiöprojektin toimintaraportin vuodelta 2017.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anu Turunen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 25712
anu.turunen(a)hel.fi

Liitteet

1 Lähiöprojektin toimintaraportti 2017

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus hyväksyi 14.12.2015 lähiöprojektin projektisuunnitelman kaudelle 2016–2017 ja kehotti hallintokuntia ottamaan vuosien 2016–2017 toiminnassaan huomioon lähiöprojektin tavoitteet sekä jatkamaan ja tehostamaan hallintokuntien välistä yhteistyötä. Toimintakauden 2016–2017 päätavoitteina ovat olleet aluekohtainen toiminta ja syrjäytymisen ennaltaehkäisy. Päätavoitteita tukevia poikkileikkaavia tavoitteita ovat olleet positiivisen maineen vahvistaminen, asukas-yhteistyö sekä elinkeinojen edellytysten vahvistaminen. Toimintakaudella on keskitytty esikaupunkien fyysiseen ja toiminnalliseen kehittämiseen sekä syrjäytymistä ennaltaehkäisevään toimintaan.

Lähiöprojektin perustamisen yhteydessä 2.1.1996 kaupunginhallitus antoi projektin tehtäväksi raportoida toiminnastaan vuosittain kaupunginhallitukselle. Esityslistan liitteenä (liite 1) olevassa toimintaraportissa on raportoitu vuoden 2017 tavoitteita ja toimintaa.

Lähiöprojekti keskittyi kaudella 2016–2017 aluekohtaiseen toimintaan. Vuonna 2017 jatkettiin Meri-Rastilan, Jakomäen ja Malmin alueellisia kehittämistoimia. Kannelmäessä ja Pohjois-Haagassa kehitettiin asemanseutuja ja asukasysteistyötä.

Lähiöprojektin toiminta vuonna 2017 on ollut projektisuunnitelman tavoitteiden mukaista ja keskittynyt valituille kohdealueille. Aluekohtaisen toiminnan painopisteenä on ollut alueiden pitkäjänteinen kehittäminen, jonka tulokset näkyvät alueella suunnitelmien toteutuessa. Syrjäytymisen ennaltaehkäisyssä on toteutettu projekteja, jotka ovat luoneet keinoja erityisesti lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn tarjoamalla harrastusmahdollisuuksia sekä vahvistaneet alueiden asukastoimintaa.

Syrjäytymisen ennaltaehkäisemiseksi lähiöprojekti tuki alueellista osallistumista ja vuorovaikutusta sekä harrastus- ja toimintamahdollisuuksia edistävää toimintaa Helsingin esikaupunkialueilla. Keskeisinä välineinä olivat erilaiset teema- ja aluekohtaiset pilotit, joiden toteutus oli toimialoilla, mutta lähiöprojektilta tuli toimintarahoitusta. Syrjäytymisen ennaltaehkäisyn hankkeita ovat olleet Lännen nuorten liikuntahanke sekä Lähiöpuutarha-hanke.

Myönteisen maineen ja projektin näkyvyyden edistämistä toteutettiin aktiivisella viestinnällä paikallislehdissä ja sosiaalisessa mediassa. Helsingin Uutisista ja Metro-lehdestä ostettiin palstatilaa, joissa saatiin näkyvyyttä Lähiöprojektille. Vuonna 2017 toteutui kaksi monipuolista kotikaupunkipolkua, joiden tavoitteena on vahvistaa paikallisidentiteettiä.

Lähiöprojekti tuki esikaupunkien elinkeinotoiminnan edellytyksiä kaupungin strategian mukaisesti, keskeisenä alueena Helsingin itäiset kaupunginosat. Painopistealueina olivat Herttoniemen yritysalue, Myllypuro, Meri-Rastila ja Malminkartano.

Lähiöprojektilla oli vuonna 2017 käytettävissään toimintarahaa talousarvion mukainen määräraha 473 000 euroa sekä lisäksi vuonna 2016 säästynyt 87 000 euroa eli yhteensä 560 000 euroa. Lisäksi Lähiöfest-tapahtuman tuotantokustannuksiin Lähiöprojekti käytti kaupunkiympäristön toimialan erillisrahoitusta 100 000 euroa. Lähiöprojektin toimintarahaa käyttö oli noin 490 000 euroa.

Kaupunginhallitus päätti 13.11.2017, että tämä lähiöprojektin toimintakausi jää viimeiseksi, ja talousarviossa projektille varatut toimintarahat kohdennetaan vuonna 2018 osallisuusmallin toimeenpanon rahoitukseen. Lähiöprojekti toimi yhteensä 21 vuotta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

26.02.2018

Asia/11

Lisätiedot

Anu Turunen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 25712
anu.turunen(a)hel.fi

Liitteet

1 Lähiöprojektin toimintaraportti 2017

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

26.02.2018

Asia/12

§ 107

Nuorten palkkaus Siisti kesä hankkeeseen v. 2018

HEL 2018-000779 T 02 02 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä vuoden 2018 talousarvion kohdassa 1 30 01 Khn käytettävänä olevasta määrärahasta kaupunginkanslian käytettäväksi 973 916 euroa.

Määräraha käytetään nuorten kesätyöntekijöiden palkkaamiseen Siisti kesä -hankkeeseen. Määrärahalla voidaan palkata yhteensä noin 325 nuorta 3 viikkoa – 2 kuukautta kestäviin työsuhteisiin.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Taina Hartikainen, erityissuunnittelija, puhelin: 31043837
taina.hartikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Siisti kesä -hanke käyttösuunnitelma 2018.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupungin viihtyisyyteen on varattu vuodelle 2018 kaupunginhallituksen käytettäväksi määrärahaa talousarvion kohdalle 1 30 01.

Määrärahasta käytetään käyttösuunnitelman mukaisesti 933 916 euroa työntekijöiden palkkauskuluihin ja työntekijöiden suojavaatetukseen, työvälineistöön sekä välittömiin turvakoulutuksiin 40 000 euroa. Yhteensä 973 916 euroa.

Kaupunginkanslia on valmistellut määrärahasta käyttösuunnitelman yhteistyössä Kulttuuri ja vapaa-ajan liikuntapalveluiden ja rakentamispalvelu Staran kanssa. Muita yhteistyötahoja ei tänä vuonna ole mukana Siisti kesä -hankkeessa. Ko. toimiala ja liikelaitos ovat ilmoittaneet voi-

26.02.2018

Asia/12

vansa palkata kesän aikana noin 325 nuorta 546 kuukaudeksi Siisti kesä -hankkeen tehtäviin.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Taina Hartikainen, erityissuunnittelija, puhelin: 31043837
taina.hartikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Siisti kesä -hanke käyttösuunnitelma 2018.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Kulttuuri ja vapaa-ajan liikuntapalvelut
Rakentamispalvelu Stara

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 108

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle luonnoksesta esitykseksi eduskunnalle lukiolaiksi ja laiksi ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

HEL 2018-000916 T 03 00 00

Lausunto

Kaupunginhallitus antoi seuraavan lausunnon opetus- ja kulttuuriministeriölle:

Keskeisten muutosten tarkastelu ja kannanotot

Lukiokoulutuksen rakenne

10 § Oppimäärien tavoitteelliset suorittamisajat, mitoitus ja laajuus

Lakiesityksen mukaan lukiokoulutus muodostaisi oppimäärän, jonka tavoitteellinen suorittamisaika on kolme vuotta. Lukiokoulutusta järjestettäisiin edelleen erikseen nuorille ja aikuisille tarkoitettuina oppimäärinä. Oppimäärien ja niihin kuuluvien opintojen mitoituksen perusteena käytettäisiin opintopisteitä. Nuorille tarkoitetun lukiokoulutuksen oppimäärän laajuus olisi 150 opintopistettä ja aikuisille tarkoitetun lukiokoulutuksen oppimäärän laajuus 90 opintopistettä. Yksi nykyinen kurssi vastaisi kahta opintopistettä.

Helsingin kaupunki toteaa, että opintopisteiden käyttäminen lukio-opintojen mitoituserusteena on kannatettavaa, koska se edistää lukiokoulutuksen järjestäjien ja korkeakoulujen välisen yhteistyön toteuttamista ja korkeakouluopintojen hyväksi lukemista lukiokoulutuksen oppimäärään. Huolena on kuitenkin se, että opintopisteisiin siirtyminen on pelkkä tekninen toimenpide.

11 § Oppimäärän sisältö

Lakiesityksen lähtökohtana on, että laajan yleissivistyksen edellyttämää vahvaa tietopohjaa ei ole mahdollista saavuttaa, jos opinnot ovat sisältöltään liian kapea-alaisia. Siksi lukiokoulutuksen oppimäärä sisältäisi edelleen laajasti eri oppiaineryhmien kaikille opiskelijoille pakollisia opintoja (18 oppiainetta). Oppimäärä sisältäisi äidinkielen ja kirjallisuuden, toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten opintoja, matemaattis-luonnontieteellisiä opintoja, humanistis-yhteiskunnallisia opintoja, mukaan lukien uskonto tai elämäntutkimustieto, taito- ja taideaineiden opintoja sekä opinto-ohjausta. Terveystietoa ei ole enää yksittäisenä oppiaineena mainittu laissa, mutta terveystieto voisi edelleen sisältyä säännöksessä tarkoitettuihin humanistis-yhteiskunnallisiin opintoihin.

Taito- ja taideaineiden opinnot olisivat jatkossakin vapaaehtoisia niille opiskelijoille, jotka suorittavat lukiokoulutuksen aikuisille tarkoitetun oppimäärän mukaan.

Helsingin kaupunki kannattaa lakiesityksen mukaisia laaja-alaista osaamista kehittäviä temaattisia opintoja. Laaja-alaiseen osaamiseen kuuluvat esimerkiksi oppiainerajat ylittävien ilmiöiden ja kokonaisuuksien hallinta ja ymmärtäminen, oppimaan oppimisen ja ajattelun taidot, kriittinen ajattelu, tiedonhankintataidot, tietotekniset taidot, kansainvälisyystaidot, työelämä- ja yrittäjyystaidot sekä yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot. Temaattisissa opinnoissa voitaisiin hyödyntää joustavasti ja monipuolisesti esimerkiksi useisiin oppiaineisiin liittyviä sisältöjä ja ajankohdaisia ilmiöitä, yhteistyötä alueen työnantajien ja järjestöjen kanssa sekä projekti- ja ryhmämuotoisia työskentelytapoja.

Oppiainerajat ylittävät opinnot ovat kannatettavia ja ne kehittävät laaja-alaisen osaamisen taitoja. Nämä ovat keskeisiä jatko-opinnoissa ja antavat hyvät valmiudet myöhemmin työelämään. Haasteeksi voi muodostua oppiainerajat ylittävien opintojen arviointi, koska se perustuu lukiokoulutuksen mukaan edelleen yksittäisen oppiaineen arviointikriteereihin, ei laaja-alaiseen osaamiseen.

Jatko-opintoihin siirtyminen ja opinto-ohjaus

25 § Oikeus saada opetusta ja opintojen ohjausta

Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa lakia täsmällisemmin opiskelijan oikeudesta saada opintojen ohjausta. Opintojen ohjaus tukee opiskelijaa opintojen eri vaiheissa sekä kehittää hänen valmiuksiaan tehdä koulutusta ja tulevaisuutta koskevia valintoja ja ratkaisuja. Ohjaus on lukiokoulutuksen henkilöstön tavoitteellisesti johdettua yhteistä työtä.

Opinto-ohjaajalla on päävastuu opinto-ohjauksen käytännön järjestämisestä sekä ohjauksen kokonaisuuden suunnittelusta ja toteutuksesta. Lukiokoulutuksen oppimäärää suorittavalla opiskelijalla olisi oikeus saada säännöllisesti oppiainemuotoisen opinto-ohjauksen lisäksi opiskelijan tarpeiden mukaista henkilökohtaista ja muuta opintojen ja jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää ohjausta.

Helsingin kaupunki toteaa, että opinto-ohjaajapalveluiden tarve ja toteuttamistavat vaihtelevat koulutuksen järjestäjittäin ja lukioittain. Tästä syystä kaavamaisen suhdelukusäätelyn sijaan (X opiskelijaa / opinto-ohjaaja) on perustellumpaa asettaa ohjaukselle sisällöllisiä vaatimuksia. On kannatettavaa, että opiskelijan oikeutta saada opintojen ohjausta ehdotetaan vahvistettavaksi säätämällä ohjauksen säännöllisyydestä sekä opiskelijan oikeudesta saada ohjausta henkilökohtaisen opinto-suunnitelmansa laatimiseen ja päivittämiseen.

Jotta lukiot voivat taata opiskelijan oikeuden saada henkilökohtaista ohjausta säännöllisesti, edellyttää se lisäresursseja opinto-ohjaukseen. Lisäksi aineenopettajien ohjausosaamista tulisi laajentaa ja järjestää siihen liittyvää koulutusta. Tämä tukisi koko koulu ohjaa -periaatetta.

Opiskelijalla olisi oikeus saada ohjausta muihin opintoihin hakeutumisessa, jos opiskelijan opiskeluoikeus on päättymässä tai opiskelija on ilmoittanut eroamisestaan. Säännös olisi uusi ja tarpeen lukio-opintojen keskeyttävien opiskelijoiden ohjaamiseksi muihin opintoihin ja mahdollisen syrjäytymisvaaran minimoimiseksi.

Voimassa olevassa lainsäädännössä lukiokoulutuksen opinto-ohjaajilla ei ole niin sanottua seuraamistehtävää eli velvollisuutta seurata lukio-koulutuksen oppimäärän ja ylioppilastutkinnon suorittaneiden henkilöiden myöhempää sijoittumista jatko-opintoihin.

Lukiokoulutuksen oppimäärän suorittaneella henkilöllä, joka ei ole saanut jatko-opiskelupaikkaa tutkintoon johtavassa koulutuksessa, olisi oikeus saada jatko-opintoihin hakeutumiseen ja urasuunnitelmiin liittyvää ohjausta. Ohjausta olisi oikeus saada oppimäärän suorittamisvuotta seuraavan vuoden aikana ja ohjausta antaisi koulutuksen järjestäjä, jonka oppilaitoksessa oppimäärä on suoritettu. Ohjausta ei olisi välttämätöntä antaa juuri siinä oppilaitoksessa, jossa opiskelija on lukiokoulutuksen oppimäärän suorittanut. Koulutuksen järjestäjä voisi myös toteuttaa ohjauksen keskitetysti. Ohjausta olisi annettava pyydettyä.

Lakiin ehdotettu jälkiohjausvelvoite on kannatettava asia nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Se tukee myös nuorisolain (1285/2016) mukaista alle 29-vuotiaille tarkoitettua etsivää nuorisotyötä. On luontevaa, että lukiosta valmistunut opiskelija ottaa yhteyttä oman lukion opinto-ohjaajaan. Helsingin kaupunki toteaa, että ohjausta on luontevaa antaa siinä oppilaitoksessa, jossa opiskelija on lukiokoulutuksen oppimäärän suorittanut. Tätä varten tarvitaan lisää opinto-ohjaajia. Lukion opinto-ohjauksen ja keskitetyn ohjauksen (Ohjaamot) ja TE-toimistojen ammatinvalinnan ohjauksen yhteistyötä tulee lisätä ja tunnistaa ne lukio-opiskelijoiden ohjaustarpeet, jotka tällä hetkellä jäävät katveeseen. Jälkiohjausvelvoite ja kaikki muutkin ohjauksen lisätehtävät vaativat lisäresurssia, joka pitäisi näkyä kunnille maksettavissa lukiokoulutuksen valtionosuuksissa.

26 § Henkilökohtainen opintosuunnitelma

Pykälässä säädettäisiin opiskelijan henkilökohtaisesta opintosuunnitelmasta, joka on säännöksenä uusi mutta vastaisi voimassa olevien lukion opetussuunnitelman perusteiden sanamuotoa. Lukio-opintojen etenemisen sekä jatko-opintoihin ja työelämään siirtymisen tueksi lukiokoulutuksen oppimäärää suorittava opiskelija laatisi henkilökohtaisen

opintosuunnitelman, joka sisältää opiskelusuunnitelman, ylioppilastutkintosuunnitelman sekä jatko-opinto- ja urasuunnitelman.

Helsingin kaupunki kannattaa henkilökohtaisen opintosuunnitelman kirjaamista lakiin.

Oppimisen tukea lukiolaisille

25 § Oppimisen tuki

Oppimisen tuesta tai erityisopetuksesta ei säädetä voimassa olevassa lukiokoulutusta koskevassa lainsäädännössä. Uudella pykälällä voitaisiin varmistaa, että perusopetuksen päättävillä nuorilla on tosiasialliset mahdollisuudet siirtyä opiskeluedellytyksiään ja omaa kiinnostustaan vastaaviin toisen asteen opintoihin.

Lakiesityksen mukaan erityisopetus olisi aineenopetuksen ohella annettavaa opetusta, jossa esimerkiksi autettaisiin opiskelijaa keskittymis- tai muista oppimisvaikeuksista johtuvissa haasteissa ja opiskelutekniikojen omaksumisessa ja annettaisiin näihin liittyvää ohjeistusta ja harjoitteita. Tarkoituksena on, että erityisopetus olisi erityisopettajan antama ja opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annettuun asetukseen (986/1998) lisättäisiin säännökset lukion erityisopettajan kelpoisuudesta. Muuta oppimisen tukea voisi olla esimerkiksi muun opetuksen ohella annettava oppiaineeseen liittyvä tuki- tai lisäopetus sekä lisäajan antaminen tai muut vastaavat toimenpiteet kuulusteluissa tai muissa osaamisen osoittamiseen liittyvissä tilanteissa. Erityisopettajilla on käytännössä myös aineenopettajia tukeva konsultatiivinen rooli opetuksen toteuttamiseen liittyvissä kysymyksissä.

Tuen tarvetta tulisi arvioida opintojen alussa sekä säännöllisesti opintojen edetessä. Tukitoimet kirjattaisiin opiskelijan pyynnöstä tämän henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan. Oppimisen tuen saaminen ei edellyttäisi lääketieteellistä diagnoosia tai muuta lääkärin lausuntoa, mutta opiskelijan suostumuksella tällaista selvitystä voitaisiin hyödyntää tuen tarpeen arvioinnissa.

Helsingin kaupunki kannattaa, että oppimisen tuki tuodaan lainsäädännöllä tasapuolisesti kaikille lukiolaisille. Tuen tarjoamisessa on kansallisesti suuresti vaihtelua, eivätkä opiskelijat ole olleet tasa-arvoisessa asemassa. On hyvä lisäys, että opiskelijalla, jolla oppimisvaikeuksien vuoksi on vaikeuksia suoriutua opinnoistaan, olisi oikeus saada tarpeidensa mukaista tukea.

Tiiviimpää korkeakouluysteistyötä

8 § Yhteistyö ja koulutuksen hankkiminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Pykälä sisältäisi koulutuksen järjestäjän yleisen velvollisuuden olla yhteistyössä muiden opetuksen ja koulutuksen järjestäjien ja korkeakoulujen kanssa sekä työ- ja elinkeinoelämän toimijoiden kanssa. Säännöksessä nostettaisiin nykyistä vahvemmin esiin lukiokoulutuksen järjestäjien ja korkeakoulujen välinen yhteistyö.

Voimassa olevaan lukiolakiin nähden yhteistyövelvoitteesta poistettaisiin alueellisuuskriteeri, eikä säännöksessä muutenkaan määriteltäisi tarkemmin niiden koulutuksen järjestäjien, korkeakoulujen tai työ- ja elinkeinoelämän toimijoiden piiriä, joiden kanssa lukiokoulutuksen järjestäjän olisi oltava yhteistyössä. Nykyaikaisten verkko- ja etäyhteyksien hyödyntäminen mahdollistaa myös uudenlaisia yhteistyön muotoja kansainvälisesti sekä erityisesti sellaisilla alueilla, joilla oppilaitosten väliset etäisyydet asettavat haasteita yhteistyön toteuttamiselle.

Helsingin kaupunki kannattaa ehdotusta, että lukiolaissa säädetään tarkemmin velvollisuudesta järjestää osa lukiokoulutuksen oppimäärän opinnoista yhteistyössä yhden tai useamman korkeakoulun kanssa, jolloin opiskelijoilla on mahdollisuus päästä tutustumaan ja suorittaa korkeakouluopintoja jo lukio-opintojen aikana. On tarkoituksenmukaista, että lukioiden ja korkeakoulujen yhteistyön tarkemmat muodot ja määrittely pohjautuvat aina paikallisiin tarpeisiin ja olosuhteisiin. Yhteistyön toteuttamisessa on kuitenkin huomioitava, että korkeakoululainsäädäntöön ei sisälly vastavuoroista velvoitetta lukiokoulutuksen suuntaan.

Helsingin kaupunki haluaa korostaa kansainvälisyyden ja työelämäyhteistyön merkitystä lukio-opinnoissa. Jokaisella lukiolaisella tulee olla todellinen mahdollisuus kansainvälisiin kokemuksiin ja lukio-opintojen opintojaksot tulee toteuttaa siten, että opiskelijoiden työelämä- ja yrittäjyysosaaminen vahvistuu.

Ylioppilastutkinnon järjestäminen

1 § Ylioppilastutkinto

Ylioppilastutkinto pitäisi voida suorittaa paitsi suomen tai ruotsin kielellä, myös englannin kielellä.

6 a§ Kokeiden uusiminen

Voimassa olevassa lainsäädännössä uusimismahdollisuudesta on säädetty ylioppilastutkinnosta annetussa valtioneuvoston asetuksessa, mutta yksilön oikeuksia koskevana siitä tulisi säätää lain tasolla. Korkeakoulujen uudistuvat opiskelijavalinnat ja ylioppilastutkinnon painoarvon lisääminen edellyttävät, että ylioppilastutkinnon kokeita olisi mahdollista uusita nykyistä joustavammin.

Lakiesityksen mukaan hyväksytyn kokeen saisi uusia rajoituksetta. Ylioppilastutkinnon suorittamisen aikana kokelaalla olisi oikeus uusia hylätty koe kolme kertaa. Tutkinnon suorittanut henkilö saisi uusia hylätyn kokeen rajoituksetta.

Helsingin kaupunki kannattaa, että ylioppilaskokeen saisi uusia rajoituksetta, mutta siten että uusintakokeet järjestetään siinä lukiossa missä opiskelija on suorittanut ylioppilastutkinnon.

Esitykset taloudelliset vaikutukset

Hallitusohjelmassa on linjaus, että pidättäydytään uusien, kuntien menoja lisäävien tehtävien ja velvoitteiden antamisesta ilman, että samalla päätetään vastaavan suuruisista velvoitteiden karsimisista tai uusien velvoitteiden täysimääräisestä rahoittamisesta. Helsingin kaupunki katsoo, että suurten kasvukeskusten oppilaitosten mahdollisuudet vastata kasvavaan palvelutarpeeseen tulee lainmuutoksessa turvata. Lakiesityksen ehdotetuista toimenpiteistä henkilökohtaisen opinto-ohjauksen lisääminen, oppimisen tuen laajentuminen sekä ylioppilaskirjoitusten uusimisrajoitusten poistuminen aiheuttavat lisäkustannuksia. Esityksen mukaan lukiokoulutuksen järjestäjille aiheutuisia valtakunnallisesti lisäkustannuksia vuonna 2021 yhteensä 3,61 miljoonaa euroa ja 7,62 miljoonaa euroa vuodesta 2022 lähtien. Helsingin kaupungin laskennallinen osuus olisi noin 11 prosenttia kokonaiskustannuksista. Jotta toimenpiteet toteutuisivat, on valtion turvattava niiden riittävä rahoitus.

Lakiesityksen mukaan lisäkustannukset korvattaisiin kunnille pienentämällä kunnan omarahoitusosuutta lukiokoulutuksen käyttökustannuksista, mikä on kannatettava asia. Lukiokoulutuksen yksikköhintoja tulee korottaa riittävästi siirtymävaiheessa, jotta ehdotetut toimenpiteet voidaan toteuttaa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi
Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niininen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 OKM lausuntopyyntö 24.1.2018
- 2 Opetus- ja kulttuuriministeriö, hallituksen esitys eduskunnalle lukiolaiksi ja laiksi ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

26.02.2018

Asia/13

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Helsingin kaupunki toteaa, että lukiouudistuksen aikataulu on tarpeettoman tiukka. Lukion tuntijakokokeilu aloitettiin syksyllä 2017 ja tuloksia saadaan vuosina 2016 ja 2017 lukion aloittaneiden nuorten osalta vuoteen 2020 mennessä. Lukiokoulutusta pitää uudistaa pitkäjänteisesti, koska muutokset vaikuttavat vuosikymmeniä eteenpäin. Uuden uudistuksen aloittaminen, kun edellisen vaikutusten arviointi on yhä kesken, ei ole perusteltua.

Opintopisteiden käyttäminen lukio-opintojen mitoituspäätteenä on kannatettavaa, koska se edistää lukiokoulutuksen järjestäjien ja korkeakoulujen välisen yhteistyön toteuttamista ja korkeakouluopintojen hyväksi lukemista lukiokoulutuksen oppimäärään.

Opinto-ohjaajapalveluiden tarve ja toteuttamistavat vaihtelevat koulutuksen järjestäjittäin ja lukioittain. Helsingin kaupunki kannattaa ehdotusta, että kaavamaisen suhdelukusääntelyn sijaan (X opiskelijaa / opinto-ohjaaja) ohjaukselle asetetaan sisällöllisiä vaatimuksia. Lakiin ehdotettu jälkiohjausvelvoite on kannatettava asia nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi.

Helsingin kaupunki kannattaa, että oppimisen tuki tuodaan lainsäädännöllä tasapuolisesti kaikille lukiolaisille. On hyvä lisäys, että opiskelijalla, jolla oppimisvaikeuksien vuoksi on vaikeuksia suoriutua opinnoistaan, olisi oikeus saada tarpeidensa mukaisesti tukea.

Helsingin kaupunki kannattaa ehdotusta, että ylioppilaskokeen saisi uusia rajattomasti, mutta siten että uusintakokeet järjestetään siinä lukiossa, missä opiskelija on suorittanut ylioppilastutkinnon.

Lakiesityksen ehdotetuista toimenpiteistä henkilökohtaisen opinto-ohjauksen lisääminen, oppimisen tuen laajentuminen sekä ylioppilaskirjoitusten uusimisrajoitusten poistuminen aiheuttavat lisäkustannuksia. Esityksen mukaan lukiokoulutuksen järjestäjille aiheutuisia valtakunnallisesti lisäkustannuksia vuonna 2021 yhteensä 3,61 miljoonaa euroa ja 7,62 miljoonaa euroa vuodesta 2022 lähtien. Helsingin kaupungin las-

26.02.2018

kennallinen osuus olisi noin 11 prosenttia kokonaiskustannuksista. Jotta toimenpiteet toteutuisivat, on valtion turvattava niiden riittävä rahoitus.

Lakiesityksen mukaan lisäkustannukset korvattaisiin kunnille pienentämällä kunnan omarahoitusosuutta lukiokoulutuksen käyttökustannuksista, mikä on kannatettava asia. Helsingin kaupunki toteaa, että lukiokoulutuksen yksikköhintoja tulee korottaa riittävästi siirtymävaiheessa, jotta ehdotetut toimenpiteet voidaan toteuttaa. On hyvä, että jatkossa yksikköhinnat eivät perustu enää historiaperusteiseen (edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna aiheutuneiden valtakunnallisten kokonaiskustannusten perusteella) laskentamalliin, koska kustannukset nousevat tulevaisuudessa.

Esittelijän perustelut

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt lausuntoa 24.1.2018 päiväystä luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle lukiolaiksi ja laiksi ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta. Laki ja sen nojalla annettava valtioneuvoston asetus korvaisivat voimassa olevan lukiolain ja -asetuksen. Lausunnon antamisen määräpäivä on 7.3.2018.

Ehdotettujen lakien on tarkoitus tulla voimaan elokuussa 2019. Lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteet uudistettaisiin vuosien 2019–2020 aikana ja niiden mukaan laaditut opetussuunnitelmat otettaisiin käyttöön syksyllä 2021.

Uudistuksen tavoitteena on hallituksen päivitetyn toimintasuunnitelman mukaan lisätä lukiokoulutuksen vetovoimaa yleissivistävänä, korkeakouluihin jatko-opintokelpoisuuden antavana koulutusmuotona, vahvistaa koulutuksen laatua ja oppimistuloksia sekä sujuvoittaa siirtymistä toisen asteen opinnoista korkea-asteelle.

Lausunto perustuu kasvatus- ja koulutuslautakunnan antamaan lausuntoon täydennettynä taloudellisia vaikutuksia koskevilla näkökohdilla.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi
Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niininen(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

- 1 OKM lausuntopyyntö 24.1.2018
- 2 Opetus- ja kulttuuriministeriö, hallituksen esitys eduskunnalle lukiolaiksi ja laiksi ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 13.02.2018 § 30

HEL 2018-000916 T 03 00 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Keskeisten muutosten tarkastelu ja kannanotot

Lukiokoulutuksen rakenne

10 § Oppimäärien tavoitteelliset suorittamisajat, mitoitus ja laajuus

Lakiesityksen mukaan lukiokoulutus muodostaisi oppimäärän, jonka tavoitteellinen suorittamisaika on kolme vuotta. Lukiokoulutusta järjestettäisiin edelleen erikseen nuorille ja aikuisille tarkoitettuina oppimäärinä. Oppimäärien ja niihin kuuluvien opintojen mitoituksen perusteena käytettäisiin opintopisteitä. Nuorille tarkoitettun lukiokoulutuksen oppimäärän laajuus olisi 150 opintopistettä ja aikuisille tarkoitettun lukiokoulutuksen oppimäärän laajuus 90 opintopistettä. Yksi nykyinen kurssi vastaisi kahta opintopistettä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että opintopisteiden käyttäminen lukio-opintojen mitoitusperusteena on kannatettavaa, koska se edistää lukiokoulutuksen järjestäjien ja korkeakoulujen välisen yhteistyön toteuttamista ja korkeakouluopintojen hyväksi lukemista lukiokoulutuksen oppimäärään. Huolena on kuitenkin se, että opintopisteisiin siirtyminen on pelkkä tekninen toimenpide.

11 § Oppimäärän sisältö

Lakiesityksen lähtökohtana on, että laajan yleissivistyksen edellyttämää vahvaa tietopohjaa ei ole mahdollista saavuttaa, jos opinnot ovat sisältöltään liian kapea-alaisia. Siksi lukiokoulutuksen oppimäärä sisältäisi edelleen laajasti eri oppiaineryhmien kaikille opiskelijoille pakollisia opintoja (18 oppiainetta). Oppimäärä sisältäisi äidinkielen ja kirjallisuuden, toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten opintoja, matemaattisluonnontieteellisiä opintoja, humanistis-yhteiskunnallisia opintoja, mukaan lukien uskonto tai elämänskatsomustieto, taito- ja taideaineiden opintoja sekä opinto-ohjausta. Terveystietoa ei ole enää yksittäisenä oppiaineena mainittu laissa, mutta terveystieto voisi edelleen sisältyä säännöksessä tarkoitettuihin humanistis-yhteiskunnallisiin opintoihin. Taito- ja taideaineiden opinnot olisivat jatkossakin vapaaehtoisia niille opiskelijoille, jotka suorittavat lukiokoulutuksen aikuisille tarkoitetun oppimäärän mukaan.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa lakiesityksen mukaisia laaja-alaista osaamista kehittäviä temaattisia opintoja. Laaja-alaiseen osaamiseen kuuluvat esimerkiksi oppiainerajat ylittävien ilmiöiden ja kokonaisuuksien hallinta ja ymmärtäminen, oppimaan oppimisen ja ajattelun taidot, kriittinen ajattelu, tiedonhankintataidot, tietotekniset taidot, kansainvälisyystaidot, työelämä- ja yrittäjäystaidot sekä yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot. Temaattisissa opinnoissa voitaisiin hyödyntää joustavasti ja monipuolisesti esimerkiksi useisiin oppiaineisiin liittyviä sisältöjä ja ajankohtaisia ilmiöitä, yhteistyötä alueen työnantajien ja järjestöjen kanssa sekä projekti- ja ryhmämuotoisia työskentelytapoja.

Oppiainerajat ylittävät opinnot ovat kannatettavia ja ne kehittävät laaja-alaisen osaamisen taitoja. Nämä ovat keskeisiä jatko-opinnoissa ja antavat hyvät valmiudet myöhemmin työelämään. Haasteeksi voi muodostua oppiainerajat ylittävien opintojen arviointi, koska se perustuu lukiokoulutuksen mukaan edelleen yksittäisen oppiaineen arviointikriteereihin, ei laaja-alaiseen osaamiseen.

Jatko-opintoihin siirtyminen ja opinto-ohjaus

25 § Oikeus saada opetusta ja opintojen ohjausta

Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa lakia täsmällisemmin opiskelijan oikeudesta saada opintojen ohjausta. Opintojen ohjaus tukee opiskelijaa opintojen eri vaiheissa sekä kehittää hänen valmiuksiaan tehdä koulutusta ja tulevaisuutta koskevia valintoja ja ratkaisuja. Ohjaus on lukiokoulutuksen henkilöstön tavoitteellisesti johdettua yhteistä työtä.

Opinto-ohjaajalla on päävastuu opinto-ohjauksen käytännön järjestämisestä sekä ohjauksen kokonaisuuden suunnittelusta ja toteutuksesta. Lukiokoulutuksen oppimäärää suorittavalla opiskelijalla olisi oikeus saada säännöllisesti oppiainemuotoisen opinto-ohjauksen lisäksi opis-

kelijan tarpeiden mukaista henkilökohtaista ja muuta opintojen ja jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää ohjausta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että opinto-ohjaajapalveluiden tarve ja toteuttamistavat vaihtelevat koulutuksen järjestäjittäin ja lukioitain. Tästä syystä kaavamaisen suhdelukusääntelyn sijaan (X opiskelijaa / opinto-ohjaaja) on perustellumpaa asettaa ohjaukselle sisällöllisiä vaatimuksia. On kannatettavaa, että opiskelijan oikeutta saada opintojen ohjausta ehdotetaan vahvistettavaksi säätämällä ohjauksen säännöllisyydestä sekä opiskelijan oikeudesta saada ohjausta henkilökohtaisen opintosuunnitelmansa laatimiseen ja päivittämiseen.

Jotta lukiot voivat taata opiskelijan oikeuden saada henkilökohtaista ohjausta säännöllisesti, edellyttää se lisäresursseja opinto-ohjaukseen. Lisäksi aineenopettajien ohjausosaamista tulisi laajentaa ja järjestää siihen liittyvää koulutusta. Tämä tukisi koko koulu ohjaa -periaatetta.

Opiskelijalla olisi oikeus saada ohjausta muihin opintoihin hakeutumisessa, jos opiskelijan opiskeluoikeus on päättymässä tai opiskelija on ilmoittanut eroamisestaan. Säännös olisi uusi ja tarpeen lukio-opintojen keskeyttävien opiskelijoiden ohjaamiseksi muihin opintoihin ja mahdollisen syrjäytymisvaaran minimoimiseksi.

Voimassa olevassa lainsäädännössä lukiokoulutuksen opinto-ohjaajilla ei ole niin sanottua seuraamistehtävää eli velvollisuutta seurata lukio-koulutuksen oppimäärän ja ylioppilastutkinnon suorittaneiden henkilöiden myöhempää sijoittumista jatko-opintoihin.

Lukiokoulutuksen oppimäärän suorittaneella henkilöllä, joka ei ole saanut jatko-opiskelupaikkaa tutkintoon johtavassa koulutuksessa, olisi oikeus saada jatko-opintoihin hakeutumiseen ja urasuunnitelmiin liittyvää ohjausta. Ohjausta olisi oikeus saada oppimäärän suorittamisvuotta seuraavan vuoden aikana ja ohjausta antaisi koulutuksen järjestäjä, jonka oppilaitoksessa oppimäärä on suoritettu. Ohjausta ei olisi välttämätöntä antaa juuri siinä oppilaitoksessa, jossa opiskelija on lukiokoulutuksen oppimäärän suorittanut. Koulutuksen järjestäjä voisi myös toteuttaa ohjauksen keskitetysti. Ohjausta olisi annettava pyydettyä.

Lakiin ehdotettu jälkiohjausvelvoite on kannatettava asia nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Se tukee myös nuorisolain (1285/2016) mukaista alle 29-vuotiaille tarkoitettua etsivää nuorisotyötä. On luontevaa, että lukiosta valmistunut opiskelija ottaa yhteyttä oman lukion opinto-ohjaajaan. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että ohjausta on luontevaa antaa siinä oppilaitoksessa, jossa opiskelija on lukiokoulutuksen oppimäärän suorittanut. Tätä varten tarvitaan lisää opinto-ohjaajia. Lukion opinto-ohjauksen ja keskitetyn ohjauksen (Ohjaamot) ja TE-toimistojen ammatinvalinnan ohjauksen yhteistyötä tulee lisätä ja

tunnistaa ne lukio-opiskelijoiden ohjaustarpeet, jotka tällä hetkellä jäävät katveeseen. Jälkiohjausvelvoite ja kaikki muutkin ohjauksen lisätehtävät vaativat lisäresurssia, joka pitäisi näkyä kunnille maksettavissa lukiokoulutuksen valtionosuuksissa.

26 § Henkilökohtainen opintosuunnitelma

Pykälässä säädettäisiin opiskelijan henkilökohtaisesta opintosuunnitelmasta, joka on säännöksenä uusi mutta vastaisi voimassa olevien lukion opetussuunnitelman perusteiden sanamuotoa. Lukio-opintojen etenemisen sekä jatko-opintoihin ja työelämään siirtymisen tueksi lukio-koulutuksen oppimäärää suorittava opiskelija laatisi henkilökohtaisen opintosuunnitelman, joka sisältää opiskelusuunnitelman, ylioppilastutkintosuunnitelman sekä jatko-opinto- ja urasuunnitelman.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa henkilökohtaisen opintosuunnitelman kirjaamista lakiin.

Oppimisen tukea lukiolaisille

25 § Oppimisen tuki

Oppimisen tuesta tai erityisopetuksesta ei säädetä voimassa olevassa lukiokoulutusta koskevassa lainsäädännössä. Uudella pykälällä voitaisiin varmistaa, että perusopetuksen päättävillä nuorilla on tosiasialliset mahdollisuudet siirtyä opiskeluedellytyksiään ja omaa kiinnostustaan vastaaviin toisen asteen opintoihin.

Lakiesityksen mukaan erityisopetus olisi aineenopetuksen ohella annettavaa opetusta, jossa esimerkiksi autettaisiin opiskelijaa keskittymis- tai muista oppimisvaikeuksista johtuvissa haasteissa ja opiskelutekniikojen omaksumisessa ja annettaisiin näihin liittyvää ohjeistusta ja harjoitteita. Tarkoituksena on, että erityisopetus olisi erityisopettajan antama ja opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annettuun asetukseen (986/1998) lisättäisiin säännökset lukion erityisopettajan kelpoisuudesta. Muuta oppimisen tukea voisi olla esimerkiksi muun opetuksen ohella annettava oppiaineeseen liittyvä tuki- tai lisäopetus sekä lisäajan antaminen tai muut vastaavat toimenpiteet kuulusteluissa tai muissa osaamisen osoittamiseen liittyvissä tilanteissa. Erityisopettajilla on käytännössä myös aineenopettajia tukeva konsultatiivinen rooli opetuksen toteuttamiseen liittyvissä kysymyksissä.

Tuen tarvetta tulisi arvioida opintojen alussa sekä säännöllisesti opintojen edetessä. Tukitoimet kirjattaisiin opiskelijan pyynnöstä tämän henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan. Oppimisen tuen saaminen ei edellyttäisi lääketieteellistä diagnoosia tai muuta lääkärin lausuntoa, mutta

opiskelijan suostumuksella tällaista selvitystä voitaisiin hyödyntää tuen tarpeen arvioinnissa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa, että oppimisen tuki tuodaan lainsäädännöllä tasapuolisesti kaikille lukiolaisille. Tuen tarjoamisessa on kansallisesti suuresti vaihtelua eivätkä opiskelijat ole olleet tasa-arvoisessa asemassa. On hyvä lisäys, että opiskelijalla, jolla oppimisvaikeuksien vuoksi on vaikeuksia suoriutua opinnoistaan, olisi oikeus saada tarpeidensa mukaista tukea.

Tiiviimpää korkeakouluysteistyötä

8 § Yhteistyö ja koulutuksen hankkiminen

Pykälä sisältäisi koulutuksen järjestäjän yleisen velvollisuuden olla yhteistyössä muiden opetuksen ja koulutuksen järjestäjien ja korkeakoulujen kanssa sekä työ- ja elinkeinoelämän toimijoiden kanssa. Säännöksessä nostettaisiin nykyistä vahvemmin esiin lukiokoulutuksen järjestäjien ja korkeakoulujen välinen yhteistyö.

Voimassa olevaan lukiolakiin nähden yhteistyövelvoitteesta poistettaisiin alueellisuuskriteeri, eikä säännöksessä muutenkaan määriteltäisi tarkemmin niiden koulutuksen järjestäjien, korkeakoulujen tai työ- ja elinkeinoelämän toimijoiden piiriä, joiden kanssa lukiokoulutuksen järjestäjän olisi oltava yhteistyössä. Nykyaikaisten verkko- ja etäyhteyksien hyödyntäminen mahdollistaa myös uudenlaisia yhteistyön muotoja kansainvälisesti sekä erityisesti sellaisilla alueilla, joilla oppilaitosten väliset etäisyydet asettavat haasteita yhteistyön toteuttamiselle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa ehdotusta, että lukiolaissa säädetään tarkemmin velvollisuudesta järjestää osa lukiokoulutuksen oppimäärän opinnoista yhteistyössä yhden tai useamman korkeakoulun kanssa, jolloin opiskelijoilla on mahdollisuus päästä tutustumaan ja suorittaa korkeakouluopintoja jo lukio-opintojen aikana. On tarkoituksenmukaista, että lukioiden ja korkeakoulujen yhteistyön tarkemmat muodot ja määrittely pohjautuvat aina paikallisiin tarpeisiin ja olosuhteisiin. Yhteistyön toteuttamisessa on kuitenkin huomioitava, että korkeakoululainsäädäntöön ei sisälly vastavuoroista velvoitetta lukiokoulutuksen suuntaan.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta haluaa korostaa kansainvälisyyden ja työelämäyhteistyön merkitystä lukio-opinnoissa. Jokaisella lukiolaisella tulee olla todellinen mahdollisuus kansainvälisiin kokemuksiin ja lukio-opintojen opintojaksot tulee toteuttaa siten, että opiskelijoiden työelämä- ja yrittäjyysosaaminen vahvistuu.

Ylioppilastutkinnon järjestäminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

1 § Ylioppilastutkinto

Ylioppilastutkinto pitäisi voida suorittaa paitsi suomen tai ruotsin kielellä, myös englannin kielellä.

6 a§ Kokeiden uusiminen

Voimassa olevassa lainsäädännössä uusimismahdollisuudesta on säädetty ylioppilastutkinnosta annetussa valtioneuvoston asetuksessa, mutta yksilön oikeuksia koskevana siitä tulisi säätää lain tasolla. Korkeakoulujen uudistuvat opiskelijavalinnat ja ylioppilastutkinnon painoarvon lisääminen edellyttävät, että ylioppilastutkinnon kokeita olisi mahdollista uusia nykyistä joustavammin.

Lakiesityksen mukaan hyväksytyn kokeen saisi uusia rajoituksetta. Ylioppilastutkinnon suorittamisen aikana kokelaalla olisi oikeus uusia hylätty koe kolme kertaa. Tutkinnon suorittanut henkilö saisi uusia hylätyn kokeen rajoituksetta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa, että ylioppilaskokeen saisi uusia rajattomasti, mutta siten, että uusintakokeet järjestetään siinä lukiossa missä opiskelija on suorittanut ylioppilastutkinnon.

Esitykset taloudelliset vaikutukset

Lakiesityksen ehdotetuista toimenpiteistä henkilökohtaisen opinto-ohjauksen lisääminen, oppimisen tuen laajentuminen sekä ylioppilaskirjoitusten uusimisrajoitusten poistuminen aiheuttavat merkittäviä lisäkustannuksia. Jotta toimenpiteet toteutuisivat, on valtion turvattava niiden riittävä rahoitus.

Lakiesityksen mukaan lisäkustannukset korvattaisiin kunnille pienentämällä kunnan omarahoitusosuutta lukiokoulutuksen käyttökustannuksista, mikä on kannatettava asia. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että lukiokoulutuksen yksikköhintoja tulee korottaa riittävästi siirtämävaiheessa, jotta ehdotetut toimenpiteet voidaan toteuttaa.

Tiivistelmä

Kasvatus- ja koulutuslautakunta näkee, että lukiouudistuksen aikataulu on tarpeettoman tiukka. Lukion tuntijakokokeilu aloitettiin syksyllä 2017 ja tuloksia saadaan vuosina 2016 ja 2017 lukion aloittaneiden nuorten osalta vuoteen 2020 mennessä. Lautakunta näkee, että koulutusta pitää uudistaa pitkäjänteisesti, koska muutokset vaikuttavat vuosikymmeniä eteenpäin. Uuden uudistuksen aloittaminen, kun edellisen vaikutusten arviointi on yhä kesken, ei ole perusteltua.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että opintopisteiden käyttäminen lukio-opintojen mitoituserusteena on kannatettavaa, koska se edistää lukiokoulutuksen järjestäjien ja korkeakoulujen välisen yhteistyön toteuttamista ja korkeakouluopintojen hyväksi lukemista lukiokoulutuksen oppimäärään.

Opinto-ohjaajapalveluiden tarve ja toteuttamistavat vaihtelevat koulutuksen järjestäjittäin ja lukioittain. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa ehdotusta, että kaavamaisen suhdelukusäntelyn sijaan (X opiskelijaa / opinto-ohjaaja) ohjaukselle asetetaan sisällöllisiä vaatimuksia. Lakiin ehdotettu jälkiohjausvelvoite on kannatettava asia nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa, että oppimisen tuki tuodaan lainsäädännöllä tasapuolisesti kaikille lukiolaisille. On hyvä lisäys, että opiskelijalla, jolla oppimisvaikeuksien vuoksi on vaikeuksia suoriutua opinnoistaan, olisi oikeus saada tarpeidensa mukaisesti tukea.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa ehdotusta, että ylioppilaskokeen saisi uusia rajattomasti, mutta siten, että uusintakokeet järjestetään siinä lukiossa missä opiskelija on suorittanut ylioppilastutkinnon.

Lakiesityksen ehdotetuista toimenpiteistä henkilökohtaisen opinto-ohjauksen lisääminen, oppimisen tuen laajentuminen sekä ylioppilaskirjoitusten uusimisrajoitusten poistuminen aiheuttavat merkittäviä lisäkustannuksia. Jotta toimenpiteet toteutuisivat, on valtion turvattava niiden riittävä rahoitus.

Lakiesityksen mukaan lisäkustannukset korvattaisiin kunnille pienentämällä kunnan omarahoitusosuutta lukiokoulutuksen käyttökustannuksista, mikä on kannatettava asia. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että lukiokoulutuksen yksikköhintoja tulee korottaa riittävästi siirtymävaiheessa, jotta ehdotetut toimenpiteet voidaan toteuttaa. On hyvä, että jatkossa yksikköhinnat eivät perustu enää historiaperusteiseen (edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna aiheutuneiden valtakunnallisten kokonaiskustannusten perusteella) laskentamalliin, koska kustannukset nousevat tulevaisuudessa.

Käsittely

13.02.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä muutti esitystään siten, että lausuntoon lisätään uusi kappale väliotsikon Ylioppilastutkinnon järjestäminen jälkeen ennen alaotsikkoa 6 a § Kokeiden uusiminen seuraavasti: "1 § Ylioppilastutkinto Ylioppilastutkinto pitäisi voida suorittaa paitsi suomen tai ruotsin kielellä, myös englannin kielellä".

26.02.2018

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi esittelijän muutetun esityksen.

Vastaehdotus:

Ville Jalovaara: Lisätään Tiivistelmään, kohtaan 34 jatkoksi:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta näkee, että lukiouudistuksen aikataulu on tarpeettoman tiukka. Lukion tuntijakokokeilu aloitettiin syksyllä 2017 ja tuloksia saadaan vuosina 2016 ja 2017 lukion aloittaneiden nuorten osalta vuoteen 2020 mennessä. Lautakunta näkee, että koulutusta pitää uudistaa pitkäjärjestyksellä, koska muutokset vaikuttavat vuosikymmeniä eteenpäin. Uuden uudistuksen aloittaminen, kun edellisen vaikutusten arviointi on yhä kesken, ei ole perusteltua.

Kannattaja: Vesa Korkkula

Vastaehdotus:

Vesa Korkkula: Poistetaan kohta (18):

"Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa ehdotusta, että koulutuksen järjestäjä voi järjestää jälkiohjauksen myös keskitetysti, esimerkiksi Ohjaamon palveluna."

Ja lisätään:

"Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että ohjausta on luontevaa antaa siinä oppilaitoksessa, jossa opiskelija on lukiokoulutuksen oppimäärän suorittanut. Tätä varten tarvitaan lisää opinto-ohjaajia. Lukion opinto-ohjauksen ja keskitetyn ohjauksen (Ohjaamot) ja TE-toimistojen ammatinvalinnan ohjauksen yhteistyötä tulee lisätä ja tunnistaa ne lukio-opiskelijoiden ohjaustarpeet, jotka tällä hetkellä jäävät katveeseen."

Perustelut [ei kirjata päätösesitykseen]: Uutena opinto-ohjauksen velvoitteena lakiluonnokseen on kirjattu ns. jälkiohjaus Opinto-ohjauksen tulisi muodostaa jatkumo, jossa opiskelija saa omien tarpeidensa mukaista opinto-ohjausta. Opiskelijan ja opinto-ohjaajan välille syntyy luottamuksellinen suhde, ja opinto-ohjaaja on lukion aikana perehtynyt mm. opiskelijan erityisiin tarpeisiin. Koska TE-toimistojen osaaminen ja resurssit liittyen erityistä tukea tarvitsevien nuorten ammatinvalinnanohjaukseen on kokemuksemme mukaan heikentynyt, tarvitaan tukevampaa ohjausta sekä lukioaikaiseen että siirtymävaiheen ohjaamiseen. Siinä ammattitaitoisilla lukion opinto-ohjaajilla on keskeinen rooli. Jälkiohjauksen siirtäminen yksinomaan esimerkiksi Ohjaamoiden tehtäväksi voi syrjäyttää nuoria. On huomattava, että Ohjaamoiden työntekijät eivät välttämättä ole koulutettuja opinto-ohjaajia.

Kannattaja: Fatim Diarra

26.02.2018

Vastaehdotus:

Vesa Korkkula: Poistetaan kohdasta (13) lause:

"Tästä syystä kaavamaisen suhdelukusäntelyn sijaan (X opiskelijaa / opinto-ohjaaja) on perustellumpaa asettaa ohjaukselle sisällöllisiä vaatimuksia."

Ja korvataan se seuraavasti:

"Tästä syystä opinto-ohjauksen riittävyden turvaamiseksi tulisi laissa säätää maksimiopiskelijamäärä opinto-ohjaajaa kohti seuraavasti: vähintään yksi päätoiminen opinto-ohjaaja 200–250 opiskelijaa kohden."

Kannattaja: Fatim Diarra

Vastaehdotus:

Fatim Diarra: Poistetaan kohta:

"Koska esitetyssä lakiluonnoksessa oppiaineita ja niihin kuuluvien opintojen laajuuksia tai pakollisuutta ei ole tarkoitus muuttaa nykytilaan nähden (Liite 2 s. 72), jää lukiokoulutuksen todellinen rakenneuudistus pinnalliseksi. Mikäli opiskelijan on edelleen suoritettava 18 pakollisen oppiaineen kurssveja, lukiokoulutuksen rakenne ei tue toivotulla tavalla opiskelijan mahdollisuutta valita oppiaineita omien vahvuuksien, tulevaisuuden suunnitelmien ja mielenkiinnon kohteiden perusteella."

Perustelut [ei kirjata päätösehdotukseen]: Lukion opiskelijat voivat jo nykyisen lukiolain ja myös uuden lukiolakiesityksen puitteissa valita oppiaineita omien vahvuuksien, tulevaisuuden suunnitelmien ja mielenkiinnon kohteiden perusteella. Mikäli haluaisimme määritellä uudelleen lukiossa opetettavia aiheita niin siitä tulisi käydä erillinen ja laajempi keskustelu. Lukion ideana on kuitenkin yleissivistävyys sekä jatko-opintokelpoisuus. Musta on kohtuutonta mikäli jo lukionsa aloittavan nuoren tulisi käytännössä jo tietää mihin hän aikoo hakea opiskelemaan lukion jälkeen. Suuri osa niistä työpaikoista joihin ensi syksynä lukionsa aloittavat tulevat aikanaan työllistymään ei ole vielä keksittykään.

Kannattaja: Tarik Ahsanullah

Vastaehdotus:

Vesa Korkkula: Poistetaan Tiivistelmästä kohta:

"(34) Kasvatus- ja koulutuslautakunta olisi toivonut lukiolain perusteelliseksi uudistusta. Koska esitetyssä lakiluonnoksessa oppiaineita ja niihin kuuluvien opintojen laajuuksia tai pakollisuutta ei ole tarkoitus muuttaa nykytilaan nähden, jää lukiokoulutuksen todellinen rakenneuudistus pinnalliseksi."

Kannattaja: Fatim Diarra

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään Tiivistelmään kohtaan 34 jatkoksi:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta näkee, että lukiouudistuksen aikataulu on tarpeettoman tiukka. Lukion tuntijakokokeilu aloitettiin syksyllä 2017 ja tuloksia saadaan vuosina 2016 ja 2017 lukion aloittaneiden nuorten osalta vuoteen 2020 mennessä. Lautakunta näkee, että koulutusta pitää uudistaa pitkäjänteisesti, koska muutokset vaikuttavat vuosikymmeniä eteenpäin. Uuden uudistuksen aloittaminen, kun edellisen vaikutusten arviointi on yhä kesken, ei ole perusteltua.

Jaa-äännet: 3

Tarik Ahsanullah, Dani Niskanen, Pia Pakarinen

Ei-äännet: 8

Joakim Horsma, Ville Jalovaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Petra Malin, Abdirahim Mohamed

Tyhjä: 1

Fatim Diarra

Poissa: 1

Ted Apter

Suoritetussa äänestyksessä Ville Jalovaaran vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 8–3. Tyhjää äänesti 1. Poissa 1.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Poistetaan kohta (18): "Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa ehdotusta, että koulutuksen järjestäjä voi järjestää jälkiohjauksen myös keskitetysti, esimerkiksi Ohjaamon palveluna." Ja lisätään: "Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että ohjausta on luontevaa antaa siinä oppilaitoksessa, jossa opiskelija on lukiokoulutuksen oppimäärän suorittanut. Tätä varten tarvitaan lisää opinto-ohjaajia. Lukion opinto-ohjauksen ja keskitetyn ohjauksen (Ohjaamot) ja TE-toimistojen ammatinvalinnan ohjauksen yhteistyötä tulee lisätä ja tunnistaa ne lukio-opiskelijoiden ohjaustarpeet, jotka tällä hetkellä jäävät katveeseen."

Perustelut [ei kirjata päätösesitykseen]: Uutena opinto-ohjauksen velvoitteena lakiluonnokseen on kirjattu ns. jälkiohjaus Opinto-ohjauksen tulisi muodostaa jatkumo, jossa opiskelija saa omien tarpeidensa mukaista opinto-ohjausta. Opiskelijan ja opinto-ohjaajan välille syntyy luottamuksellinen suhde, ja opinto-ohjaaja on lukion aikana perehtynyt mm. opiskelijan erityisiin tarpeisiin. Koska TE-toimistojen osaaminen ja

resurssit liittyen erityistä tukea tarvitsevien nuorten ammatinvalinnanohjaukseen on kokemuksemme mukaan heikentynyt, tarvitaan tukevampaa ohjausta sekä lukioaikaiseen että siirtymävaiheen ohjaamiseen. Siinä ammattitaitoisilla lukion opinto-ohjaajilla on keskeinen rooli. Jälkiohjauksen siirtäminen yksinomaan esimerkiksi Ohjaamoiden tehtäväksi voi syrjäyttää nuoria. On huomattava, että Ohjaamoiden työntekijät eivät välttämättä ole koulutettuja opinto-ohjaajia.

Jaa-äännet: 1

Pia Pakarinen

Ei-äännet: 11

Tarik Ahsanullah, Fatim Diarra, Joakim Horsma, Ville Jalovaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Petra Malin, Abdirahim Mohamed, Dani Niskanen

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Ted Apter

Suoritetussa äänestyksessä Vesa Korkkulan vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 11–1. Poissa 1.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Poistetaan kohdasta (13) lause:

"Tästä syystä kaavamaisen suhdelukusääntelyn sijaan (X opiskelijaa / opinto-ohjaaja) on perustellumpaa asettaa ohjaukselle sisällöllisiä vaatimuksia." Ja korvataan se seuraavasti: "Tästä syystä opinto-ohjauksen riittävyyden turvaamiseksi tulisi laissa säätää maksimiopiskelijamäärä opinto-ohjaajaa kohti seuraavasti: vähintään yksi päätoiminen opinto-ohjaaja 200–250 opiskelijaa kohden."

Jaa-äännet: 8

Tarik Ahsanullah, Fatim Diarra, Joakim Horsma, Emma Kari, Otso Kivekäs, Pia Kopra, Dani Niskanen, Pia Pakarinen

Ei-äännet: 4

Ville Jalovaara, Vesa Korkkula, Petra Malin, Abdirahim Mohamed

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Ted Apter

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän muutettu ehdotus voitti Vesa Korkkulan vastaehdotuksen äänin 8–4. Poissa 1.

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Poistetaan kohta: "Koska esitetyssä lakiluonnoksessa oppiaineita ja niihin kuuluvien opintojen laajuuksia tai pakollisuutta ei ole tarkoitus muuttaa nykytilaan nähden (Liite 2 s. 72), jää lukiokoulutuksen todellinen rakenneuudistus pinnalliseksi. Mikäli opiskelijan on edelleen suoritettava 18 pakollisen oppiaineen kursseja, lukiokoulutuksen rakente ei tue toivotulla tavalla opiskelijan mahdollisuutta valita oppiaineita omien vahvuuksien, tulevaisuuden suunnitelmien ja mielenkiinnon kohteiden perusteella."

Perustelut [ei kirjata päätösehdotukseen]: Lukion opiskelijat voivat jo nykyisen lukiolain ja myös uuden lukiolakiesityksen puitteissa valita oppiaineita omien vahvuuksien, tulevaisuuden suunnitelmien ja mielenkiinnon kohteiden perusteella. Mikäli haluaisimme määritellä uudelleen lukiossa opetettavia aiheita niin siitä tulisi käydä erillinen ja laajempi keskustelu. Lukion ideana on kuitenkin yleissivistävyys sekä jatko-opintokelpoisuus. Musta on kohtuutonta mikäli jo lukionsa aloittavan nuoren tulisi käytännössä jo tietää mihin hän aikoo hakea opiskelemaan lukion jälkeen. Suuri osa niistä työpaikoista joihin ensi syksynä lukionsa aloittavat tulevat aikanaan työllistymään ei ole vielä keksittykään.

Jaa-äännet: 2

Pia Kopra, Pia Pakarinen

Ei-äännet: 9

Tarik Ahsanullah, Fatim Diarra, Joakim Horsma, Emma Kari, Otso Kivekäs, Vesa Korkkula, Petra Malin, Abdirahim Mohamed, Dani Niskanen

Tyhjä: 1

Ville Jalovaara

Poissa: 1

Ted Apter

Suoritetussa äänestyksessä Fatim Diarran vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 9–2. Tyhjää äänesti 1. Poissa 1.

5 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Poistetaan Tiivistelmästä kohta 34: "Kasvatus- ja koulutuslautakunta olisi toivonut lukiolain perusteellisempaa uudistusta. Koska

26.02.2018

esityksessä lakiluonnoksessa oppiaineita ja niihin kuuluvien opintojen laajuuksia tai pakollisuutta ei ole tarkoitus muuttaa nykytilaan nähden, jää lukiokoulutuksen todellinen rakenneuudistus pinnalliseksi."

Jaa-äännet: 1

Pia Pakarinen

Ei-äännet: 11

Tarik Ahsanullah, Fatim Diarra, Joakim Horsma, Ville Jalovaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Petra Malin, Abdirahim Mohamed, Dani Niskanen

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Ted Apter

Suoritettussa äänestyksessä Vesa Korkkulan vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 11–1. Poissa 1.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Ulla Juhanko, koulutussuunnittelija, puhelin: 310 86469
ulla.juhanko(a)hel.fi

Mervi Willman, lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 86342
mervi.willman(a)hel.fi

§ 109

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle ehdotuksista kielikoulutuksen kehittämiseksi "Monikielisyys vahvuudeksi - Selvitys Suomen kielivarannon tilasta ja tasosta"

HEL 2017-013821 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus antoi seuravan lausunnon Opetus- ja kulttuuriministeriölle ehdotuksista kielikoulutuksen kehittämiseksi "Monikielisyys vahvuudeksi - Selvitys Suomen kielivarannon tilasta ja tasosta":

1. Selvittäjä ehdottaa, että Tilastokeskus muuttaa kielitaidon tilastointia niin, että henkilö voi äidinkieltensä lisäksi ilmoittaa väestörekisteriin muita kotikieliä.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. On hyödyllistä, että koko kielivaro-
ranto tulee esille. Yksittäisellä henkilöllä voi olla aktiivisesti käytössä
kaksi tai useampi kotikieltä. Päätökset kuntien ja maakuntien kielelli-
sestä asemasta pitää perustua rekisteröityihin äidinkieliin, ei mahdoli-
siin muihin kotikieliin.

2. Selvittäjä ehdottaa, että koulutuksen järjestäjät kehittävät yhteistyös-
sä työ- ja elinkeinoelämän kanssa toimenpiteitä, joilla voidaan nykyistä
paremmin tunnistaa opiskelijoiden kielivaro- ja hyödyntää sitä työelä-
mässä.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Monipuolinen kielivaro-
ranto on kansallinen etu, jota voidaan hyödyntää kansainvälisessä yhteistyössä
ja kansainvälisillä markkinoilla.

3. Selvittäjä ehdottaa, että A1-kieli varhennetaan alkamaan viimeistään
ensimmäisen opintovuoden kevätlukukaudella. Varhentamiseen vara-
taan tarvittava lisäys vähimmäistuntimäärään.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Helsingissä A1-kielen opetus al-
kaa 1.8.2018 alkaen 1. luokalta. Se on kaupunkistrategian mukainen
ratkaisu. Varhentamista perustellaan sillä, että kielen oppiminen on te-
hokkaampaa, mitä aiemmin sen oppiminen alkaa.

4. Selvittäjä ehdottaa, että A1-kielivalinnaksi suositellaan pääsääntöi-
sesti muuta kuin englantia.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta, vaikka siinä mainitun suosituk-
sen merkitys ei käykään täysin selväksi. Kielen valinnan tulee perustua
oppilaan ja huoltajien omaan valintaan; jos heille suositellaan jotakin

tiettyä valintaa, on opetuksen järjestäjiltä samalla edellytettävä, että valintaan on myös todellinen mahdollisuus. Monipuolinen kielivaranto on aitoa kansainvälisyyttä.

5. Selvittäjä ehdottaa, että valinnainen A2-kieli varhennetaan alkamaan 3. luokalta, ja se on pääsääntöisesti englanti.

Helsingin kaupunki ei puolla eikä vastusta esitystä. A2-kielen valinnan tulee perustua oppilaan ja huoltajien omaan valintaan. Samalla perusteella kuin A1-kielen aloitusta varhennetaan, tulee myös A2-kielen opetusta varhentaa. Mitä aiemmin kielen oppiminen alkaa, sen tehokkaimpaa se on. Englannin kieli on maailmanlaajuinen yleiskieli ja sen tärkeys on hyvä tuoda esille ohjauksessa, vaikkakin kielitarjonnan tulee olla monipuolista.

6. Selvittäjän vaihtoehtoisen ehdotuksen mukaan oppilaiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia kieltenopiskeluun parannetaan velvoittamalla kunnat laajentamaan oppilaiden mahdollisuuksia valita A-kielen oppimääränä myös muita kieliä kuin englantia. Opetuksen järjestämisessä hyödynnetään alueellisia yhteistyömuotoja ja verkko-opetusta.

Helsingin kaupunki antaa tähän saman vastauksen kuin kysymykseen 5.

7. Selvittäjän ehdotuksen mukaan lukion rakennetta kehitetään niin, että se mahdollistaa joustavan, pitkäjänteisen ja monipuolisen kieltenopiskelun hyödyntämällä oppiainerajat ylittäviä oppimiskokonaisuuksia.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Perusopetuksessa on luotu hyvä ja monipuolinen kielitaito. Ilmiöpohjainen oppiminen ja laaja-alainen osaaminen ovat opetussuunnitelmien mukaisia kärkiä, jotka mahdollistavat oppiainerajat ylittäviä oppimiskokonaisuuksia.

8. Selvittäjän ehdotuksen mukaan suullisen kielitaidon koe otetaan osaksi vieraiden kielten ja toisen kotimaisen kielen kokeita ylioppilastutkinnossa. Kehittyvää teknologiaa hyödynnetään kokeen toteutuksessa.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Suullinen kielitaito on tärkeä osa kielitaitoa ihmisten välisten kommunikoinnin kannalta.

9. Selvittäjän ehdotuksen mukaan Opetushallitus kehittää yhdessä opetuksen/koulutuksen järjestäjien kanssa tapoja tunnistaa, tukea ja hyödyntää monikielisyyttä nykyistä paremmin oppijoiden, koulun ja paikallisyhteisön vahvuutena.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Monikielisyyden tunnistaminen, tukeminen ja hyödyntäminen ovat kansallisesti merkittäviä sivistyksen,

kansainvälisyyden ja kilpailukyvyn takia. Sen vuoksi on tärkeää luoda näille kansallisesti suuntaviivat ja periaatteet.

10. Selvittäjän ehdotuksen mukaan koulujen kielitietoista toimintaa vahvistetaan täydennyskoulutuksella siten, että jokaisella opetuksen järjestäjällä on riittävä määrä kielitietoisien opetuksen asiantuntijoita.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Kielitietoisuus, kielitaidon kehittäminen, kielen opetuksen varhentaminen, kielitaidon monipuolisuus ja monikielisyys ovat asioita, joiden kehittäminen edellyttää täydennyskoulutusta.

11. Selvittäjän ehdotuksen mukaan oppilaitokset tarjoavat eri asteilla kieliin erilaisia polkuja: kielikerhoja, pelillistämistä ja muita digitaalisten sovellusten tarjoamia mahdollisuuksia.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Kielen oppimisen varhentaminen edellyttää uudenlaisia toimintatapoja. Luku- ja kirjoitustaito eivät ole edellytyksiä kielen oppimiselle, vaan esim. leikit, laulut ja lorut ovat hyviä tapoja kielenoppimisen alkuvaiheessa. Erilaiset oppimisen polut monipuolistavat kielenopetusta. Samalla ne myös motivoivat, tukevat kommunikaatiota ja mahdollistavat itsenäisen opiskelun.

12. Selvittäjän ehdotuksen mukaan kehitetään toiselle asteelle mallit in- ja nonformaalisti opitun osaamisen tunnustamiselle.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Osaaminen perustuu näyttöön, ei opetukseen osallistumiseen. On tärkeää, että osaamisen tunnustamiselle on selkeät kriteerit.

13. Selvittäjän ehdotuksen mukaan selvitetään mahdollisuudet lukion ja vapaan sivistystyön oppilaitosten yhteistyölle ja yleisten kielitutkintojen kehittämiseksi vastaamaan tarpeeseen ”toisen asteen Ykinä”.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Yleiset kielitutkinnot ovat tärkeä osa kielen osaamisen tunnustamista. Kuusiportainen taitoasteikko on yhteismitallinen yleiseurooppalaisen viitekehyksen taitoasteikon kanssa. Tällaisten tutkintojen avulla on mahdollista myös tunnustaa ja tunnustaa in- ja nonformaalisti opittua.

14. Selvittäjän ehdotuksen mukaan ammatillisessa koulutuksessa lisätään muilla kuin kotimaisilla kielillä annettavaa tutkintokoulutusta ja vahvistetaan kieliopintojen roolia kaikessa koulutuksessa.

Helsingin kaupunki puoltaa esitystä. Kieliopintojen roolia tulee lisätä, koska työmarkkinat, palvelukenttä tai ammattitaidon edelleen kehittyminen edellyttävät kykyä toimia kansainvälisessä tai monikielisessä ympäristössä. Myös muilla kuin kotimaisilla kielillä tapahtuvaa tutkintokou-

lutustakin voidaan lisätä. On kuitenkin huolehdittava ennen kaikkea tutkintoon liittyvän osaamisen varmistaminen.

15. Selvittäjän ehdotuksen mukaan Kansallinen arviointikeskus (Karvi) toteuttaa vuoden 2020 jälkeen arvioinnin ammatillisen koulutuksen reformin vaikutuksista yhteisten tutkinnon osien ml. kielten opiskeluun ja oppimiseen.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. On tärkeää, että ammatillisen koulutuksen uudistuksen vaikutuksia arvioidaan. Yhteisten tutkinnon osien ja kielten oppimisen osalta se on tärkeää myös siksi, että opiskelija voi jatkaa opintoja ammattikorkeakoulussa tai yliopistossa.

16. Selvittäjän ehdotuksen mukaan varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen tuodaan kielenopetuksen aloittamiseen orientoivia elementtejä, kuten leikillisyyttä, pelillisyyttä, kielisuihkuttelua jne.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Vieraisiin kieliin orientoituminen tapahtuu kielisuihkuttelulla, jossa leikit, pelit, laulut ja lorut ovat keskeisiä toimintatapoja. Leikillisuus ja pelillisuus tukevat lapsen aktiivisuutta, toimijuutta, toiminnallista oppimista ja osallisuutta.

17. Selvittäjän ehdotuksen mukaan kieltenopetuksen kärkihankkeen sekä kielikyöpyopetuksen kehittämistoimien pohjalta vahvistetaan varhaiskasvatuksen vieraiden kielten opiskelun aloittamista tukevaa ja siihen orientoivaa pedagogiikka.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Kielen oppiminen on sitä tehokkaampaa, mitä aiemmin se alkaa. Varhaiskasvatus luo vahvan pohjan elinikäiselle oppimiselle.

18. Selvittäjän ehdotuksen mukaan yliopistot vahvistavat kielitietoisuuteen ja lasten kielellisen kehityksen tukemiseen perehdyttäviä sisältöjä lastentarhanopettajakoulutuksessa.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Opettajankoulutuksella on merkittävä rooli pedagogiikan kehittämisessä. Kielitietoisuuteen ja lasten kielellisen kehityksen tukemiseen perehdyttävät sisällöt mahdollistavat kielten oppimisen aloittamisen ja siihen orientoivan pedagogiikan kehittämisen. On tärkeää, että kielitietoisuuteen perehdyttäviä sisältöjä vahvistetaan myös ammattikorkeakoulujen lastentarhanopettajakoulutuksessa.

19. Selvittäjän ehdotuksen mukaan yliopistot ja ammattikorkeakoulut suunnittelevat ja järjestävät yhteistyössä lyhytkestoisempaa täydennyskoulutusta ja erikoistumiskoulutusohjelman kielitietoisesta opetuksesta lastentarhanopettajille.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Täydennyskoulutuksella vahvistetaan opettajien osaamisen ja pedagogiikan kehittymistä. Kielitietoisuuteen ja lasten kielellisen kehityksen tukemiseen perehdyttävät sisällöt mahdollistavat kielten oppimisen aloittamisen ja siihen orientoivan pedagogiikan kehittymisen.

20. Selvittäjän ehdotuksen mukaan kannustetaan kuntia laatimaan vuoteen 2020 mennessä kieli- ja kansainvälisyysohjelmat, joissa kieltenopetusta tarkastellaan oppilaiden kielipolkujen jatkumon, kielivalintojen tarjonnan ja jakauman, kunnan tai maakunnan elinkeinoelämän tarpeiden sekä kansallisten tarpeiden kannalta. Ohjelmissa huomioidaan myös vapaan sivistystyön oppilaitosten rooli kieliohjelmien jatkumon varmistamisessa.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Toimintaympäristöt Helsingissä ovat jo nyt monikielisiä, monikulttuurisia ja kansainvälisiä. Kielipolut, kielivalinnat, kielivalintojen tarjonta ja jakauma sekä kaupungin strategia ovat asioita, jotka on hyvä saada läpinäkyviksi kuntalaisen kannalta. Oppijoiden ja huoltajien valintojen tulee pohjautua tietoon.

21. Selvittäjän ehdotuksen mukaan Opetushallitus kokoaa yhdessä Kuntaliiton kanssa kielenopetuksen kehittäjäkuntien verkoston, jossa kunnille annetaan tukea ja mahdollisuus tehdä yhteistyötä hyvien käytäntöjen löytämiseksi ja levittämiseksi kielenopetukseen. Työssä hydynnetään olemassa olevia verkostoja. Opetushallituksen kokeilukeskus osallistuu verkoston luomiseen.

Helsingin kaupunki puoltaa esitystä. Verkostomainen toiminta kehittämisessä on hyvä ajatus. Helsinki haluaa olla mukana osana kielenopetuksen kehittäjäkuntien verkostoa.

22. Selvittäjän ehdotuksen mukaan yliopistot ja ammattikorkeakoulut lisäävät kielten ylioppilaskokeiden huomioimista opiskelijavalinnassa. Tämä tarkoittaa myös muita kieliä kuin suomea/ruotsia ja englantia.

Helsingin kaupunki ei puolla eikä vastusta esitystä. Ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen opiskelijavalintojen periaatteet on hyvä selvittää erikseen. On tärkeä huomioida, että opiskelijavalintojen kriteerit ovat sellaiset, että ne eivät muodosta jatko-opintoihin hakeutuville umpipeiriä.

23. Selvittäjän ehdotuksen mukaan muutetaan asetusta yliopistojen tutkinnoista niin, että opiskelijalta edellytetään vähintään kahden vieraan kielen taidon osoittamista.

Helsingin kaupunki ei puolla esitystä. Helsingin kaupunki tarvitsee kielitietoisia ja -taitoisia, monikielisessä sekä kansainvälisessä toimintaym-

päristössä toimivia ammattilaisia. Kielen opiskelu on kuitenkin mahdollista elinikäisen oppimisen näkökulmasta milloin vain. Kielitaito voidaan osoittaa muutoinkin kuin yliopistotutkinnon osana.

24. Selvittäjän ehdotuksen mukaan osaamisen hankkimiseen ja osoittamiseen kehitetään joustavia malleja yliopistojen, lukioiden ja vapaan sivistystyön yhteistyönä.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Yliopistoilla, lukioilla ja vapaan sivistystyön oppilaitoksilla on kaikilla monenlaista ja myös erilaista osaamista. Näiden osaamista on hyvä hyödyntää osaamisen hankkimisessa ja osoittamisessa elinikäisen oppimisen mahdollistaen.

25. Selvittäjän esityksen mukaan korkeakoulut sopivat Unifin ja Arenen johdolla työnjaosta ja yhteistyöstä Aasian ja Afrikan kielten (esim. somali, kurdi, vietnam, kiina, korea, japani) perusopetuksessa kielikeskuksissa tai vastaavissa. Tarkastelu tehdään rinnan kielten tutkintokoulutuksen kehittämisen kanssa. Yhteistyönä kehitetään myös Aasian ja Afrikan kielten verkko-opetusta maan korkeakoulujen ja aikuiskoulutuksen tarpeisiin.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Afrikan ja Aasian kielten merkitys kasvaa sekä kansallisesti että Helsingin kaupungissa. Korkeakoulujen on järkevää sopia työnjaosta ja yhteistyöstä näiden kielten opetuksen järjestämisessä.

26. Selvittäjän ehdotuksen mukaan korkeakoulut lisäävät suomen/ruotsin toisena kielenä opetukseen syventäviä kursseja.

Helsingin kaupunki puoltaa esitystä. Kansalliskielten osaamisesta on myös pidettävä huolta. Ylemmän taitotason suomen ja ruotsin kielen koulutuksen tarjoaminen lisää erityisesti ulkomaalaistaustaisten henkilöiden työmarkkinakelpoisuutta paikallisia työmarkkinoita ajatellen.

27. Selvittäjän ehdotuksen mukaan kielten tutkinto-opiskelu ja tutkimus profiloidaan eri yliopistoissa eri tavoin, ja tarpeisiin vastaamista arvioidaan yliopistojen yhteistyönä kansallisen kielivarannon näkökulmasta. Samalla huolehditaan siitä, että kielten aineenopettajakoulutusta tarjoavissa yliopistoissa on tarjolla riittävän laaja kieliaineiden kirjo. Kiinan kielen opetusta lisätään eniten.

Helsingin kaupunki ei puolla eikä vastusta ehdotusta. Yliopistojen välinen yhteistyö on tärkeää. Miten kielten tutkinto-opiskelu ja tutkimus profiloidaan yliopistoissa tai miten yliopistojen yhteistyö kansallisen kielivarannon näkökulmasta järjestetään, on ennen kaikkea yliopistojen asia. Kielenopetuksen varhentaminen tai kiinan kielen opetuksen tar-

jonnin laajentaminen ovat asioita, jotka on syytä huomioida tutkinto-opiskelussa ja tutkimuksessa.

28. Selvittäjän ehdotuksen mukaan yliopistot kehittävät uudenlaisia kieliaineita ja muuta substanssia yhdistäviä tutkinto-ohjelmia.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Kielenopetuksen varhentaminen, tarjonnan monipuolistaminen, kielitietoisuuden kehittyminen sekä kansainvälistyminen edellyttävät tutkinto-ohjelmien kehittämistä.

29. Selvittäjän ehdotuksen mukaan yliopistot lisäävät yhteistyötä Pohjoismaiden ja Viron yliopistojen kanssa vähemmän opiskelluissa kielissä hyödyntäen opetuksen digitalisaatiota.

Helsingin kaupunki ei puolla eikä vastusta ehdotusta. Väestömäärältään pienten valtioiden on järkevää tehdä yhteistyötä. Yliopistot tekevät paljon yhteistyötä ja tämänkin asian osalta sen kehittäminen on tarpeellista.

30. Selvittäjän ehdotuksen mukaan yliopistot uudistavat kielten aineenopettajakoulutusta ja opettajankoulutukseen kohdistuvaa tutkimusta kielten ainelaitosten ja opettajakoulutuslaitosten yhteistyönä. Erityisesti vahvistetaan oppijalähtöisyyteen, monikulttuurisuuteen ja joustaviin suoritustapoihin sekä digitaalisissa ympäristöissä toimimiseen kohdistuvaa tutkimusta ja osaamista.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Opetussuunnitelmien mukainen toiminta edellyttää opettajalta oppijalähtöistä toimintatapaa, monikulttuurisessa ympäristössä toimisen ammattitaitoa, joustavien menetelmien ja suoritustapojen hallintaa sekä digitaalisissa ympäristöissä toimimista. Näiden alueiden tutkimusta ja osaamista on tarpeen lisätä ainelaitosten ja opettajankoulutuslaitosten yhteistyönä.

31. Selvittäjän ehdotuksen mukaan kielten aineenopettajankoulutuksessa vahvistetaan kieli- ja kulttuuritietoisuuden kasvatuksen roolia. Selvitetään mahdollisuus erikoistua pedagogisissa opinnoissa, esimerkiksi opetusharjoittelussa, nykyistä vahvemmin aikuiskoulutukseen.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Kielenopetuksessa kieli- ja kulttuuritietoisuuden merkitys on kasvanut. Kielitaito on myös kielen kulttuurin taitoa. Kielen oppimista tapahtuu koko elämän ajan. Elinikäisen oppimisen näkökulmasta kielen aineenopettajalla tulee olla mahdollisuus erikoistua myös aikuiskoulutukseen.

32. Selvittäjän ehdotuksen mukaan koulutuksen järjestäjät takaavat opettajille mahdollisuudet täydennyskoulutukseen, joka tukee kontaktin säilymistä kielialueeseen ja kulttuuriympäristöön.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Täydennyskoulutuksessa tulee huomioida samalla tavalla kieli- ja kulttuuritietoisuuden osaamisen vaatimukset kuin kielten aineenopettajakoulutuksessa.

33. Selvittäjän ehdotuksen mukaan yliopistot jatkavat yhdessä työelämän toimijoiden kanssa erikoistumiskoulutusten kehittämistä opettajille aiheina esim. kielitietoisuus, monikielisyys, kaksikielinen pedagogiikka ja monikulttuurisissa yhteisöissä toimiminen.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Kansainvälisyys, monikielisyys ja monikulttuurisuus ovat osa toimintaympäristöämme. Kielitietoisuus on keskeinen osaamisalue opettajan työssä. Kielikylpy- ja kielirikasteinen opetus lisääntyy. On järkevää kehittää näiden osa-alueiden ympärille erikoistumiskoulutuksia yhdessä yliopistojen kanssa.

34. Selvittäjän ehdotuksen mukaan STM ja OKM vahvistavat neuvoloiden roolia kielitietoisuuden vahvistamisessa ja perheiden monikielisyyden tukemisessa.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Varhainen tuki perheille mahdollistuu hyvin neuvolatoiminnan kautta. Syntymästä kouluikään lapsi ja perhe ovat tämän palvelun piirissä. Yhdessä varhaiskasvatuksen kanssa neuvolatoiminta voi tukea kielitietoisuuden kehittymistä. Koska neuvoloissa kohdataan koko perhe, myös perheiden monikielisyyden tukeminen on mahdollista. On järkevää vahvistaa neuvoloiden roolia tässä asiassa.

35. Selvittäjän ehdotuksen mukaan lisätään oma äidinkieli perusopetuksessa säädöspohjaan erillisenä oppimääränä ja määritellään oman äidinkielen opettajan kelpoisuus.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Oman äidinkielen merkitys kaiken oppimisen, identiteetin kehittymisen ja muun kasvun ja kehityksen kannalta on ensiarvoisen tärkeä. Oman äidinkielen opettajien koulutus ja kelpoisuuden määrittely mahdollistaisi oman äidinkielen opetuksen laadun kehittymisen.

36. Selvittäjän ehdotuksen mukaan Jyväskylän yliopiston Soveltavan kielentutkimuksen keskus tekee yhdessä työnantajien kanssa selvityksen siitä, mikä on todellinen S2/R2-vaatimus työpaikoilla, miten ammatillista kielitaitoa arvioidaan ja miten suomen/ruotsin taitoa voidaan tehokkaasti kehittää työssä.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Suomen/ruotsin taitovaatimukset ovat erilaiset eri töissä. Taitotason vaatimuksia on hyvä arvioida. Koska kielen oppiminen on jatkuvaa, työnantajat tarvitsevat tukea, kuinka työntekijöiden kielitaitoa voidaan kehittää työssä. Selvitystyössä

olisi hyvä ottaa huomioon aiempi kehittämistyö, jossa myös Helsingin kaupunki oli mukana. Siinä määriteltiin maahanmuuttajataustaisen henkilöstön riittävä suomen kielen taitoa eri ammattialoilla ja sen pohjalta luotiin kielikoulutuksia henkilöstölle. Kielitaitomäärittelyä on käytetty tukena mm. lääkärin, sairaanhoitajien ja lähihoitajien kielitestausten ja kielikoulutusten suunnittelussa.

37. Selvittäjän ehdotuksen mukaan mahdollisuuksia suorittaa yleisiä kielitutkintoja parannetaan lisäämällä tutkintojen kielivalikoimaa ja vauhdittamalla tutkintojen digitalisoimista.

Helsingin kaupunki puoltaa esitystä. Kansainvälisyys, monikuluttuuriisuus, monikielisyys, Aasian ja Afrikan kielten osaamistarpeen lisääntyminen ja kielitietoisuuden vahvistaminen puoltavat kielivalikoiman laajentamista yleisissä kielitutkinnoissa. Digitalisointi antaa siihen mahdollisuuden.

38. Selvittäjän ehdotuksen mukaan työmarkkinajärjestöt ja yliopistot tekevät yhteistyössä selvityksen työelämän alakohtaisista todellisista kielten ja kulttuurien osaamistarpeista.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Eri työtehtävissä on eroja kielitaitovaatimusten suhteen. Toisaalta toimintaympäristömme kansainvälistyvät ja muuttuvat monikulttuurisiksi sekä monikielisiksi. Tulevaisuuden työtehtävissä korostuu vuorovaikutus ja sosiaaliset taidot. On tärkeää selvittää työelämän todellisia kielten ja kulttuurien osaamistarpeita. Selvityksessä olisi tärkeää ottaa mukaan Helsingin kaupunki suurimpana työnantajana.

39. Selvittäjän ehdotuksen mukaan vahvistetaan kansainvälisissä tutkinto-ohjelmissa opiskelevien ja niistä valmistuvien työelämäyhteyksiä ja osaamisen hyödyntämistä myös pk-yrityksissä.

Helsingin kaupunki puoltaa esitystä. Kansainvälisissä tutkinto-ohjelmissa opiskelevilla kielitaidon lisäksi kehittyä osaamista kulttuurien, moninaisuuden ja monikielisyyden kohtaamisessa. Tätä osaamista syytä edistää ja hyödyntää työelämässä. Työelämäosaamisen osana myös riittävän ammatillisen suomen tai ruotsin kielen koulutuksen tarjoaminen on tärkeää.

40. Selvittäjän ehdotuksen mukaan kansainvälisten koulujen määrä suurissa ja/tai kansainvälistyvissä kaupungeissa lisätään kansainvälisten osaajien Suomeen saamisen tukemiseksi.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Helsingin kaupunkistrategiassa kansainvälistyminen, kielen opetuksen varhentaminen ja kaksi- ja vieraskielisen opetuksen lisääminen ovat osa kaupungin kilpailukyvyyn pa-

rantamista. Kansainvälistymisen tarpeisiin ja kansainväliseen kilpailuun on varauduttava.

41. Selvittäjän ehdotusten mukaan maahanmuuttajien ohjaamisessa korkeakoulutukseen hyödynnetään vastuukorkeakoulutoiminnasta vuosina 2017-2020 saatuja kokemuksia. Syntyneet hyvät käytänteet sekä ohjauksesta että yhteistyöstä muiden toimijoiden kanssa vakiinnutetaan osaksi oppilaitosten ja TE-toimistojen toimintaa.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Maahanmuuttajien ohjautuminen koulutukseen on tärkeä osa kotoutumista. Tarvitsemme kaikkien panoksen ja jokaisella tulee olla mahdollisuus kouluttautua omien taipumusten, haaveiden ja potentiaalinsa mukaisesti. Ohjaus on tässä tärkeässä roolissa.

Käsittely

Esittelijä muutti ehdotustaan Marcus Rantalan vastaehdotuksen mukaisesti.

Vastaehdotus:

Marcus Rantala: Lisäys vastaus 1:

Uusi viimeinen lause:

"Päätökset kuntien ja maakuntien kielellisestä asemasta pitää perustua rekisteröityihin äidinkieliin, ei mahdollisiin muihin kotikieliin."

Kannattaja: Sanna Vesikansa

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 OKM, lausuntopyyntö 20.12.2017, ehdotukset kielikoulutuksen kehittämiseksi
- 2 Lausuntopyynnön kysymykset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

Kaupunginhallitus antaa seuravan lausunnon Opetus- ja kulttuuriministeriölle ehdotuksista kielikoulutuksen kehittämiseksi "Monikielisyys vahvuudeksi - Selvitys Suomen kielivarannon tilasta ja tasosta":

1. Selvittäjä ehdottaa, että Tilastokeskus muuttaa kielitaidon tilastointia niin, että henkilö voi äidinkielsensä lisäksi ilmoittaa väestörekisteriin muita kotikieliä.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. On hyödyllistä, että koko kielivaro-
ranto tulee esille. Yksittäisellä henkilöllä voi olla aktiivisesti käytössä
kaksi tai useampi kotikieltä.

2. Selvittäjä ehdottaa, että koulutuksen järjestäjät kehittävät yhteistyös-
sä työ- ja elinkeinoelämän kanssa toimenpiteitä, joilla voidaan nykyistä
paremmin tunnistaa opiskelijoiden kielivaro- ja hyödyntää sitä työelä-
mässä.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Monipuolinen kielivaro-
ranto on kansallinen etu, jota voidaan hyödyntää kansainvälisessä yhteistyössä
ja kansainvälisillä markkinoilla.

3. Selvittäjä ehdottaa, että A1-kieli varhennetaan alkamaan viimeistään
ensimmäisen opintovuoden kevätlukukaudella. Varhentamiseen vara-
taan tarvittava lisäys vähimmäistuntimäärään.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Helsingissä A1-kielen opetus al-
kaa 1.8.2018 alkaen 1. luokalta. Se on kaupunkistrategian mukainen
ratkaisu. Varhentamista perustellaan sillä, että kielen oppiminen on te-
hokkaampaa, mitä aiemmin sen oppiminen alkaa.

4. Selvittäjä ehdottaa, että A1-kielivalinnaksi suositellaan pääsääntöi-
sesti muuta kuin englanti.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta, vaikka siinä mainitun suosituk-
sen merkitys ei käykään täysin selväksi. Kielen valinnan tulee perustua
oppilaan ja huoltajien omaan valintaan; jos heille suositellaan jotakin
tiettyä valintaa, on opetuksen järjestäjiltä samalla edellytettävä, että va-
lintaan on myös todellinen mahdollisuus. Monipuolinen kielivaro-
ranto on aitoa kansainvälisyyttä.

5. Selvittäjä ehdottaa, että valinnainen A2-kieli varhennetaan alkamaan
3. luokalta, ja se on pääsääntöisesti englanti.

Helsingin kaupunki ei puolla eikä vastusta esitystä. A2-kielen valinnan
tulee perustua oppilaan ja huoltajien omaan valintaan. Samalla perus-
teella kuin A1-kielen aloitusta varhennetaan, tulee myös A2-kielen ope-
tusta varhentaa. Mitä aiemmin kielen oppiminen alkaa, sen tehokkaam-
paa se on. Englannin kieli on maailmanlaajuinen yleiskieli ja sen tar-

keys on hyvä tuoda esille ohjauksessa, vaikkakin kielitarjonnan tulee olla monipuolista.

6. Selvittäjän vaihtoehtoisen ehdotuksen mukaan oppilaiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia kieltenopiskeluun parannetaan velvoittamalla kunnat laajentamaan oppilaiden mahdollisuuksia valita A-kielen oppimääränä myös muita kieliä kuin englantia. Opetuksen järjestämisessä hyödynnetään alueellisia yhteistyömuotoja ja verkko-opetusta.

Helsingin kaupunki antaa tähän saman vastauksen kuin kysymykseen 5.

7. Selvittäjän ehdotuksen mukaan lukion rakennetta kehitetään niin, että se mahdollistaa joustavan, pitkäjänteisen ja monipuolisen kieltenopiskelun hyödyntämällä oppiainerajat ylittäviä oppimiskokonaisuuksia.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Perusopetuksessa on luotu hyvä ja monipuolinen kielitaito. Ilmiöpohjainen oppiminen ja laaja-alainen osaaminen ovat opetussuunnitelmien mukaisia kärkiä, jotka mahdollistavat oppiainerajat ylittäviä oppimiskokonaisuuksia.

8. Selvittäjän ehdotuksen mukaan suullisen kielitaidon koe otetaan osaksi vieraiden kielten ja toisen kotimaisen kielen kokeita ylioppilastutkinnossa. Kehittyvää teknologiaa hyödynnetään kokeen toteutuksessa.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Suullinen kielitaito on tärkeä osa kielitaitoa ihmisten välisten kommunikoinnin kannalta.

9. Selvittäjän ehdotuksen mukaan Opetushallitus kehittää yhdessä opetuksen/koulutuksen järjestäjien kanssa tapoja tunnistaa, tukea ja hyödyntää monikielisyyttä nykyistä paremmin oppijoiden, koulun ja paikallisyhteisön vahvuutena.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Monikielisyyden tunnistaminen, tukeminen ja hyödyntäminen ovat kansallisesti merkittäviä sivistyksen, kansainvälisyyden ja kilpailukyvyn takia. Sen vuoksi on tärkeää luoda näille kansallisesti suuntaviivat ja periaatteet.

10. Selvittäjän ehdotuksen mukaan koulujen kielitietoista toimintaa vahvistetaan täydennyskoulutuksella siten, että jokaisella opetuksen järjestäjällä on riittävä määrä kielitietoisen opetuksen asiantuntijoita.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Kielitietoisuus, kielitaidon kehittäminen, kielen opetuksen varhentaminen, kielitaidon monipuolisuus ja monikielisyys ovat asioita, joiden kehittäminen edellyttää täydennyskoulutusta.

11. Selvittäjän ehdotuksen mukaan oppilaitokset tarjoavat eri asteilla kieliin erilaisia polkuja: kielikerhoja, pelillistämistä ja muita digitaalisten sovellusten tarjoamia mahdollisuuksia.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Kielen oppimisen varhentaminen edellyttää uudenlaisia toimintatapoja. Luku- ja kirjoitustaito eivät ole edellytyksiä kielen oppimiselle, vaan esim. leikit, laulut ja lorut ovat hyviä tapoja kielenoppimisen alkuvaiheessa. Erilaiset oppimisen polut monipuolistavat kielenopetusta. Samalla ne myös motivoivat, tukevat kommunikaatiota ja mahdollistavat itsenäisen opiskelun.

12. Selvittäjän ehdotuksen mukaan kehitetään toiselle asteelle mallit in- ja nonformaalisti opitun osaamisen tunnustamiselle.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Osaaminen perustuu näyttöön, ei opetukseen osallistumiseen. On tärkeää, että osaamisen tunnustamiselle on selkeät kriteerit.

13. Selvittäjän ehdotuksen mukaan selvitetään mahdollisuudet lukion ja vapaan sivistystyön oppilaitosten yhteistyölle ja yleisten kielitutkintojen kehittämiseksi vastaamaan tarpeeseen ”toisen asteen Ykinä”.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Yleiset kielitutkinnot ovat tärkeä osa kielen osaamisen tunnustamista. Kuusiportainen taitoasteikko on yhteismitallinen yleiseurooppalaisen viitekehyksen taitoasteikon kanssa. Tällaisten tutkintojen avulla on mahdollista myös tunnustaa ja tunnustaa in- ja nonformaalisti opittua.

14. Selvittäjän ehdotuksen mukaan ammatillisessa koulutuksessa lisätään muilla kuin kotimaisilla kielillä annettavaa tutkintokoulutusta ja vahvistetaan kieliopintojen roolia kaikessa koulutuksessa.

Helsingin kaupunki puoltaa esitystä. Kieliopintojen roolia tulee lisätä, koska työmarkkinat, palvelukenttä tai ammattitaidon edelleen kehittyminen edellyttävät kykyä toimia kansainvälisessä tai monikielisessä ympäristössä. Myös muilla kuin kotimaisilla kielillä tapahtuvaa tutkintokoulutustakin voidaan lisätä. On kuitenkin huolehdittava ennen kaikkea tutkintoon liittyvän osaamisen varmistaminen.

15. Selvittäjän ehdotuksen mukaan Kansallinen arviointikeskus (Karvi) toteuttaa vuoden 2020 jälkeen arvioinnin ammatillisen koulutuksen reformin vaikutuksista yhteisten tutkinnon osien ml. kielten opiskeluun ja oppimiseen.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. On tärkeää, että ammatillisen koulutuksen uudistuksen vaikutuksia arvioidaan. Yhteisten tutkinnon

osien ja kielten oppimisen osalta se on tärkeää myös siksi, että opiskelija voi jatkaa opintoja ammattikorkeakoulussa tai yliopistossa.

16. Selvittäjän ehdotuksen mukaan varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen tuodaan kielenopetuksen aloittamiseen orientoivia elementtejä, kuten leikillisyyttä, pelillisyyttä, kielisuihkuttelua jne.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Vieraisiin kieliin orientoituminen tapahtuu kielisuihkuttelulla, jossa leikit, pelit, laulut ja lorut ovat keskeisiä toimintatapoja. Leikillisuus ja pelillisuus tukevat lapsen aktiivisuutta, toimijuutta, toiminnallista oppimista ja osallisuutta.

17. Selvittäjän ehdotuksen mukaan kielenopetuksen kärkihankkeen sekä kielikylypyopetuksen kehittämistoimien pohjalta vahvistetaan varhaiskasvatuksen vieraiden kielten opiskelun aloittamista tukevaa ja siihen orientoivaa pedagogiikkaa.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Kielen oppiminen on sitä tehokkaampaa, mitä aiemmin se alkaa. Varhaiskasvatus luo vahvan pohjan elinikäiselle oppimiselle.

18. Selvittäjän ehdotuksen mukaan yliopistot vahvistavat kielitietoisuuden ja lasten kielellisen kehityksen tukemiseen perehdyttäviä sisältöjä lastentarhanopettajakoulutuksessa.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Opettajankoulutuksella on merkittävä rooli pedagogiikan kehittämisessä. Kielitietoisuuteen ja lasten kielellisen kehityksen tukemiseen perehdyttävät sisällöt mahdollistavat kielten oppimisen aloittamisen ja siihen orientoivan pedagogiikan kehittymisen. On tärkeätä, että kielitietoisuuteen perehdyttäviä sisältöjä vahvistetaan myös ammattikorkeakoulujen lastentarhanopettajakoulutuksessa.

19. Selvittäjän ehdotuksen mukaan yliopistot ja ammattikorkeakoulut suunnittelevat ja järjestävät yhteistyössä lyhytkestoisempaa täydennyskoulutusta ja erikoistumiskoulutusohjelman kielitietoisesta opetuksesta lastentarhanopettajille.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Täydennyskoulutuksella vahvistetaan opettajien osaamisen ja pedagogiikan kehittymistä. Kielitietoisuuteen ja lasten kielellisen kehityksen tukemiseen perehdyttävät sisällöt mahdollistavat kielten oppimisen aloittamisen ja siihen orientoivan pedagogiikan kehittymisen.

20. Selvittäjän ehdotuksen mukaan kannustetaan kuntia laatimaan vuoteen 2020 mennessä kieli- ja kansainvälisyysohjelmat, joissa kieltenopetusta tarkastellaan oppilaiden kielipolkujen jatkumon, kielivalintojen

tarjonnan ja jakauman, kunnan tai maakunnan elinkeinoelämän tarpeiden sekä kansallisten tarpeiden kannalta. Ohjelmissa huomioidaan myös vapaan sivistystyön oppilaitosten rooli kieliohjelmien jatkumon varmistamisessa.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Toimintaympäristöt Helsingissä ovat jo nyt monikielisiä, monikulttuurisia ja kansainvälisiä. Kielipolut, kielivalinnat, kielivalintojen tarjonta ja jakauma sekä kaupungin strategia ovat asioita, jotka on hyvä saada läpinäkyviksi kuntalaisen kannalta. Oppijoiden ja huoltajien valintojen tulee pohjautua tietoon.

21. Selvittäjän ehdotuksen mukaan Opetushallitus kokoaa yhdessä Kuntaliiton kanssa kielenopetuksen kehittäjäkuntien verkoston, jossa kunnille annetaan tukea ja mahdollisuus tehdä yhteistyötä hyvien käytäntöjen löytämiseksi ja levittämiseksi kielenopetukseen. Työssä hyödynnetään olemassa olevia verkostoja. Opetushallituksen kokeilukeskus osallistuu verkoston luomiseen.

Helsingin kaupunki puoltaa esitystä. Verkostomainen toiminta kehittämisessä on hyvä ajatus. Helsinki haluaa olla mukana osana kielenopetuksen kehittäjäkuntien verkostoa.

22. Selvittäjän ehdotuksen mukaan yliopistot ja ammattikorkeakoulut lisäävät kielen ylioppilaskokeiden huomioimista opiskelijavalinnassa. Tämä tarkoittaa myös muita kieliä kuin suomea/ruotsia ja englantia.

Helsingin kaupunki ei puolla eikä vastusta esitystä. Ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen opiskelijavalintojen periaatteet on hyvä selvittää erikseen. On tärkeä huomioida, että opiskelijavalintojen kriteerit ovat sellaiset, että ne eivät muodosta jatko-opintoihin hakeutuville umpipeiriä.

23. Selvittäjän ehdotuksen mukaan muutetaan asetusta yliopistojen tutkinnoista niin, että opiskelijalta edellytetään vähintään kahden vieraan kielen taidon osoittamista.

Helsingin kaupunki ei puolla esitystä. Helsingin kaupunki tarvitsee kielitietoisia ja -taitoisia, monikielisessä sekä kansainvälisessä toimintaympäristössä toimivia ammattilaisia. Kielen opiskelu on kuitenkin mahdollista elinikäisen oppimisen näkökulmasta milloin vain. Kielitaito voidaan osoittaa muutoinkin kuin yliopistotutkinnon osana.

24. Selvittäjän ehdotuksen mukaan osaamisen hankkimiseen ja osoittamiseen kehitetään joustavia malleja yliopistojen, lukioiden ja vapaan sivistystyön yhteistyönä.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Yliopistoilla, lukioilla ja vapaan sivistystyön oppilaitoksilla on kaikilla monenlaista ja myös erilaista osaamista. Näiden osaamista on hyvä hyödyntää osaamisen hankkimisessa ja osoittamisessa elinikäisen oppimisen mahdollistaen.

25. Selvittäjän esityksen mukaan korkeakoulut sopivat Unifin ja Arenen johdolla työnjaosta ja yhteistyöstä Aasian ja Afrikan kielten (esim. somali, kurdi, vietnam, kiina, korea, japani) perusopetuksessa kielikeskuksissa tai vastaavissa. Tarkastelu tehdään rinnan kielten tutkintokoulutuksen kehittämisen kanssa. Yhteistyönä kehitetään myös Aasian ja Afrikan kielten verkko-opetusta maan korkeakoulujen ja aikuiskoulutuksen tarpeisiin.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Afrikan ja Aasian kielten merkitys kasvaa sekä kansallisesti että Helsingin kaupungissa. Korkeakoulujen on järkevää sopia työnjaosta ja yhteistyöstä näiden kielten opetuksen järjestämisessä.

26. Selvittäjän ehdotuksen mukaan korkeakoulut lisäävät suomen/ruotsin toisena kielenä opetukseen syventäviä kursseja.

Helsingin kaupunki puoltaa esitystä. Kansalliskielten osaamisesta on myös pidettävä huolta. Ylemmän taitotason suomen ja ruotsin kielen koulutuksen tarjoaminen lisää erityisesti ulkomaalaistaustaisten henkilöiden työmarkkinakelpoisuutta paikallisia työmarkkinoita ajatellen.

27. Selvittäjän ehdotuksen mukaan kielten tutkinto-opiskelu ja tutkimus profiloitetaan eri yliopistoissa eri tavoin, ja tarpeisiin vastaamista arvioidaan yliopistojen yhteistyönä kansallisen kielivarannon näkökulmasta. Samalla huolehditaan siitä, että kielten aineenopettajakoulutusta tarjoavissa yliopistoissa on tarjolla riittävän laaja kieliaineiden kirjo. Kiinan kielen opetusta lisätään eniten.

Helsingin kaupunki ei puolla eikä vastusta ehdotusta. Yliopistojen välinen yhteistyö on tärkeää. Miten kielten tutkinto-opiskelu ja tutkimus profiloitetaan yliopistoissa tai miten yliopistojen yhteistyö kansallisen kielivarannon näkökulmasta järjestetään, on ennen kaikkea yliopistojen asia. Kielenopetuksen varhentaminen tai kiinan kielen opetuksen tarjonnan laajentaminen ovat asioita, jotka on syytä huomioida tutkinto-opiskelussa ja tutkimuksessa.

28. Selvittäjän ehdotuksen mukaan yliopistot kehittävät uudenlaisia kieliaineita ja muuta substanssia yhdistäviä tutkinto-ohjelmia.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Kielenopetuksen varhentaminen, tarjonnan monipuolistaminen, kielitietoisuuden kehittyminen sekä kansainvälistyminen edellyttävät tutkinto-ohjelmien kehittämistä.

29. Selvittäjän ehdotuksen mukaan yliopistot lisäävät yhteistyötä Pohjoismaiden ja Viron yliopistojen kanssa vähemmän opiskeluissa kielissä hyödyntäen opetuksen digitalisaatiota.

Helsingin kaupunki ei puolla eikä vastusta ehdotusta. Väestömäärältään pienten valtioiden on järkevää tehdä yhteistyötä. Yliopistot tekevät paljon yhteistyötä ja tämänkin asian osalta sen kehittäminen on tarpeellista.

30. Selvittäjän ehdotuksen mukaan yliopistot uudistavat kielten aineenopettajakoulutusta ja opettajankoulutukseen kohdistuvaa tutkimusta kielten ainelaitosten ja opettajakoulutuslaitosten yhteistyönä. Erityisesti vahvistetaan oppijalähtöisyyteen, monikulttuurisuuteen ja joustaviin suoritustapoihin sekä digitaalisissa ympäristöissä toimimiseen kohdistuvaa tutkimusta ja osaamista.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Opetussuunnitelmien mukainen toiminta edellyttää opettajalta oppijalähtöistä toimintatapaa, monikulttuurisessa ympäristössä toimisen ammattitaitoa, joustavien menetelmien ja suoritustapojen hallintaa sekä digitaalisissa ympäristöissä toimimista. Näiden alueiden tutkimusta ja osaamista on tarpeen lisätä ainelaitosten ja opettajankoulutuslaitosten yhteistyönä.

31. Selvittäjän ehdotuksen mukaan kielten aineenopettajankoulutuksessa vahvistetaan kieli- ja kulttuuritietoisuuden kasvatuksen roolia. Selvitetään mahdollisuus erikoistua pedagogisissa opinnoissa, esimerkiksi opetusharjoittelussa, nykyistä vahvemmin aikuiskoulutukseen.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Kielenopetuksessa kieli- ja kulttuuritietoisuuden merkitys on kasvanut. Kielitaito on myös kielen kulttuurin taitoa. Kielen oppimista tapahtuu koko elämän ajan. Elinikäisen oppimisen näkökulmasta kielen aineenopettajalla tulee olla mahdollisuus erikoistua myös aikuiskoulutukseen.

32. Selvittäjän ehdotuksen mukaan koulutuksen järjestäjät takaavat opettajille mahdollisuudet täydennyskoulutukseen, joka tukee kontaktin säilymistä kielialueeseen ja kulttuuriympäristöön.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Täydennyskoulutuksessa tulee huomioida samalla tavalla kieli- ja kulttuuritietoisuuden osaamisen vaatimukset kuin kielten aineenopettajakoulutuksessa.

33. Selvittäjän ehdotuksen mukaan yliopistot jatkavat yhdessä työelämän toimijoiden kanssa erikoistumiskoulutusten kehittämistä opettajille aiheina esim. kielitietoisuus, monikielisyys, kaksikielinen pedagogiikka ja monikulttuurisissa yhteisöissä toimiminen.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Kansainvälisyys, monikielisyys ja monikulttuurisuus ovat osa toimintaympäristöämme. Kielitietoisuus on keskeinen osaamisalue opettajan työssä. Kielikylpy- ja kielirikasteinen opetus lisääntyy. On järkevää kehittää näiden osa-alueiden ympärille erikoistumiskoulutuksia yhdessä yliopistojen kanssa.

34. Selvittäjän ehdotuksen mukaan STM ja OKM vahvistavat neuvoloiden roolia kielitietoisuuden vahvistamisessa ja perheiden monikielisyyden tukemisessa.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Varhainen tuki perheille mahdollistuu hyvin neuvolatoiminnan kautta. Syntymästä kouluikään lapsi ja perhe ovat tämän palvelun piirissä. Yhdessä varhaiskasvatuksen kanssa neuvolatoiminta voi tukea kielitietoisuuden kehittymistä. Koska neuvoloissa kohdataan koko perhe, myös perheiden monikielisyyden tukeminen on mahdollista. On järkevää vahvistaa neuvoloiden roolia tässä asiassa.

35. Selvittäjän ehdotuksen mukaan lisätään oma äidinkieli perusopetuksessa säädöspohjaan erillisenä oppimääränä ja määritellään oman äidinkielen opettajan kelpoisuus.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Oman äidinkielen merkitys kaiken oppimisen, identiteetin kehittymisen ja muun kasvun ja kehityksen kannalta on ensiarvoisen tärkeä. Oman äidinkielen opettajien koulutus ja kelpoisuuden määrittely mahdollistaisi oman äidinkielen opetuksen laadun kehittymisen.

36. Selvittäjän ehdotuksen mukaan Jyväskylän yliopiston Soveltavan kielentutkimuksen keskus tekee yhdessä työnantajien kanssa selvityksen siitä, mikä on todellinen S2/R2-vaatimus työpaikoilla, miten ammatillista kielitaitoa arvioidaan ja miten suomen/ruotsin taitoa voidaan tehokkaasti kehittää työssä.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Suomen/ruotsin taitovaatimukset ovat erilaiset eri töissä. Taitotason vaatimuksia on hyvä arvioida. Koska kielen oppiminen on jatkuvaa, työnantajat tarvitsevat tukea, kuinka työntekijöiden kielitaitoa voidaan kehittää työssä. Selvitystyössä olisi hyvä ottaa huomioon aiempi kehittämistyö, jossa myös Helsingin kaupunki oli mukana. Siinä määriteltiin maahanmuuttajataustaisen henkilöstön riittävä suomen kielen taitoa eri ammattialoilla ja sen pohjalta luotiin kielikoulutuksia henkilöstölle. Kielitaitomäärittelyjä on käytetty tukena mm. lääkäreiden, sairaanhoitajien ja lähihoitajien kielitestausten ja kielikoulutusten suunnittelussa.

37. Selvittäjän ehdotuksen mukaan mahdollisuuksia suorittaa yleisiä kielitutkintoja parannetaan lisäämällä tutkintojen kielivalikoimaa ja vauhdittamalla tutkintojen digitalisoimista.

Helsingin kaupunki puoltaa esitystä. Kansainvälisyys, monikuluttuuriisuus, monikielisyys, Aasian ja Afrikan kielten osaamistarpeen lisääntyminen ja kielitietoisuuden vahvistaminen puoltavat kielivalikoiman laajentamista yleisissä kielitutkinnoissa. Digitalisointi antaa siihen mahdollisuuden.

38. Selvittäjän ehdotuksen mukaan työmarkkinajärjestöt ja yliopistot tekevät yhteistyössä selvityksen työelämän alakohtaisista todellisista kielten ja kulttuurien osaamistarpeista.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Eri työtehtävissä on eroja kielitaitovaatimusten suhteen. Toisaalta toimintaympäristömme kansainvälistyvät ja muuttuvat monikulttuurisiksi sekä monikielisiksi. Tulevaisuuden työtehtävissä korostuu vuorovaikutus ja sosiaaliset taidot. On tärkeää selvittää työelämän todellisia kielten ja kulttuurien osaamistarpeita. Selvityksessä olisi tärkeää ottaa mukaan Helsingin kaupunki suurimpana työnantajana.

39. Selvittäjän ehdotuksen mukaan vahvistetaan kansainvälisissä tutkinto-ohjelmissa opiskelevien ja niistä valmistuvien työelämäyhteyksiä ja osaamisen hyödyntämistä myös pk-yrityksissä.

Helsingin kaupunki puoltaa esitystä. Kansainvälisissä tutkinto-ohjelmissä opiskelevilla kielitaidon lisäksi kehittyä osaamista kulttuurien, moninaisuuden ja monikielisyyden kohtaamisessa. Tätä osaamista syytä edistää ja hyödyntää työelämässä. Työelämäosaamisen osana myös riittävän ammatillisen suomen tai ruotsin kielen koulutuksen tarjoaminen on tärkeää.

40. Selvittäjän ehdotuksen mukaan kansainvälisten koulujen määrä suurissa ja/tai kansainvälistyvissä kaupungeissa lisätään kansainvälisten osaajien Suomeen saamisen tukemiseksi.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Helsingin kaupunkistrategiassa kansainvälistyminen, kielen opetuksen varhentaminen ja kaksi- ja vieraskielisen opetuksen lisääminen ovat osa kaupungin kilpailukykyyn parantamista. Kansainvälistymisen tarpeisiin ja kansainväliseen kilpailuun on varauduttava.

41. Selvittäjän ehdotusten mukaan maahanmuuttajien ohjaamisessa korkeakoulutukseen hyödynnetään vastuukorkeakoulutoiminnasta vuosina 2017-2020 saatuja kokemuksia. Syntyneet hyvät käytänteet sekä

ohjauksesta että yhteistyöstä muiden toimijoiden kanssa vakiinnutetaan osaksi oppilaitosten ja TE-toimistojen toimintaa.

Helsingin kaupunki puoltaa ehdotusta. Maahanmuuttajien ohjautuminen koulutukseen on tärkeä osa kotoutumista. Tarvitsemme kaikkien panoksen ja jokaisella tulee olla mahdollisuus kouluttautua omien taitumusten, haaveiden ja potentiaalinsa mukaisesti. Ohjaus on tässä tärkeässä roolissa.

Esittelijän perustelut

Opetus- ja kulttuuriministeriö asetti vararehtori, professori Riitta Pyykön Turun yliopistosta selvityshenkilöksi 15.2. - 31.12.2017 väliseksi ajaksi. Selvityshenkilön tehtävinä olivat mm. selvityksen laatiminen nykyisen kielivarannon tilasta ja tasosta niin, että selvitykseen sisältyy sekä koulutusjärjestelmän tuottaman kielivarannon karttumisen arvio, arvio maahanmuuton aiheuttamista tarpeista kielikoulutuksessa ja maahanmuuton vaikutuksista kielivarantoon sekä arvio työelämän, kansainvälisen yhteistyön sekä kulttuuri- ja sivistystarpeiden kannalta keskeisistä kielivarantoon ja kielitaitoon vaikuttavista tulevaisuuden tarpeista. Selvittäjän vision mukaan vuonna 2025 Suomi on aktiivinen kansainvälisen yhteisön jäsen, jonka vahvuus on kielellinen ja kulttuurinen moninaisuus. Kielitaidon kehittämiseen panostetaan.

Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyynnössä pyydetään ottamaan joko puoltava tai vastustava kanta perusteluineen selvittäjän ehdotuksiin tai antamaan muu näkemys asiasta. Lausunto pyydetään antamaan sähköisesti lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön 28.2.2018 mennessä.

Esitys perustuu kasvatusta ja koulutuslautakunnan lausuntoon. Lautakunnan lausuntoa on täydennetty kysymysten 4, 26, 36, 38 ja 39 osalta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 OKM, lausuntopyyntö 20.12.2017, ehdotukset kielikoulutuksen kehittämiseksi
- 2 Lausuntopyynnön kysymykset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 12.02.2018 § 89

HEL 2017-013821 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

12.02.2018 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Marcus Rantalan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 23.01.2018 § 20

HEL 2017-013821 T 00 01 06

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuravan lausunnon kaupunginhallitukselle Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyynnöstä 'Monikielisyys vahvuudeksi - Selvitys Suomen kielivarannon tilasta ja tasosta'. Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyynnössä pyydetään ottamaan joko puoltava tai vastustava kanta perusteluineen seuraaviin selvittäjän ehdotuksiin tai antamaan muun näkemyksen asiasta.

1. Selvittäjä ehdottaa, että Tilastokeskus muuttaa kielitaidon tilastointia niin, että henkilö voi äidinkieltensä lisäksi ilmoittaa väestörekisteriin muita kotikieliä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. On hyödyllistä, että koko kielivaranto tulee esille. Yksittäisellä henkilöllä voi olla aktiivisesti käytössä kaksi tai useampi kotikieltä.

2. Selvittäjä ehdottaa, että koulutuksen järjestäjät kehittävät yhteistyössä työ- ja elinkeinoelämän kanssa toimenpiteitä, joilla voidaan nykyistä paremmin tunnistaa opiskelijoiden kielivaranto ja hyödyntää sitä työelämässä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Monipuolinen kielivaranto on kansallinen etu, jota voidaan hyödyntää kansainvälisessä yhteistyössä ja kansainvälisillä markkinoilla.

3. Selvittäjä ehdottaa, että A1-kieli varhennetaan alkamaan viimeistä ensimmäisen opintovuoden kevätlukukaudella. Varhentamiseen varataan tarvittava lisäys vähimmäistuntimäärään.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Helsingissä A1-kielen opetus alkaa 1.8.2018 alkaen 1. luokalta. Se on kaupunkistrategian mukainen ratkaisu. Varhentamista perustellaan sillä, että kielen oppiminen on tehokkaampaa, mitä aiemmin sen oppiminen alkaa.

4. Selvittäjä ehdottaa, että A1-kielivalinnaksi suositellaan pääsääntöisesti muuta kuin englantia.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Kielen valinnan tulee perustua oppilaan ja huoltajien omaan valintaan. Ohjauksessa tuodaan esille ja opetuksen järjestäjä tarjoaa monipuolista kielivalikoimaa A-kieleksi. Monipuolinen kielivaranto on aitoa kansainvälisyyttä.

5. Selvittäjä ehdottaa, että valinnainen A2-kieli varhennetaan alkamaan 3. luokalta, ja se on pääsääntöisesti englantia.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei puolla eikä vastusta esitystä. A2-kielen valinnan tulee perustua oppilaan ja huoltajien omaan valintaan. Samalla perusteella kuin A1-kielen aloitusta varhennetaan, tulee myös A2-kielen opetusta varhentaa. Mitä aiemmin kielen oppiminen alkaa, sen tehokkaampaa se on. Englannin kieli on maailmanlaajuinen yleis-kieli ja sen tärkeys on hyvä tuoda esille ohjauksessa, vaikkakin kielitarjonnan tulee olla monipuolista.

6. Selvittäjän vaihtoehtoisen ehdotuksen mukaan oppilaiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia kieltenopiskeluun parannetaan velvoittamalla kunnat laajentamaan oppilaiden mahdollisuuksia valita A-kielen oppimääränä myös muita kieliä kuin englantia. Opetuksen järjestämisessä hyödynnetään alueellisia yhteistyömuotoja ja verkko-opetusta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa tähän saman vastauksen kuin kysymykseen 5.

7. Selvittäjän ehdotuksen mukaan lukion rakennetta kehitetään niin, että se mahdollistaa joustavan, pitkäjänteisen ja monipuolisen kieltenopiskelun hyödyntämällä oppiainerajat ylittäviä oppimiskokonaisuuksia.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Perusopetuksessa on luotu hyvä ja monipuolinen kielitaito. Ilmiöpohjainen oppiminen ja laaja-alainen osaaminen ovat opetussuunnitelmien mukaisia kärkiä, jotka mahdollistavat oppiainerajat ylittäviä oppimiskokonaisuuksia.

8. Selvittäjän ehdotuksen mukaan suullisen kielitaidon koe otetaan osaksi vieraiden kielten ja toisen kotimaisen kielen kokeita ylioppilastutkinnossa. Kehittyvää teknologiaa hyödynnetään kokeen toteutuksessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Suullinen kielitaito on tärkeä osa kielitaitoa ihmisten välisten kommunikoinnin kannalta.

9. Selvittäjän ehdotuksen mukaan Opetushallitus kehittää yhdessä opetuksen/koulutuksen järjestäjien kanssa tapoja tunnistaa, tukea ja hyödyntää monikielisyyttä nykyistä paremmin oppijoiden, koulun ja paikallisyhteisön vahvuutena.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Monikielisyyden tunnistaminen, tukeminen ja hyödyntäminen ovat kansallisesti merkittäviä sivistyksen, kansainvälisyyden ja kilpailukyvyn takia. Sen vuoksi on tärkeää luoda näille kansallisesti suuntaviivat ja periaatteet.

10. Selvittäjän ehdotuksen mukaan koulujen kielitietoista toimintaa vahvistetaan täydennyskoulutuksella siten, että jokaisella opetuksen järjestäjällä on riittävä määrä kielitietoisen opetuksen asiantuntijoita.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Kielitietoisuus, kielitaidon kehittäminen, kielen opetuksen varhentaminen, kielitaidon monipuolisuus ja monikielisyys ovat asioita, joiden kehittäminen edellyttää täydennyskoulutusta.

11. Selvittäjän ehdotuksen mukaan oppilaitokset tarjoavat eri asteilla kieliin erilaisia polkuja: kielikerhoja, pelillistämistä ja muita digitaalisten sovellusten tarjoamia mahdollisuuksia.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Kielen oppimisen varhentaminen edellyttää uudenlaisia toimintatapoja. Luku- ja kirjoitustaito eivät ole edellytyksiä kielen oppimiselle, vaan esim. leikit, laulut ja lorut ovat hyviä tapoja kielenoppimisen alkuvaiheessa. Erilaiset oppimisen polut monipuolistavat kielenopetusta. Samalla ne myös motivoivat, tukevat kommunikaatiota ja mahdollistavat itsenäisen opiskelun.

12. Selvittäjän ehdotuksen mukaan kehitetään toiselle asteelle mallit in- ja nonformaalisti opitun osaamisen tunnustamiselle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Osaaminen perustuu näyttöön, ei opetukseen osallistumiseen. On tärkeää, että osaamisen tunnustamiselle on selkeät kriteerit.

13. Selvittäjän ehdotuksen mukaan selvitetään mahdollisuudet lukion ja vapaan sivistystyön oppilaitosten yhteistyölle ja yleisten kielitutkintojen kehittämiseksi vastaamaan tarpeeseen ”toisen asteen Ykinä”.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Yleiset kielitutkinnot ovat tärkeä osa kielen osaamisen tunnustamista. Kuusiportainen taitoasteikko on yhteismitallinen yleiseurooppalaisen viitekehyksen taitoasteikon kanssa. Tällaisten tutkintojen avulla on mahdollista myös tunnustaa ja tunnustaa in- ja nonformaalisti oppittua.

14. Selvittäjän ehdotuksen mukaan ammatillisessa koulutuksessa lisätään muilla kuin kotimaisilla kielillä annettavaa tutkintokoulutusta ja vahvistetaan kieliopintojen roolia kaikessa koulutuksessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa esitystä. Kieliopintojen roolia tulee lisätä, koska työmarkkinat, palvelukenttä tai ammattitaidon edelleen kehittyminen edellyttävät kykyä toimia kansainvälisessä tai monikielisessä ympäristössä. Myös muilla kuin kotimaisilla kielillä tapahtuvaa tutkintokoulutustakin voidaan lisätä. On kuitenkin huolehdittava ennen kaikkea tutkintoon liittyvän osaamisen varmistaminen.

15. Selvittäjän ehdotuksen mukaan Kansallinen arviointikeskus (Karvi) toteuttaa vuoden 2020 jälkeen arvioinnin ammatillisen koulutuksen reformin vaikutuksista yhteisten tutkinnon osien ml. kielten opiskeluun ja oppimiseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. On tärkeää, että ammatillisen koulutuksen uudistuksen vaikutuksia arvioidaan. Yhteisten tutkinnon osien ja kielten oppimisen osalta se on tärkeää myös siksi, että opiskelija voi jatkaa opintoja ammattikorkeakoulussa tai yliopistossa.

16. Selvittäjän ehdotuksen mukaan varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen tuodaan kielenopetuksen aloittamiseen orientoivia elementtejä, kuten leikillisyyttä, pelillisyyttä, kielisuihkuttelua jne.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Vieraisiin kieliin orientoituminen tapahtuu kielisuihkuttelulla, jossa leikit, pelit, laulut ja lorut ovat keskeisiä toimintatapoja. Leikillisuus ja pelillisuus tukevat lapsen aktiivisuutta, toimijuutta, toiminnallista oppimista ja osallisuutta.

17. Selvittäjän ehdotuksen mukaan kieltenopetuksen kärkihankkeen sekä kielikylypöpetuksen kehittämistoimien pohjalta vahvistetaan var-

haiskasvatuksen vieraiden kielten opiskelun aloittamista tukevaa ja siihen orientoivaa pedagogiikka.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Kielen oppiminen on tehokkaampaa, mitä aiemmin se alkaa. Varhaiskasvatus luo vahvan pohjan elinikäiselle oppimiselle.

18. Selvittäjän ehdotuksen mukaan yliopistot vahvistavat kielitietoisuuteen ja lasten kielellisen kehityksen tukemiseen perehdyttäviä sisältöjä lastentarhanopettajakoulutuksessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Opettajankoulutuksella on merkittävä rooli pedagogiikan kehittämisessä. Kielitietoisuuteen ja lasten kielellisen kehityksen tukemiseen perehdyttävät sisällöt mahdollistavat kielten oppimisen aloittamisen ja siihen orientoivan pedagogiikan kehittymisen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta näkee tärkeänä, että kielitietoisuuteen perehdyttäviä sisältöjä vahvistetaan myös ammattikorkeakoulujen lastentarhanopettajakoulutuksessa.

19. Selvittäjän ehdotuksen mukaan yliopistot ja ammattikorkeakoulut suunnittelevat ja järjestävät yhteistyössä lyhytkestoisempaa täydennyskoulutusta ja erikoistumiskoulutusohjelman kielitietoisesta opetuksesta lastentarhanopettajille.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Täydennyskoulutuksella vahvistetaan opettajien osaamisen ja pedagogiikan kehittymistä. Kielitietoisuuteen ja lasten kielellisen kehityksen tukemiseen perehdyttävät sisällöt mahdollistavat kielten oppimisen aloittamisen ja siihen orientoivan pedagogiikan kehittymisen.

20. Selvittäjän ehdotuksen mukaan kannustetaan kuntia laatimaan vuoteen 2020 mennessä kieli- ja kansainvälisyysohjelmat, joissa kielten opetusta tarkastellaan oppilaiden kielipolkujen jatkumon, kielivalintojen tarjonnan ja jakauman, kunnan tai maakunnan elinkeinoelämän tarpeiden sekä kansallisten tarpeiden kannalta. Ohjelmissa huomioidaan myös vapaan sivistystyön oppilaitosten rooli kieliohjelmien jatkumon varmistamisessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Toimintaympäristöt Helsingissä ovat jo nyt monikielisiä, monikulttuurisia ja kansainvälisiä. Kielipolut, kielivalinnat, kielivalintojen tarjonta ja jakauma sekä kaupungin strategia ovat asioita, jotka on hyvä saada läpinäkyviksi kuntalaisen kannalta. Oppijoiden ja huoltajien valintojen tulee pohjautua tietoon.

21. Selvittäjän ehdotuksen mukaan Opetushallitus kokoaa yhdessä Kuntaliiton kanssa kielenopetuksen kehittäjäkuntien verkoston, jossa kunnille annetaan tukea ja mahdollisuus tehdä yhteistyötä hyvien käytä-

täntöjen löytämiseksi ja levittämiseksi kieltenopetukseen. Työssä hyödynnetään olemassa olevia verkostoja. Opetushallituksen kokeilukeskus osallistuu verkoston luomiseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa esitystä. Verkostomainen toiminta kehittämisessä on hyvä ajatus. Helsinki haluaa olla mukana osana kieltenopetuksen kehittäjäkuntien verkostoa.

22. Selvittäjän ehdotuksen mukaan yliopistot ja ammattikorkeakoulut lisäävät kielten ylioppilaskokeiden huomioimista opiskelijavalinnassa. Tämä tarkoittaa myös muita kieliä kuin suomea/ruotsia ja englantia.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei puolla eikä vastusta esitystä. Ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen opiskelijavalintojen periaatteet on hyvä selvittää erikseen. On tärkeä huomioida, että opiskelijavalintojen kriteerit ovat sellaiset, että ne eivät muodosta jatko-opintoihin hakeutuille umpiperiä.

23. Selvittäjän ehdotuksen mukaan muutetaan asetusta yliopistojen tutkinnoista niin, että opiskelijalta edellytetään vähintään kahden vieraan kielen taidon osoittamista.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei puolla esitystä. Helsingin kaupunki tarvitsee kielitietoisia ja -taitoisia, monikielisessä sekä kansainvälisessä toimintaympäristössä toimivia ammattilaisia. Kielen opiskelu on kuitenkin mahdollista elinikäisen oppimisen näkökulmasta milloin vain. Kielitaito voidaan osoittaa muutoinkin kuin yliopistotutkinnon osana.

24. Selvittäjän ehdotuksen mukaan osaamisen hankkimiseen ja osoittamiseen kehitetään joustavia malleja yliopistojen, lukioiden ja vapaan sivistystyön yhteistyönä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Yliopistoilla, lukioiden ja vapaan sivistystyön oppilaitoksilla on kaikilla monenlaista ja myös erilaista osaamista. Näiden osaamista on hyvä hyödyntää osaamisen hankkimisessa ja osoittamisessa elinikäisen oppimisen mahdollistaen.

25. Selvittäjän esityksen mukaan korkeakoulut sopivat Unifin ja Arenen johdolla työnjaosta ja yhteistyöstä Aasian ja Afrikan kielten (esim. somali, kurdi, vietnam, kiina, korea, japani) perusopetuksessa kielikeskuksissa tai vastaavissa. Tarkastelu tehdään rinnan kielten tutkintokoulutuksen kehittämisen kanssa. Yhteistyönä kehitetään myös Aasian ja Afrikan kielten verkko-opetusta maan korkeakoulujen ja aikuiskoulutuksen tarpeisiin.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Afrikan ja Aasian kielten merkitys kasvaa sekä kansallisesti että Helsingin kaupungissa.

Korkeakoulujen on järkevää sopia työnjaosta ja yhteistyöstä näiden kielten opetuksen järjestämisessä.

26. Selvittäjän ehdotuksen mukaan korkeakoulut lisäävät suomen/ruotsin toisena kielenä opetukseen syventäviä kursseja.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa esitystä. Kansalliskielten osaamisesta on myös pidettävä huolta.

27. Selvittäjän ehdotuksen mukaan kielten tutkinto-opiskelu ja tutkimus profiloidaan eri yliopistoissa eri tavoin, ja tarpeisiin vastaamista arvioidaan yliopistojen yhteistyönä kansallisen kielivarannon näkökulmasta. Samalla huolehditaan siitä, että kielten aineenopettajakoulutusta tarjoavissa yliopistoissa on tarjolla riittävän laaja kieliaineiden kirjo. Kiinan kielen opetusta lisätään eniten.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei puolla eikä vastusta ehdotusta. Yliopistojen välinen yhteistyö on tärkeää. Miten kielten tutkinto-opiskelu ja tutkimus profiloidaan yliopistoissa tai miten yliopistojen yhteistyö kansallisen kielivarannon näkökulmasta järjestetään, on ennen kaikkea yliopistojen asia. Kielenopetuksen varhentaminen tai kiinan kielen opetuksen tarjonnan laajentaminen ovat asioita, jotka on syytä huomioida tutkinto-opiskelussa ja tutkimuksessa.

28. Selvittäjän ehdotuksen mukaan yliopistot kehittävät uudenlaisia, kieliaineita ja muuta substanssia yhdistäviä tutkinto-ohjelmia.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Kielenopetuksen varhentaminen, tarjonnan monipuolistaminen, kielitietoisuuden kehittyminen sekä kansainvälistyminen edellyttävät tutkinto-ohjelmien kehittämistä.

29. Selvittäjän ehdotuksen mukaan yliopistot lisäävät yhteistyötä Pohjoismaiden ja Viron yliopistojen kanssa vähemmän opiskelluissa kielissä hyödyntäen opetuksen digitalisaatiota.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei puolla eikä vastusta ehdotusta. Väestömäärältään pienten valtioiden on järkevää tehdä yhteistyötä. Yliopistot tekevät paljon yhteistyötä ja tämänkin asian osalta sen kehittäminen on tarpeellista.

30. Selvittäjän ehdotuksen mukaan yliopistot uudistavat kielten aineenopettajakoulutusta ja opettajakoulutukseen kohdistuvaa tutkimusta kielten ainelaitosten ja opettajakoulutuslaitosten yhteistyönä. Erityisesti vahvistetaan oppijälähtöisyyteen, monikulttuurisuuteen ja joustaviin suoritustapoihin sekä digitaalisissa ympäristöissä toimimiseen kohdistuvaa tutkimusta ja osaamista.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Opetussuunnitelmien mukainen toiminta edellyttää opettajalta oppijälhtöistä toimintatapa, monikulttuurisessa ympäristössä toimisen ammattitaitoa, joustavien menetelmien ja suoritustapojen hallintaa sekä digitaalisissa ympäristöissä toimimista. Näiden alueiden tutkimusta ja osaamista on tarpeen lisätä ainelaitosten ja opettajankoulutuslaitosten yhteistyönä.

31. Selvittäjän ehdotuksen mukaan kielten aineenopettajankoulutuksessa vahvistetaan kieli- ja kulttuuritietoisien kasvatuksen roolia. Selvitetään mahdollisuus erikoistua pedagogisissa opinnoissa, esimerkiksi opetusharjoittelussa, nykyistä vahvemmin aikuiskoulutukseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Kielenopetuksessa kieli- ja kulttuuritietoisuuden merkitys on kasvanut. Kielitaito on myös kielen kulttuurin taitoa. Kielen oppimista tapahtuu koko elämän ajan. Elinikäisen oppimisen näkökulmasta kielen aineenopettajalla tulee olla mahdollisuus erikoistua myös aikuiskoulutukseen.

32. Selvittäjän ehdotuksen mukaan koulutuksen järjestäjät takaavat opettajille mahdollisuudet täydennyskoulutukseen, joka tukee kontaktin säilymistä kielialueeseen ja kulttuuriympäristöön.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Täydennyskoulutuksessa tulee huomioida samalla tavalla kieli- ja kulttuuritietoisuuden osaamisen vaatimukset kuin kielten aineenopettajakoulutuksessa.

33. Selvittäjän ehdotuksen mukaan yliopistot jatkavat yhdessä työelämän toimijoiden kanssa erikoistumiskoulutusten kehittämistä opettajille aiheina esim. kielitietoisuus, monikielisyys, kaksikielinen pedagogiikka ja monikulttuurisissa yhteisöissä toimiminen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Kansainvälisyys, monikielisyys ja monikulttuurisuus ovat osa toimintaympäristöämme. Kielitietoisuus on keskeinen osaamisalue opettajan työssä. Kielikylpy- ja kielirikasteinen opetus lisääntyy. On järkevää kehittää näiden osa-alueiden ympärille erikoistumiskoulutuksia yhdessä yliopistojen kanssa.

34. Selvittäjän ehdotuksen mukaan STM ja OKM vahvistavat neuvoloiden roolia kielitietoisuuden vahvistamisessa ja perheiden monikielisyyden tukemisessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Varhainen tuki perheille mahdollistuu hyvin neuvolatoiminnan kautta. Syntymästä koului- kään lapsi ja perhe ovat tämän palvelun piirissä. Yhdessä varhaiskasvatuksen kanssa neuvolatoiminta voi tukea kielitietoisuuden kehittymistä. Koska neuvoloissa kohdataan koko perhe, myös perheiden monikie-

lisyyden tukeminen on mahdollista. On järkevää vahvistaa neuvoloiden roolia tässä asiassa.

35. Selvittäjän ehdotuksen mukaan lisätään oma äidinkieli perusopetuksessa säädöspohjaan erillisenä oppimääränä ja määritellään oman äidinkielen opettajan kelpoisuus.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Oman äidinkielen merkitys kaiken oppimisen, identiteetin kehittymisen ja muun kasvun ja kehityksen kannalta on ensiarvoisen tärkeä. Oman äidinkielen opettajien koulutus ja kelpoisuuden määrittely mahdollistaisi oman äidinkielen opetuksen laadun kehittymisen.

36. Selvittäjän ehdotuksen mukaan Jyväskylän yliopiston Soveltavan kielentutkimuksen keskus tekee yhdessä työnantajien kanssa selvityksen siitä, mikä on todellinen S2/R2-vaatimus työpaikoilla, miten ammatillista kielitaitoa arvioidaan ja miten suomen/ruotsin taitoa voidaan tehokkaasti kehittää työssä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Suomen/ruotsin taitovaatimukset ovat erilaiset eri töissä. Taitotason vaatimuksia on hyvä arvioida. Koska kielen oppiminen on jatkuvaa, työnantajat tarvitsevat tukea, kuinka työntekijöiden kielitaitoa voidaan kehittää työssä.

37. Selvittäjän ehdotuksen mukaan mahdollisuuksia suorittaa yleisiä kielitutkintoja parannetaan lisäämällä tutkintojen kielivalikoimaa ja vauhdittamalla tutkintojen digitalisoimista.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa esitystä. Kansainvälisyys, monikulttuurisuus, monikielisyys, Aasian ja Afrikan kielten osaamistarpeen lisääntyminen ja kielitietoisuuden vahvistaminen puoltavat kielivalikoiman laajentamista yleisissä kielitutkinnoissa. Digitalisointi antaa siihen mahdollisuuden.

38. Selvittäjän ehdotuksen mukaan työmarkkinajärjestöt ja yliopistot tekevät yhteistyössä selvityksen työelämän alakohtaisista todellisista kielten ja kulttuurien osaamistarpeista.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Eri työtehtävissä on eroja kielitaitovaatimusten suhteen. Toisaalta toimintaympäristömme kansainvälistyvät ja muuttuvat monikulttuurisiksi sekä monikielisiksi. Tulevaisuuden työtehtävissä korostuu vuorovaikutus ja sosiaaliset taidot. On tärkeää selvittää työelämän todellisia kielten ja kulttuurien osaamistarpeita.

39. Selvittäjän ehdotuksen mukaan vahvistetaan kansainvälisissä tutkinto-ohjelmissa opiskelevien ja niistä valmistuvien työelämäyhteyksiä ja osaamisen hyödyntämistä myös pk-yrityksissä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa esitystä. Kansainvälisissä tutkinto-ohjelmissa opiskelevilla kielitaidon lisäksi kehittyä osaamista kulttuurien, moninaisuuden ja monikielisyyden kohtaamisessa. Tätä osaamista syytä edistää ja hyödyntää työelämässä.

40. Selvittäjän ehdotuksen mukaan kansainvälisten koulujen määrä suurissa ja/tai kansainvälistyvissä kaupungeissa lisätään kansainvälisten osaajien Suomeen saamisen tukemiseksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Helsingin kaupunkistrategiassa kansainvälistyminen, kielen opetuksen varhentaminen ja kaksi- ja vieraskielisen opetuksen lisääminen ovat osa kaupungin kilpailukyvyn parantamista. Kansainvälistymisen tarpeisiin ja kansainväliseen kilpailuun on varauduttava.

41. Selvittäjän ehdotusten mukaan maahanmuuttajien ohjaamisessa korkeakoulutukseen hyödynnetään vastuukorkeakoulutoiminnasta vuosina 2017-2020 saatuja kokemuksia. Syntyneet hyvät käytänteet sekä ohjauksesta että yhteistyöstä muiden toimijoiden kanssa vakiinnutetaan osaksi oppilaitosten ja TE-toimistojen toimintaa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa ehdotusta. Maahanmuuttajien ohjautuminen koulutukseen on tärkeä osa kotoutumista. Tarvitsemme kaikkien panoksen ja jokaisella tulee olla mahdollisuus kouluttautua omien taipumusten, haaveiden ja potentiaalinsa mukaisesti. Ohjaus on tässä tärkeässä roolissa.

Käsittely

23.01.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Vesa Korkkula: Muutetaan lausuntoehdotuksen kohta 22 seuraavasti (päättösasiakirjassa (44-45).

Kohta: "Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei puolla eikä vastusta esitystä." Muutetaan muotoon Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei puolla esitystä.

Päättösasiakirjassa mainitut perusteet pysyvät ennallaan.

Perustelut: Useimmilla aloilla muut kuin kielen osaamiseen liittyvät kriteerit ovat tärkeitä. Esim. kemistin on tärkeämpää olla hyvä kemiassa kuin osata sen lisäksi useita eri kieliä. Jos kielten ylioppilaskokeen merkitystä jatko-opintoihin hakeutumisessa kasvatetaan, heikentyy heikom-

26.02.2018

min kielissä pärjäävien opiskelijoiden mahdollisuus jatko-opintoihin. Kielten osaamisesta saatavien pisteiden nostaminen syrjisi myös lukivaikeuksista kärsiviä.

Kannattaja: Petra Malin

Vastaehdotus:

Vesa Korkkula: Muutetaan lausunnon kohdan 37 virke (pätösasiakirjan kohta 74): "Digitalisointi antaa siihen mahdollisuuden." Muotoon "Digitalisointi antaa siihen mahdollisuuden, mutta ei korvaa kasvokkain tapahtuvaa kohtaavaa oppimista."

Kannattaja: Petra Malin

Vastaehdotus:

Petra Malin: Muutetaan lausuntoehdotuksen kohta 18 seuraavasti (pätösasiakirjassa (36-37):

Lisätään loppuun virke: "Kasvatus- ja koulutuslautakunta näkee tärkeänä, että kielitietoisuuteen perehdyttäviä sisältöjä vahvistetaan myös ammattikorkeakoulujen lastentarhanopettajakoulutuksessa."

Kannattaja: Otso Kivekäs

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Muutetaan lausuntoehdotuksen kohta 22 seuraavasti (pätösasiakirjassa (44-45).

Kohta: "Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei puolla eikä vastusta esitystä." Muutetaan muotoon

Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei puolla esitystä. Päätösasiakirjassa mainitut perusteet pysyvät ennallaan. Perustelut: Useimmilla aloilla muut kuin kielen osaamiseen liittyvät kriteerit ovat tärkeitä. Esim. kemistin on tärkeämpää olla hyvä kemiassa kuin osata sen lisäksi useita eri kieliä. Jos kielten ylioppilaskokeen merkitystä jatko-opintoihin haikutumisessa kasvatetaan, heikentyy heikommin kielissä pärjäävien opiskelijoiden mahdollisuus jatko-opintoihin. Kielten osaamisesta saatavien pisteiden nostaminen syrjisi myös lukivaikeuksista kärsiviä.

Jaa-äännet: 11

Fatim Diarra, Martina Harms-Aalto, Ville Jalovaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Pia Kopra, Tiina Larsson, Abdirahim Mohamed, Dani Niskanen, Pia Pakarinen, Mirita Saxberg

Ei-äännet: 2

Vesa Korkkula, Petra Malin

26.02.2018

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti Vesa Korkkulan vastaehdotuksen äänin 11–2.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Muutetaan lausunnon kohdan 37 virke (pätösasiakirjan kohta 74): "Digitalisointi antaa siihen mahdollisuuden." Muotoon "Digitalisointi antaa siihen mahdollisuuden, mutta ei korvaa kasvokkain tapahtuvaa kohtaavaa oppimista."

Jaa-äännet: 10

Fatim Diarra, Martina Harms-Aalto, Ville Jalovaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Pia Kopra, Tiina Larsson, Abdirahim Mohamed, Dani Niskanen, Pia Pakarinen

Ei-äännet: 3

Vesa Korkkula, Petra Malin, Mirita Saxberg

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti Vesa Korkkulan vastaehdotuksen äänin 10–3.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Muutetaan lausuntoehdotuksen kohta 18 seuraavasti (pätösasiakirjassa (36-37): Lisätään loppuun virke: "Kasvatus- ja koulutuslautakunta näkee tärkeänä, että kielitietoisuuteen perehdyttäviä sisältöjä vahvistetaan myös ammattikorkeakoulujen lastentarhanopettajakoulutuksessa."

Jaa-äännet: 5

Ville Jalovaara, Pia Kopra, Tiina Larsson, Dani Niskanen, Pia Pakarinen

Ei-äännet: 7

Fatim Diarra, Emma Kari, Otso Kivekäs, Vesa Korkkula, Petra Malin, Abdirahim Mohamed, Mirita Saxberg

Tyhjä: 1

Martina Harms-Aalto

Suoritetussa äänestyksessä Petra Malinin vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 7–5. Tyhjää äänesti 1.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

26.02.2018

Asia/14

Lisätiedot

Pertti Joonas, pedagogisten palveluiden päällikkö, puhelin: 310 86232
pertti.joonas(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

26.02.2018

Asia/15

§ 110

Valtuutettu Sanna Vesikansan toivomusponsi lapsikohtaisesta budjetoinnista kaupunkistrategian valmistelussa

HEL 2017-001972 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Vastaehdotus:

Reetta Vanhanen: Esitysehdotuksen loppuun lisäys:

“Samalla kaupunginhallitus päättää, että jatkossa varhaiskasvatuksen piirissä olevien lasten lukumäärä tarkistetaan kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnassa talousennusteiden yhteydessä neljä kertaa vuoden aikana. Jos lapsimäärä ja sitä seuraavat kustannukset ovat budjetoitua suuremmat, lautakunta tekee ehdotuksen lisämäärärahan myöntämisestä kaupunginvaltuustolle. Lisämäärärahan suuruus määritetään sen hoitomuodon kustannusten mukaan, johon ylitys kohdistuu.”

Reetta Vanhasen vastaehdotusta ei käsitelty asian käsittelyn keskeyttämisen vuoksi.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian viikoksi pöydälle puheenjohtajan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niininen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 15.2.2017 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle (Sanna Vesikansa) sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

26.02.2018

Käsitellessään 15.2.2017 asiaa eräiden vuoden 2016 talousarvioon merkittyjen määrärahojen ylittäminen, toimintakatteen alittaminen ja käyttötarkoituksen muuttaminen, kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

”Hyväksyessään määrärahojen ylitysoikeudet kaupunginvaltuusto päättää kaupunkistrategian valmistelun yhteydessä selvittää mahdollisuudet siirtyä lapsikohtaiseen budjetointiin varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa.” (Sanna Vesikansa)

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Toivomusponnen johdosta on saatu opetuslautakunnan ja varhaiskasvatuslautakunnan lausunnot.

Opetuslautakunta päätti 16.5.2017 § 71, että Helsingin kaupungin ylläpitämien peruskoulujen budjettikehyslaskennassa luovutaan vuoden 2018 alusta alkaen tuntikehyskaavaan perustustuvasta opetus- ja avustajaresurssien laskennasta. Nämä korvataan euroa/oppilas-pohjaisella laskennalla, joka vaihtelee koulutusasteittain ja koulutusmuodoittain. Lisäksi perusopetuksessa on käytössä oppilasmäärästä riippumaton koulukohtainen perusmääräraha, joka turvaa oppilasmäärältään pienille kouluille suhteellisesti suuremman resurssin kuin oppilasmäärältään suurille kouluille. Koulukohtaisissa budjeteissa huomioidaan myös koulujen erot henkilöstörakenteessa.

Varhaiskasvatuslautakunnan lausunnossa 16.5.2017 § 66 todetaan, että varhaiskasvatuksen osalta tarpeet muuttaa ja kehittää lapsikohtaisia budjetointiperiaatteita on tarkoituksenmukaista selvittää kasvatuksen ja koulutuksen toimialan käynnistymisen, eli 1.6.2017 jälkeen.

Esittelijä toteaa, että kaupunginvaltuusto on 29.11.2017 hyväksynyt kaupungin talousarvion vuodeksi 2018 ja taloussuunnitelman vuosille 2018–2020.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 27.9.2017 kaupunkistrategian vuosille 2017–2021. Kaupunkistrategia on ollut lähtökohtana valmisteltaessa talousarvioehdotusta 2018 ja on lähtökohta valtuustokauden talousarvioille ja -suunnitelmille sekä toimenpiteille.

Kaupunginhallitus päätti kaupunginvaltuuston kaupunkistrategian hyväksymistä koskevan päätöksen täytäntöönpanopäätöksessään

13.10.2017 kehottaa lautakuntia ja johtokuntia, toimialoja, virastoja ja liikelaitoksia sekä tytäryhteisöjä

- toteuttamaan kaupunkistrategiaa 2017-2021

- ottamaan kaupunkistrategian linjaukset mahdollisuuksien mukaan huomioon jo vuoden 2017 toiminnassa

- ottamaan kaupunkistrategian lähtökohdaksi valmisteltaessa vuoden 2018 toimintasuunnitelmia ja tulosbudjetteja sekä valtuustokauden myöhempiä talousarvioita ja –suunnitelmia

Kaupunkistrategian toimenpiteiden toteutus ja priorisointi tapahtuu osana vuosittaista toiminnan ja talouden suunnittelua talousarvion laatimisen yhteydessä kaupunginhallituksen hyväksymän talousarvioehdotuksen raamin puitteissa.

Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti kaupunkistrategian toteuttamista arvioidaan ja seurataan osana vuosittaista talouden ja toiminnan seurantaa.

Kaupunkistrategia ei sisällä kirjausta siitä, että strategiakauden aikana suunniteltaisiin tai oltaisiin siirtymässä lapsikohtaiseen budjetointiin. Kaupunkistrategiassa on kuitenkin lukuisia kirjauksia, jotka liittyvät kasvatuksen ja koulutuksen toimialaan. Subjektiiivinen päivähoito-oikeus ja varhaiskasvatuksen henkilöstömitoitus säilytetään nykyisellä tasolla. Varhaiskasvatuksen maksuttomuutta edistetään siten, että se on maksutonta viiden vuoden iästä alkaen vähintään neljä tuntia päivässä. Valtuustokauden aikana valmistellaan päätökset maksuttomuuden ulottamisesta myös nuorempiin ikäryhmiin. Englannin kielisen koulutuksen ja varhaiskasvatuksen paikkamäärä kaksinkertaistetaan. Kiinan kielen opetusta laajennetaan sekä vahvistetaan muuta kielikylpy- ja kielirikasteista opetusta. Lisäksi Helsingissä laaditaan maahanmuuttajien osaamistason kohottamiseksi maahanmuuttajien kasvatuksen ja koulutuksen kehittämissuunnitelma, joka ulottuu varhaiskasvatuksesta aikuis-koulutukseen. Kaupunki huolehtii myös riittävästä suomi ja ruotsi toisena kielenä-opetuksesta ja kasvatuksen ja koulutuksen vuoden 2018 tulosbudjetissa on varauduttu turvaamaan perusopetuslain mukaisen ilta-päivätoiminnan paikat kaikille halukkaille ensimmäisen ja toisen luokan oppilaille sekä erityistä tukea tarvitseville.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

26.02.2018

Asia/15

Tero Niinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Vesikansa Sanna, toivomusponsi 2, Kvsto 15.2.2017 asia 4

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Toivomusponnen esittäjä

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 12.02.2018 § 91

HEL 2017-001972 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

12.02.2018 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Otso Kivekkään ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tero Niinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niinen(a)hel.fi

Varhaiskasvatuslautakunta 16.05.2017 § 66

HEL 2017-001972 T 00 00 03

Lausunto

Varhaiskasvatuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Sanna Vesikansan toivomusponnosta koskien kaupunkistrategian valmistelun yhteydessä selvittämistä mahdollisuudesta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

siirtyä lapsikohtaiseen budjetointiin varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa:

Varhaiskasvatuksessa on jaettu määrärahat talousarviossa ja käyttösuunnitelmassa saadun talousarvioraamin mukaisesti eri toimintoihin seuraavasti: Päiväkotihoidon, ostopalvelupäiväkotihoidon ja maksusitoumukset, perhepäivähoito, lasten kotihoidontuki, yksityisen hoidontuki sekä leikkitoiminta. Lisäksi hallinnolla on ollut omat määrärahasa, kuten on ollut viraston yhteisiä määrärahoja. Määrärahojen jako eri toimintoihin perustuu muun muassa edellisen vuoden tilinpäätökseen, kuluun vuoden toteutuneisiin virallisiin ennusteisiin sekä talousarviovuoden arvioituihin menoihin jakautuen eri tiliryhmiin.

Edellä mainituille toimintoille on laskettu suoritekohtaiset yksikkökustannukset. Suoritetavoitteet lasketaan tilanteessa 31.12. Yksikkökustannukset ovat €/lapsi omissa päiväkodeissa, €/lapsi ostopalvelupäiväkodeissa (sis. maksusitoumukset), €/lapsi perhepäivähoidossa, €/lapsi lasten kotihoidontuella ja €/lapsi yksityishoidontuella. Alle kouluikäisten kerholasten yksikkökustannuksena (€/lapsi kerhossa) on käytetty keskimääräistä kustannusta kerhojen vaihtelevan koostumuksen vuoksi. Virallisten ennusteiden yhteydessä seurataan edellä mainittujen toimintojen kustannusten toteutumista sekä lasten määrän toteutumista ja ennustetaan näiden perusteella toimintojen yksikkökustannuksia.

Varhaiskasvatuksen osalta tarpeet muuttaa ja kehittää lapsikohtaisia budjetointiperiaatteita on tarkoituksenmukaista selvittää kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toiminnan käynnistymisen, eli 1.6.2017 jälkeen.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Armi Vaden, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 43346
armi.vaden(a)hel.fi

Opetuslautakunta 25.04.2017 § 51

HEL 2017-001972 T 00 00 03

Lausunto

Opetuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Peruskoulujen nykyiset määrärahojen laskentaperiaatteet perustuvat opetuksen resursseja lukuun ottamatta arvioituihin todellisiin kustannuksiin (vuokrat, tukipalvelut), oppilasmäärästä riippuviin resursseihin ja joiltain osin tarveharkintaan. Poikkeuksena ovat kuitenkin olleet ope-

tuslautakunnan päättämät peruskoulujen tuntikehyskaavat, sekä positiivisen diskriminaation määrärahojen laskentaperiaatteet. Tuntikehyskaavat tuottavat pääsääntöisesti koulun oppilasmäärään ja joiltain osin opetusryhmien määrään (esim. luokkamuotoinen erityisopetus, valmistava opetus, esi- ja lisäopetus) pohjautuvan laskennallisen tuntimäärän opetukseen ja koulunkäyntiavustajiin. Nämä eurotetaan osaksi peruskoulujen kokonaisbudjettikehyksiä koulukohtaisilla tuntihinnoilla, jotka perustuvat edellisen vuoden toteutuneisiin tuntihintoihin.

Opetusvirasto on valmistellut opetuslautakunnan päätettäväksi uudistetut periaatteet. Opetuslautakunta käsitteli niitä 14.2.2017 kokouksessaan ja päätti palauttaa ne uudelleen valmisteltavaksi. Opetuslautakunta käsittelee uutta esitystä kokouksessaan 25.4.2017.

Uusia laskentaperiaatteita on valmisteltu yhteistyössä viraston hallinnon, rehtoreiden sekä henkilöstöjärjestöjen kanssa. Laskentaperiaatteet on käyty läpi sekä suomen- että ruotsinkielisten rehtoreiden kanssa helmikuussa 2017 järjestetyissä tilaisuuksissa.

Opetuslautakunnan päättämiä positiivisen diskriminaation periaatteisiin ei esitetä muutoksia. Myöskään virastossa määriteltäviä muita laskentaperiaatteita (vuokrat, tukipalvelut, aine- ja tarvikemäärärahat, harkintaan perustuvat määrärahat) ei ole tarkoitus muuttaa.

Rahoitusperiaatteita esitetään muutettavaksi nyt tuntikehyskaavoilla laskettavien opetuksen ja avustuksen resurssien osalta. Ne lasketaan esityksen mukaan jatkossa pääosin euroa/oppilas eli euroa/lapsi-periaatteella. Esitykseen sisältyy oppilasmäärästä riippumaton koulukohtainen perusmääräraha, joka turvaa oppilasmäärältään pienille kouluille suhteellisesti suuremman resurssin kuin oppilasmäärältään suurille kouluille. Budjeteissa huomioidaan esityksen mukaan myös koulujen väliset erot henkilöstörakenteessa.

Varhaiskasvatuksen osalta tarpeet muuttaa budjetointiperiaatteita on perusteltua selvittää kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toiminnan käynnistymisen jälkeen kokonaisuutena (sekä suomen- että ruotsinkielinen varhaiskasvatus).

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, kehittämispäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi

§ 111

Valtuutettu Yrjö Hakasen toivomusponsi toimenpiteistä pitkäaikais-työttömyyden ja siitä kaupungille aiheutuvien työmarkkinatuen kustannusten vähentämiseksi

HEL 2017-001989 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 15.2.2017 hyväksymän toivomusponnen (Hakanen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Käsittely

Palautusehdotus:

Paavo Arhinmäki: "Asia palautetaan uudelleen valisteltavaksi siten, että vastauksessa kerrotaan toimia, joilla ponnen mukaisesti pitkäaikaistyöttömyyttä ja siitä aiheutuvia kustannuksia pienennetään.

Pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseksi tarvitaan lisätoimia, joita voisivat olla esimerkiksi palkkatukityöllistämisen lisääminen ja vakanssien perustaminen sellaisiin kaupungin tehtäviin, joissa tarvitaan lisää työntekijöitä ja joihin voidaan työllistää työttömiä."

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Asian käsittelyn keskeyttämisestä äänestettiin ennen keskustelun jatkamista.

Äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Paavo Arhinmäen palautusehdotuksen mukaisesti

Jaa-äännet: 8

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Marcus Rantala, Wille Rydman, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 4

Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Mika Raatikainen, Ozan Yanar

Tyhjä: 2

Tomi Sevander, Kaarin Taipale

Poissa: 1

Jaana Pelkonen

Kaupunginhallitus päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 8 - 4 (2 tyhjää, 1 poissa).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Eetu Pernu, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36085
eetu.pernu(a)hel.fi

Liitteet

1 Tilannekuva kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen saajista Helsingissä vuonna 2017

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään eräiden vuoden 2016 talousarvioon merkittyjen määrärahojen ylittämistä, toimintakatteen alittamista ja käyttötarkoituksen muuttamista kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

”Hyväksyessään esityksen valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää kiireellisesti toimenpiteet, joilla pitkäaikaistyöttömyyttä ja siitä kaupungille aiheutuvia ns. sakkomaksuja (työmarkkinatuen kuntausuus) voidaan vähentää.” (Yrjö Hakanen)

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuuteuille.

Pitkäaikaistyöttömällä tarkoitetaan henkilöä, joka on tutkimusajankohtana ollut yhtäjaksoisesti työttömänä 12 kuukautta tai pidemmän ajan, jolloin kaikista pitkäaikaistyöttömistä ei makseta työmarkkinatuen kuntarahoitusosuutta. Kaupunki on velvollinen suorittamaan Kelalle 50 prosenttia yli 300 päivää ja 70 prosenttia yli 1000 päivää työttömyyden perusteella työmarkkinatukea saaneen kuntalaisen työmarkkinatuesta. Näihin kustannuksiin on kulunut kalenterivuonna 2017 kunnan varoja yhteensä 63 201 349 euroa. Kustannukset ovat kasvaneet edellisvuoteen verrattuna noin 4,3 prosenttia eli noin 2 600 000 euroa. Kuntarahoitusosuuslistalla olevien asiakkaiden määrä on kuitenkin kääntynyt loppuvuodesta laskuun ja vähentynyt elokuusta marraskuuhun verrattuna noin 5,7 prosenttia.

Toimeentulotukea aiemmin saaneet henkilöt ovat siirtyneet vuodesta 2017 alkaen aiempaa enemmän työmarkkinatuen piiriin, koska Kela on aktiivisesti ohjannut toimeentulotuen asiakkaansa ilmoittautumaan TE-toimiston työnhakija-asiakkaiksi. Muutosta on edelleen korostanut ennen 1.7.2012 asetettujen työttömyysetuuden estävien työssäolovelvoitteiden purkautuminen vuonna 2017, minkä vuoksi osa toimeentulotuen saajista on siirtynyt uudelleen työmarkkinatuen piiriin. Helsingissä on myös muista suurista kaupungeista poikkeava toimeentulorakenne; noin 12 prosenttia kuntalaisista asui vuonna 2016 toimeentulotukea saaneessa kotitaloudessa (Espoo 8,8%; Vantaa 11,2%; Turku 8,0%; Tampere 10,8%; Oulu 6,8%). Toimeentulotuen ja työmarkkinatuen saajien välisen muutoksen voidaan tällöin katsoa vaikuttaneen Helsingissä muita suuria kaupunkeja voimakkaammin. Kuntarahoitusosuuslistalla on myös vaihtelevien arvioiden mukaan jopa 25-40 prosenttia työhön eri syistä kykenemättömiä vajaakuntoisia henkilöitä, mutta vain 9 prosenttia kuntarahoituslistan asiakkaista sai Kelan sairauspäivärahaa vuonna 2017. Liitteenä oleva selvitys vahvistaa tätä jo aiemmin todettua monimuotoisuutta kuntarahoitusosuuden piirissä olevista henkilöistä.

Työllisyydenhoidon toimenpiteinä kaupunki tarjoaa vuosittain palkkatukityöpaikan reilulle tuhannelle työttömälle, joista noin 60 prosenttia on kohdistunut kuntarahoitusosuuslistalla oleville asiakkaille. Palkkatukityön suuntaaminen tälle kohderyhmälle on korostunut etenkin vuodesta 2015 alkaen ja kaupungin tarjoama palkkatukityö järjestetään myös aina vähintään palkansaajan työssäoloehdon täyttävässä minimipituedessa. Palkkatukityö on kaupungin ainoa palvelu, jolla kunnan työmarkkinatuen maksuvelvollisuus voidaan poistaa pidemmäksi ajaksi (27-37 kuukautta peruspäivärahan kestosta riippuen). Loput palkkatukipaikat ovat jakaantuneet lakisääteisten velvoitetyöllistettävien sekä muiden kohderyhmien kesken. Tavoitteena on, että vähintään sama osuus palkkatukipaikoista kohdentuu kuntarahoitusosuuslistalla oleville asiakkaille myös vuonna 2018.

Palkkatukityön ohella kaupunki kannustaa ja tukee asiakkaidensa työllistymistä myös yksityisille työnantajille. Tämän mahdollistamiseksi yrityskoordinaattoritoiminnalla etsitään työllistymismahdollisuuksia ja rahallisenä tukena myönnetään Helsinki-lisää. Tuettuja Helsinki-lisäjaksoja aloitettiin vuonna 2017 noin 550 kappaletta. Lisäksi kaupunki huomioi pitkäaikaistyöttömät lisäämällä työllistämisehtoja hankintojensa tarjouskilpailuihin. Työrasti-hankkeella tuetaan omatoimiseen sähköiseen työnhakuun kykenevien pitkäaikaistyöttömien työllistymistä. Lakisääteisiä palveluita ovat monialainen yhteistoiminta (Helsingin TYP) sekä sosiaali- ja terveystoimialan järjestämä kuntouttava työtoiminta. Kaupungilla on myös monia eri kohderyhmille suunnattuja vakiintuneita työttömyyden vähentämiseen tähtäviä rakenteita; mm. nuorille, maahanmuuttajille ja vajaatyökykyisille. Nuorten työttömyys on alentunut voimakkaasti vuonna 2017, ja osa tästä myönteisestä kehityksestä kuuluu nuorille helsinkiläisille suunnatulle Ohjaamolle. Stadin osaamiskeskus yhdistää puolestaan kuntoutuksen, koulutuksen ja työllistymisen palvelut helsinkiläisille aikuisille maahanmuuttajille.

Kuntarahoituslistan seurantaa kehitetään tänä vuonna käyttöönotetun SAS-raportoinnin myötä ja kaupunki pyrkii myös edelleen syventämään yhteistyötä muiden viranomaisten kanssa asiakaskuntaa koskevan tiedonvaihdon lisäämiseksi. Kaupungin pitkän tähtäimen tavoitteena on saada työmarkkinatuen piiristä pois sellaiset henkilöt, jotka kuuluvat eläkkeelle tai muiden tukien ja palveluiden piiriin. Kaupungin työllisyyspalveluissa selvitetään myös parhaillaan Ohjaamo-tyyppisen matalan kynnyksen palvelun tarjoamisen mahdollisuutta yli 30-vuotiaille asiakkaille.

Viitaten työmarkkinoiden myönteiseen kehitykseen sekä työttömyysturvan uuteen aktiivimalliin, oletettavaa on, ettei kaupungin työmarkkinatuen kuntarahoitusosuus kasva enää vuonna 2018.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Eetu Pernu, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36085
eetu.pernu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tilannekuva kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen saajista Helsingissä vuonna 2017

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 1

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 12.02.2018 § 92

HEL 2017-001989 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

12.02.2018 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Eetu Pernu, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36085
eetu.pernu(a)hel.fi

§ 112

Kaupunginvaltuuston 14.2.2018 tekemien päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 14.2.2018 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

1-2, 8, 9, Ei toimenpidettä.
11-15

3 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nuorisajaostolle sekä Taloushallintopalvelut-liikelaitokselle.

4 Tiedoksi kaupunginkanslialle.

5 Tiedoksi kasvatus- ja koulutuslautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle sekä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastolle.

6 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Oy:lle, Helen Sähköverkko Oy:lle ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymälle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle, kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle, kasvatus- ja koulutuslautakunnalle, pelastuslautakunnalle ja kaupunginmuseolle.

7 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymälle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymälle, Liikennevirastolle ja Museovirastolle (kulttuuriympäristön suojelu).

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, ympäristöpalveluille, maankäyttö ja kaupunkirakenne –palvelukokoukselle sekä pelastuslautakunnalle.

10 Toivomusponnet kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

16-25 Aloitteet kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

26.02.2018

Asia/18

§ 113

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 8.

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto
- elinkeinojaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta

- suomenkielinen jaosto
- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölautakunta

- ympäristö- ja lupajaosto
- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

pelastuslautakunta

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

- kulttuurijaosto
- liikuntajaosto
- nuorisajaosto

sosiaali- ja terveyslautakunta

- sosiaali- ja terveysjaosto

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos
- taloushallintopalveluliikelaitos
- työterveysliikelaitos
- rakentamispalveluliikelaitos
- liikenneliikelaitos

21.2.2018

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

pormestari

apulaispormestarit

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

26.02.2018

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

- kansliapäällikkö
- elinkeinojohtaja
- hallintojohtaja
- hankintajohtaja
- henkilöstöjohtaja
- kaupunginlakimies
- kaupunkitietopäällikkö
- rahoitusjohtaja
- tietotekniikka- ja viestintäjohtaja
- tietotekniikkapäällikkö
- viestintäpäällikkö

keskushallinnon viranhaltijat

- palvelukeskusliikelaitos
- taloushallintopalveluliikelaitos
- työterveysliikelaitos
- rakentamispalveluliikelaitos
- Korkeasaaren eläintarha

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

26.02.2018

Asia/18

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

26.02.2018

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104 (2.), 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112 ja 113 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 104 § (1.).

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

26.02.2018

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

26.02.2018

Kaupunginhallitus

Jan Vapaavuori
puheenjohtaja

Jenni Björksten
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Reetta Vanhanen

Marcus Rantala

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 05.03.2018.